

Inhoud

1	Opening en mededelingen	2
1B	Vaststellen verslag 7 oktober 2020	3
2	Interpellatie	3
2A	Verzoek van de Partij voor de Dieren en de SP tot het houden van een interpellatiedebat n.a.v. de situatie rond de zuidelijke ringweg	3
3	Ingekomen stukken	22
3B	Ingekomen collegebrieven	22
3C	Ingekomen overage stukken	22
4	Conformstukken	22
4A	Advisering planschade en nadeelcompensatie – aangepaste verordeningen (raadsvoorstel 23 september 2020) 234982-2020.....	22
4B	Vaststellen krediet uitvoering eerste fase Kardings Ontzet (raadsvoorstel 24 september 2020) 437409-2020	22
4C	Tiny Houses Westpark (raadsvoorstel 30 september 2020) 447899-2020.....	22
4D	Vervaningsinvesteringen kunstgrasvelden 2021 en voorbereidingskrediet 2022 (raadsvoorstel 17 november 2020) 526421-2020.....	23
4E	Algemene Verordening ondergrondse infrastructuur 2021 gemeente Groningen (AVOI 2021) (raadsvoorstel 30 september 2020) 447904-2020.....	23
5	Conform + moties	24
5A	2e fase verkenning nieuw muziekcentrum (raadsvoorstel 30 september 2020) 447832- 2020.....	24
5B	Sport- en bewegvisie 2021+ (raadsvoorstel 7 oktober 2020) 460304-2020.....	31
6	Discussiestukken.....	38
6A	Cultuurnota kunst en cultuur voor iedereen 2021-2024 (raadsvoorstel 8 oktober) 461249-2020	38
6B	Winkeltijdenverordening 2021 (raadsvoorstel 16 september 2020) 424001-2020	53
7	Motie vreemd aan de orde van de dag	57
7A	Moti(s) t.b.v. nadere uitwerking Logiesbelastingen differentiatie tariefstelling	57
6C	Toekomstige verkwering afvalstromen (raadsvoorstel 30 september 2020) 447706- 2020.....	64
7B	Vijf jaar na decentralisaties, SP	85
8	Sluiting	90

Voorzitter: K.F Schuiling (VVD)

Aanwezig: de dames K. Boogaard (PvdA), K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), F.T. Folkerts (GroenLinks), E. Hessels (VVD), I. Jacobs-Setz (VVD), Y.P. Menger (100% Groningen), T. Moorlag (ChristenUnie), C.T. Niewenhout (GroenLinks), W. Paulusma (D66) (vanaf 17:15), A.M.M. Schoutens (GroenLinks), E.M. van der Weele (PvdA), M. Wijnja (GroenLinks), L.L.B. Wobma (SP), M.E. Woldhuis (100% Groningen), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren J. Been (GroenLinks), B.N. Benjamins (D66), R. Bolle (CDA), J. Boter (VVD), D. Brandenburg (SP), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), T.J. Bushoff (PvdA), J.P. Dijk (SP), M.J.H. Duit (Student & Stad), M. van der Glas (GroenLinks), J. van Hoorn (GroenLinks), A.J.M. van Kesteren (PVV) (vanaf 19:30), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), W.B. Leemhuis (GroenLinks), J.S.R. Lo-A-Njoe (D66), J.P. Loopstra (PvdA), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), W.I. Pechler (PvdD), S. van der Pol (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. Rustebiel (D66), H. Sietsma (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Stayen (Stadspartij), H.P. Ubbens (CDA), T. van Zoelen (PvdD)

Afwezig m.k.: B. de Greef (SP), J. Visser (GroenLinks)

College: de dames I.M. Jongman (ChristenUnie), G. Chakor (GroenLinks), C.E. Bloemhoff (PvdA), I. Diks (GroenLinks) en de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), R. van der Schaaf (PvdA), P.E. Broeksma (GroenLinks), P.S. de Rook (D66) (tot 20:50)

Griffie: J.S. Spier

1 Opening en mededelingen

00:13:50

Voorzitter: Dames en heren, ik open de vergadering. Heel hartelijk welkom. Ik deel u mede dat afwezig zijn, de leden De Greef en Visser en dat later in deze vergadering nog aan zullen schuiven de leden Van Kesteren en Paulusma. We zijn dus compleet. Dan gaat de agenda een klein beetje veranderen vanwege de status van een aantal besluitpunten. Dat gaat als volgt: bij agendapunt 5d van de Cultuurnota kunst en cultuur is een amendement ingediend door de Partij voor de Dieren. Daarmee verschuift het dus naar de discussielijst. Het idee is om daarmee ook gelijk te beginnen bij de discussiepunten. De Cultuurnota wordt dan het eerste punt van de discussie. Vervolgens leek het erop dat de Winkeltijdenverordening een conformstuk was, ware het niet dat de fractie van Student en Stad altijd wakker en ook elke dag paraat, dus ook meer wil kunnen winkelen dan voorzien was in de Winkeltijdenverordening, een amendement heeft ingediend die dan onmiddellijk na de Cultuurnota wordt behandeld. Vervolgens was er bij de logiesbelasting ook nog een wijziging, en het idee is dat we die dan na de Winkeltijdenverordening behandelen. Dus in de discussiestukken beginnen we met de Cultuurnota kunst en cultuur met een aantal amendementen en moties. Dan de Winkeltijdenverordening, dan de logiesbelasting en als hij dat allemaal achter de rug heeft, vertrekt de wethouder die daarover gaat. Pas dan komen we aan de verwerking van afvalstromen toe. Ook daar zijn een aantal moties aangekondigd. Onder agendapunt 7 is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd door de fractie van de SP en na behandeling en stemming van die motie verzoek ik de leden van de raad allemaal hier te blijven. Uw fractievoorzitter weet waarom. Voor de rest wordt er dan ontruimd. En dan hebben we in deze tijd van moderne communicatie, ik ga even nu de tijd vol kletsen om te kijken wat ik nu toe geappt krijg. Er zijn allerlei mogelijkheden om te communiceren in deze tijd, zoals bijvoorbeeld - wat dan toch ook persoonlijk voor mij wel weer een hoogtepunt is - maar wat we wel gemist hebben, de

promotie van Ceciel Nieuwenhout. Regulating Offshore Electricity Infrastructure in de North Sea. Ook nog een relevant onderwerp. Er blijft ook niks meer geheim in deze tijd. Nou mooi, dan hebben we tenminste wat te doen. We moeten toch allemaal thuisblijven met kerst en dan gaan we jouw proefschrift lezen. Eens even kijken hoor. Van harte gefeliciteerd, hartstikke mooi. Nog mooier dat het op die prachtige faculteit is natuurlijk. Eens even kijken. Dan hebben we, als ik het goed heb, de wijziging van de agenda daarmee besproken. Klopt dat? Dat klopt.

1B Vaststellen verslag 7 oktober 2020

Ja, dan komen we bij het verslag van zeven oktober. Kunnen we dat vaststellen? Dat kunnen we vaststellen, aldus besloten.

2 Interpellatie

2A Verzoek van de Partij voor de Dieren en de SP tot het houden van een interpellatiedebat n.a.v. de situatie rond de zuidelijke ringweg

Dan is er een verzoek tot het houden van een interpellatie, binnengekomen van de Partij voor de Dieren en de SP. Dat gaat over de zuidelijke ringweg en zoals gemeld, de heer Van Kesteren van de PVV is afwezig, zijn bijdrage hangt in het systeem en is dus ook te lezen. Het eerste punt is of de raad kan instemmen met het houden van deze interpellatie. Dat is het geval. Dan is het idee dat de interpellanten aangeven wat ze beogen en dat vervolgens de overige leden van de raad daar hun zegje over kunnen doen. Dan zal er een reactie komen van de kant van het college en meestal komt er bij een interpellatie ook een motie en dat lijkt ook hier wel het geval. Maar dat horen we dan wel in de bijdrage. Wie van de interpellanten mag ik het woord geven? Ja, de heer Koks. Gaat uw gang.

00:21:07

De heer Koks: Ja, daar ben ik. Begin 2019 kwam de Commissie Hertogh met de uitkomst van de relatietherapie tussen opdrachtgever en aannemer. De financiële angel werd vooruitgeschoven tot eind 2019. Er zou proactief en open gecommuniceerd gaan worden. Nu zijn we bijna twee jaar later en constateert de SP-fractie dat die angel is blijven zitten en verworden is tot een etterende wond, waarbij de open communicatie weggestopt is in achterkamertjes. De parttime staking van de aannemer, waarvan de raad uit de krant moest vernemen, is het trieste dieptepunt in het terugvallen in oude pre-Hertogh patronen, voor het blok zetten. Voorzitter, in de zomer van 2018 dreigde de Helperzoomtunnel weg te zakken. Sindsdien kijken onze inwoners met achtereenvolgens verbazing, verwondering, ongeloof, verontwaardiging, boosheid en wantrouwen naar de niet aflatende serie blunders. Verbazing over hoe twee professionele clubs, de opdrachtgever en de aannemer, rollebollend over straat gaan. Ongeloof over het amateurisme in de uitvoering. Verontwaardiging over hoe de overheid er weer eens in slaagt een megaproject de soep in te laten draaien en boosheid dat de bouw en verkeersoverlast drie jaar langer duurt en honderden miljoenen extra aan belastinggeld gaat kosten. Wantrouwen in een overheid die maar geen oplossing brengt. Voorzitter, in een tijd dat het vertrouwen van de overheid toch al fors onder druk staat, neem de Belastingdienst en de complotdenkers, dreigt deze gang van zaken een volgende duit in het zakje te doen. Wat ten minste moet gebeuren om dit tij te keren is openheid van zaken. Hoe heeft het allemaal zo ver kunnen komen en welke koers

moet gevolgd gaan worden? Vandaar de motie van de SP-fractie, samen met de Partij voor de Dieren, de Stadspartij en 100% Groningen. De tegenwerpingen tegen zo'n onderzoek zijn bekend. De eerste, dat moet je nu niet doen, want dan verstoort je het delicate onderhandelingsproces. Nou, voorzitter, dat proces duurt bijkans twee jaar en ontardt in een simpel machtsspel waar de overheid in de tang zit van de aannemer. Als oorzaken klip en klaar worden, wordt helder of de aannemer vuil spel heeft gespeeld bij de aannemer. Of dat Rijkswaterstaat steken heeft laten vallen in de verantwoordelijkheid van de uitvoering van het project en dat zij dan daar ook de financiële verantwoordelijkheid voor moet nemen. De tweede reden waarom mensen tegen een onderzoek zijn: "Dat moet je niet doen als gemeenteraad, want immers de provincie is financieel verantwoordelijk." Nou, voorzitter, elke cent die de provincie extra kwijt is, gaat ten koste van twee spoorlijnen, de N33 en vergeet niet de spaarpot voor de westelijke ringweg en de busbaan. Allemaal infrastructurele voorzieningen waar onze bewoners net zo'n belang bij hebben als mensen in de provincie. Voorzitter, het zijn vooral onze inwoners die getraakteerd worden op extra bouwoverlast en verkeershinder. Voorzitter, wij zijn volksvertegenwoordigers die verantwoording af te leggen hebben over ons doen en laten. Geen mens hier in de raad kan een stevig antwoord geven op de vele vragen die verpakt zitten in het ene zinnetje: hoe heeft het allemaal zo ver kunnen komen? Of daaronder nog: is de overheid wel in staat megaprojecten tot een goed einde te brengen, om maar weer eens de Hogesnelheidslijn, de Betuwelijn, de Ring bij Amsterdam, ICT-projecten en recentelijk de Afsluitdijk in herinnering te brengen? Voorzitter, wij dienen dus een motie in voor een onderzoek naar de raad. Dank u wel.

00:24:47

De heer Leemhuis: Voorzitter?

00:24:49

Voorzitter: Meneer Leemhuis.

00:24:51

De heer Leemhuis: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik heb naar de woordvoering van de SP van de heer Koks geluisterd en ik moet eerlijk zeggen dat ik best wel een heel end met de gevoelens die hij daarbij uit mee kan bewegen. Dat is namelijk ook allemaal ten dele waar. De vraag is alleen: levert een onderzoek nu wel al dat op? Die vertraging, de stijgende kosten, de overlast voor onze inwoners, wordt dat daar wel beter van? Mijn indruk is dat dat natuurlijk niet het geval is. Sterker nog, dat het waarschijnlijk alleen maar langer duurt, dat het misschien alleen maar duurder wordt, enzovoort. Dus de vraag aan de SP is eigenlijk: wat lost het op als we op dit moment dat doen? Is het niet veel beter om daarmee te wachten totdat het project is vlot getrokken?

00:25:40

De heer Koks: Voorzitter, nogmaals, ik ben volksvertegenwoordiger en ik wil graag aan mensen kunnen uitleggen waarom een x aantal zaken fout zijn gelopen. Daar heb ik nu geen antwoord op. Ook de heer Leemhuis kan nauwelijks aangeven hoe die honderden miljoenen extra, waar dat nou eigenlijk vandaan komt. Op de tweede plaats, voorzitter, is de hoop dat uit zo'n onderzoek blijkt waar de verantwoordelijkheden liggen. Ligt de verantwoordelijkheid voor het financiële debacle ook voor een deel bij Rijkswaterstaat, zodat die met sterkere argumenten medeverantwoordelijk gesteld kan worden voor de financiële tekorten. Dat en

om het nu te doen, we zitten nu in een forse impasse, neem die staking van die aannemer. Voordat het project klaar is zijn we drie jaar verder en dan is een onderzoek mosterd na de maaltijd, want dan schiet het niets meer op.

00:26:36

Voorzitter: Mevrouw De Wrede, heeft u nog aanvullingen op de interpellant?

00:26:43

Mevrouw De Wrede: Nou, voorzitter. Ik zou mijn woordvoering geen aanvulling willen noemen op het betoog van de heer Koks, waarvoor overigens alle respect, maar ik wil wel graag nog wat dingetjes zeggen inderdaad. Een paar weken geleden zei ik in een commissie - en dat ging weer over zo'n bloedeloze vier maanden informatiebrief over de ringweg - waarom horen wij deze wethouder nooit in het openbaar over die ringweg en de meerkosten? Nou, ik kan niet zeggen dat ik op dat moment veel bijval kreeg, in tegendeel. Gelukkig is dat nu anders. Het kan dan wel zo zijn dat wij officieel niet financieel aansprakelijk zijn, maar we zitten natuurlijk wel samen met Rijkswaterstaat en de provincie in de stuurgroep Aanpak Ring Zuid. De ring wordt betaald uit de RSP-pot, gekregen voor het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn en is dus eigenlijk al een soort troostprijs, op poten gezet door de Crisis- en herstelwet die destijds met niet al te veel gezeur grote infrastructurele projecten op gang moest krijgen ten faveure van de economie en de werkgelegenheid. Als de provincie nu straks daadwerkelijk moet opdraaien voor de meerkosten die honderden miljoenen bedragen – zeer waarschijnlijk, dus beduidend meer dan dat er in de stroppenpot zit - dan is dat een drama. Ook voor ons. Provincie en stad zijn geen gescheiden werelden. Mensen reizen op en neer voor school en werk, maken gebruik van diensten waarvoor soms provincie en soms stad verantwoordelijk is. Wij zijn de provincie en de provincie is stad. Vandaar onze motie "Samen sterk", die wij nu met heel veel andere partijen, waaronder de SP en GroenLinks, indienen. Het wordt tijd om ons in de openbaarheid solidair te verklaren met de provincie. Het Rijk is opdrachtgever voor de ombouw van de zuidelijke ringweg, maar wil geen bijdrage leveren aan de meerkosten. Ook de opstelling ten opzichte van de Gerrit Krol brug, waar de belangen van het scheepvaartverkeer boven die van de Groningers lijken te liggen, lijkt op deze lijn te zitten. Bij het Zuidas project in Amsterdam was dat bijvoorbeeld heel anders. Het zeer in de provincie is groot. Weer gaat er veel geld vanuit de provincie naar een project voor de stad. Gedeputeerde Gräper heeft het niet voor niets gezegd. Rijkswaterstaat moet meedoen, het Rijk moet bijbetalen. Maar is dit eigenlijk wel een project voor de stad? Het Rijk is officieel opdrachtgever, directievoerder, want Rijkswaterstaat zal beter de techniek van zo'n weg beheersen dan de provincie, werd destijds gezegd. Daar ligt de oorsprong van een bestuursopzet die van geen kanten deugt. Rijkswaterstaat bepaalt, maar de provincie betaalt. Dat een dergelijke opzet, nog afgezien van de technische aspecten van de ring, ook voor de stad niet goed uitpakt, lijkt zeer waarschijnlijk. Hoe is het mogelijk dat onze raad hier destijds mee akkoord is gegaan? Terug naar de vraag: is dit een project voor de stad? Uit een recent NRC-artikel: "Het Rijk vindt verkeerslichten op de snelweg A7 maar niks en wil daarom het kruispunt Julianaplein met fly-overs ongelijkvloers maken, want het verkeer vanuit de Randstad naar Duitsland en Denemarken moet wat sneller kunnen." Dus krijgen wij nu bijna een snelweg dwars door onze stad. Nee, dit is in essentie een project voor het Rijk, waarvan de stad het slachtoffer is en waar deze zich in heeft laten mee rommelen. Ook dit vind ik onderzoek waardig, maar

het valt buiten de scope van de onderzoek motie. Het toont wel aan dat het niet meer dan fair is dat het Rijk mee gaat betalen. Ik sluit af. Het is altijd het Rijk geweest - of liever gezegd Rijkswaterstaat - die de technische leiding op zich nam bij deze ring. Vragen die wij onderzocht zouden willen zien zijn: in hoeverre heeft Rijkswaterstaat de juiste informatie verstrekt aan aanbestedende partijen omtrent de complexiteit van de grondlagen bij de ring? In welke mate heeft Rijkswaterstaat ervoor gezorgd dat er steeds voldoende technische kennis op het project aanwezig is? In hoeverre is Rijkswaterstaat als technische directie leiding zelf verantwoordelijk voor de vertraging en de meerkosten? En: in hoeverre kan Rijkswaterstaat verantwoordelijk worden gesteld voor het feit dat de raad akkoord is gegaan met een plan, wij niet overigens, maar dit terzijde, of ik bedoel de Partij voor de Dieren niet, maar de gemeenteraad wel, onder het voorwendsel van een park bovenop de ringdeksels, terwijl die deksels maar een meter dik zijn en ze ver boven het grondwaterpeil liggen. Dus dat wordt lastig met dat park. Had Rijkswaterstaat daarover de gemeenteraad ook meer moeten informeren? Voorzitter, hier wilde ik het maar bij laten. Dank u wel.

00:31:11

Voorzitter: Terwijl mijn blik van de heer Koks naar u zwenkte, meende ik dat de heer Van Niejenhuis ook zijn hand opstak. En daarna meneer Leemhuis nog. Gaat uw gang.

00:31:23

De heer Niejenhuis: Ja, dank u wel voorzitter. Wij hebben de woordvoering gehoord en ook de verbindende woorden van mevrouw De Wrede, die heeft gesproken over hoe provincie en gemeente samen moeten werken. Ik kan ook een heel end meegaan in dat verhaal en ook wel meegaan in het feit dat we moeten leren van wat er niet goed gaat bij de Ring Zuid. Wij denken als PvdA echter dat het heel belangrijk is dat de onderhandelende partijen met elkaar aan tafel gaan, niet via de media spelen en samen tot een resultaat komen. Ik denk niet dat op dit moment in deze raad de motie aannemen om een onderzoek in te stellen daaraan bijdraagt. Dus wij zullen daar op dit moment geen steun aan verlenen.

00:32:06

De heer Koks: Kan de PvdA-fractie daar aangeven wanneer het moment dan wel daar is dat de raad zou moeten onderzoeken hoe het één en ander zo ver gekomen is? Want daar hoor ik u niks over zeggen. U vindt dat er onderhandeld moet worden. Nou, dat gebeurt al twee jaar lang mag ik hopen en dat levert geen enkel resultaat op. Wanneer gaan we wel onderzoeken?

00:32:27

De heer Niejenhuis: Volgens mij helpt het niet om buiten de onderhandelingstafel te proberen pressie op elkaar uit te oefenen. Ik denk ook niet dat dit een effectief middel is om dat te doen als je dat al zou willen doen. Ik kan ook niet in de toekomst kijken. Ik vind het het belangrijkste dat de partijen aan tafel gaan en met elkaar tot een overeenkomst komen. Zodra er een overeenkomst is, kunnen de rekeningen weer betaald worden, kan iedereen weer aan het werk en dat is goed voor de werkgelegenheid en voor de voortgang. Laten we daarna maar eens kijken wanneer we dat onderzoek gaan instellen. Dat het er moet komen lijkt me helder, want je moet leren van fouten die je maakt in zo'n project en je moet de volgende keer daar lering, ja, je voordeel mee doen.

00:33:00

De heer Koks: En als ik nog even mag. Wat is dan wel een effectief middel om die partijen die al twee jaar, nogmaals, aan de praat zijn over dat geld, om dat wel tot een werkbaar geheel te krijgen? Want dat middel hoor ik u nog niet zeggen. Behalve onderhandelen, dat doen ze tot Sint Juttemis.

00:33:16

De heer Niejenhuis: Nou, ik denk dat we wel een punt hebben bereikt in de onderhandelingen, waarin je ziet dat verschillende partijen via de media dingen beginnen te delen met de buitenwereld. Dat is nieuw en ook niet goed, maar dat geeft wel aan dat de druk behoorlijk begint op te lopen en ik verwacht dus ook dat dat gewoon heel erg binnenkort tot een resultaat gaat leiden. Ik vind dat als er al enige druk zou moeten worden uitgeoefend dat dat vanuit de Staten zou moeten komen. Die vergaderen hier nu parallel over aan deze vergadering.

00:33:46

Voorzitter: Dank u wel, dan ga ik naar de heer Leemhuis. Gaat uw gang.

00:33:50

De heer Leemhuis: Ja, voor de woordvoering. Dank je wel. Laat ik beginnen met het bedanken van de aanvragers van dit debat, want hiermee hebben we de gelegenheid gekregen om ook in deze raad een sterk signaal uit te zenden naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, dat als straks blijkt dat er meer kosten voor de aanpak Ring Zuid bij de opdrachtgevers terecht zouden komen, het dan voor de hand ligt dat het Rijk daar ook aan bijdraagt. We spreken hier immers over een rijksweg en een project waarbij de directie bij het Rijk ligt. Ik ben blij dat we daarover als raad van Groningen - middels een al breed ondersteunde motie "Samen sterk", naar het zich laat aanzien - een duidelijk signaal kunnen afgeven dat het Rijk ook zijn verantwoordelijkheid zou mogen nemen. Het is goed dat deze raad de provincie middels deze motie steunt in haar pleidooi daarover bij het Rijk. Mijn fractie is ook van mening dat bij eventuele meerkosten voor deze ringweg, dat dat in de laatste plaats ten koste zou moeten gaan van de RSP-projecten, met name de Wunderline en het spoor van Veendam naar Stadskanaal. Twee projecten die ook voor de gemeente Groningen belangrijk zijn. Ook mijn fractie vindt het geen goede zaak dat we al zo lang wachten op een overeenkomst tussen overheden en bouwers over de voortgang van de aanpak Ring Zuid, en het leek erop dat er al sneller duidelijkheid zou komen en we hopen nog steeds dat we daarover snel positief nieuws kunnen horen. Maar tot die tijd wachten wij dat af. Het zou goed zijn als de bouwers niet via de media proberen te praten, maar gewoon met de overheden in gesprek gaan om snel tot een akkoord te komen. Dat is in ieders belang. Er wordt door sommige partijen gesproken over het intrekken van de opdracht of het opknippen van het project en dat lijken mijn fractie allemaal geen verstandige voorstellen. Vooralsnog wordt er gewerkt aan de ring, is er een contract als basis voor die werkzaamheden en het intrekken van de opdracht of het opknippen ervan zou alleen maar leiden tot meer juridische strijd, langdurige nieuwe aanbestedingstrajecten met waarschijnlijk alleen maar meer gaan kosten en het nog langer wachten wordt tot de ring af is. Voor de stad Groningen is het belangrijk dat het project gereedkomt en we niet langer in een bouwput blijven zitten. Er is voor ons dan ook geen reden om de scope te wijzigen of om te knabbelen aan de kwaliteit in het project, want juist de verdiepte ligging en de

optimalisaties zijn van groot belang voor de stad op langere termijn. Wel delen we het gevoel van urgentie dat uitgaat van het aanvragen van dit debat en een motie over een onderzoek. Het is namelijk hoog tijd dat de bouwers een overeenkomst sluiten en weer zich vol gaan inzetten om het project af te maken. Tot slot het onderzoek. Mijn fractie ziet er geen heil in om op dit moment vanuit onze positie in deze gemeenteraad te pleiten voor een raadsonderzoek. Het zal de provincie en de stuurgroep niet helpen in hun gesprekken met de bouwers. Het zal de ringweg niet sneller aangelegd krijgen en het zou veel ambtelijke inzet vergen die juist nu aan het doorgaan van het project zou moeten worden besteed. En ik kijk ook met een schuin oog naar de provincie waar op dit moment, de heer Van Nijenhuis zei het al, ook een debat wordt gevoerd. Daar is blijkbaar al een toezegging gedaan dat het één en ander zal worden uitgezocht en het lijkt verstandig om eerst te kijken wat men in de provincie doet. En mijn fractie zegt daarmee niet categorisch nee tegen een onderzoek, maar vinden dit nu nog veel te vroeg en niet behulpzaam op dit moment. We willen eerst kijken waar de provincie bij komt en eventueel daarna kijken we of er nog onderdelen zijn die deze raad zou moeten onderzoeken. Dank u wel, voorzitter.

00:37:14

Voorzitter: Dank u zeer. Ja, mevrouw Woldhuis.

00:37:19

Mevrouw Woldhuis: Of wilde jij wat vragen? Oh, nou, dank je wel. Hartstikke goed. Dank je wel voorzitter, dank ook voor alle bijdragen. De bijdrage van 100% Groningen op dit punt. Wat ik heel graag wil zeggen is, wat je op dit hele onderwerp heel duidelijk ziet is dat de lobby vanuit Groningen, vanuit het noorden, eigenlijk wat ons betreft tekortschiet. ~, er wordt veel over gesproken, dat is eigenlijk het overleg met Rijkswaterstaat die de geldpotten verdeeld en in dit geval is het gewoon ontzettend belangrijk om in het noorden een gezamenlijke vuist te gaan maken naar Den Haag en naar Rijkswaterstaat die zegt: "Hè, sowieso aan projecten van BO-MIRT, zie je dat wij veel minder projecten hebben lopen dan de rest van Nederland. En als je dan op dit vlak met projecten die eigenlijk voor het hele noorden ontzettend belangrijk zijn, zegt dat er geen geld is en dat je het maar moet uitzoeken daar. Dan denk ik dat het nog belangrijker is om gezamenlijk een vuist te gaan maken naar Rijkswaterstaat en zeggen dat er gewoon meer geld naartoe moet komen naar het noorden. Ook gezien we met zijn allen ook gepleit hebben, dan hebben we het over hetzelfde overleg, die BO-MIRT voor de Wunderline. Dat is een project van miljarden waar we het met elkaar over hebben gehad. Ook dat wordt in de BO-MIRT besproken. Dus waarom dan dit raadsonderzoek? Het is niet alleen maar om te kijken hoe dit heeft kunnen plaatsvinden. Aan de andere kant denk ik ook dat het een mooie manier kan zijn hoe wij de lobby van Rijkswaterstaat om meer geld naar het noorden toe te krijgen, hoe we dat beter kunnen gaan organiseren en kunnen gaan samenwerken als het noorden als geheel. Dank u wel, voorzitter.

00:39:25

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:39:28

De heer Ubbens: Ja, ter interruptie dan nog. Wat heeft dat met elkaar te maken mevrouw Woldhuis? Een onderzoek naar wat hier is misgegaan en de lobby naar het Rijk om de middelen beschikbaar te stellen?

00:39:39

Mevrouw Woldhuis: Nou, kijk. De gelden die voor de ringweg beschikbaar zijn gesteld. Dat is gekomen omdat er destijds vanuit de Noordzeelijn geklapt is, omdat die lobby destijds helemaal niet goed is gegaan. Zo hebben we uiteindelijk alsnog een soort van pot gekregen en dat hebben we nu met elkaar verdeeld. Ik zou het heel mooi vinden als we dat allemaal bij elkaar optellen en dat we zeggen van: hoe kunnen we er nou voor zorgen dat er structureel veel meer geld op infrastructuur naar het noorden komt. Ik noemde net ook al even een voorbeeld. Bij BO-MIRT heb je gewoon qua projecten die er lopen, in het noorden zijn er gewoon veel minder projecten die lopen dan in de rest van Nederland. Dat betekent dus feitelijk dat er dus veel minder geld naar het noorden toe gaat dan naar de rest van Nederland. Ik hoop dat het met zo'n raadsonderzoek van, hoe kan het misgaan? Dat ook dit soort problemen naar voren komen.

00:40:41

Voorzitter: De heer Ubbens, wilt u ook gelijk verder met uw woordvoering?

00:40:44

De heer Ubbens: Ja, dat zal ik wel even doen. Ja, voor het CDA staat vooraan in de wensenlijst dat we vooral de ringweg zo snel mogelijk af gaan bouwen. Daarvoor is natuurlijk belangrijk dat er goede afspraken komen, ook over de financiële afwikkeling van het project. Daarvoor moet snel duidelijkheid komen. Daar wachten we inderdaad - en dat ben ik met de indieners eens - al veel te lang op. Ik zou het college willen vragen: kan dat dit jaar niet? Kunnen we er dan niet wat meer druk ook achter zetten als raad van: we willen dit jaar die duidelijkheid hebben. In de zomer zijn we wel geïnformeerd, maar dat moet nu toch naar buiten kunnen komen? Wanneer gaan we dat horen? Wij zien niet zoveel in een onderzoek op dit moment. Dat er wellicht achteraf, als het project klaar is, goed onderzocht moet worden hoe dit zo ver kunnen komen of wat we ervan kunnen leren, daar ben ik het mee eens. Maar op dit moment zien wij niks in het instellen van een onderzoek. Wat we wel zien, is de noodzaak om als regio en onze bijdrage van steden aan die lobby een bijdrage te leveren. Wij moeten er natuurlijk voor zorgen dat de meerkosten op dit project niet ten koste gaan van investeringen elders in de provincie. Dus daar moeten wij gezamenlijk in optrekken. We zullen die motie die daarvoor wordt ingediend ook steunen. Wat dat betreft, ja, we hebben hier ruim vierhonderd miljoen uit het regio specifiek pakket in gestopt als regio. Dat is al meer dan genoeg zou je kunnen zeggen en de rest van deze meerkosten zouden dan, in ieder geval grotendeels, bij het Rijk terecht moeten komen. Dus wat dat betreft steunen wij die lobby.

00:42:19

Voorzitter: Meneer Koks.

00:42:20

De heer Koks: Ja, de heer Ubbens zegt dat hij graag wil, dat hij het verzoek heeft dat voor het eind van het jaar duidelijkheid komt over de financiële situatie. Nou, hebben we al wel eens een keer zo'n toezegging gehad, dat we binnen een paar weken daarover geïnformeerd zouden worden. Als u de stukken in de krant leest van afgelopen vrijdag. Waar haalt u de hoop vandaan dat op afzienbare tijd er duidelijkheid zou komen over die financiële afwikkeling? Gezien de persberichten, de strijd die nu geleverd wordt, eerdere toezeggingen die niet nagekomen werden. Waarom denkt u dat dat mogelijk is?

00:42:57

De heer Ubbens: Nou, ik denk eigenlijk eerder dat het noodzakelijk is voor ons, dus wat dat betreft vragen we erom. Ik denk dat de heer Niejenhuis wel gelijk heeft dat de druk nu oploopt en dat het een teken is dat er misschien wel beweging in zit.

00:43:11

De heer Koks: En heeft u ook het idee dat Rijkswaterstaat met extra geld over de brug komt? Want daar zou het toch voor een belangrijk deel vandaan moeten komen.

00:43:19

De heer Ubbens: Dat kan ik niet beoordelen.

00:43:24

Voorzitter: Ik kijk eens even rond of er nog andere woordenmeldingen zijn. Ja, meneer Staijen.

00:43:31

De heer Staijen: Dank u, voorzitter. Ja, voorzitter, één van de aanbevelingen van de Commissie Hertogh destijds was dat er voor één januari 2020 duidelijkheid zou zijn over de financiën van dit project. Nu, bijna een jaar verder, is er nog steeds niets geregeld. Dat werd vorige week nog duidelijk in de media toen de Herepoort stopte met een deel van de werkzaamheden, omdat men het niet eens zou worden over de extra kosten. Hun opmerking was trouwens: "Wij zijn geen bank." Dat vind ik een beetje overdreven, want aan het begin van het project moest de provincie de goederen betalen die uit het buitenland voor Herepoort geleverd werden, want ze hadden toen zelf geen liquiditeiten. Maar voorzitter, het risico van nog meer vertraging dreigt met alle nare gevolgen weer voor de stad en voor de inwoners. Als de provincie alleen op moet draaien voor deze kosten, waar ook RWS eigenlijk een deel aan heeft, dan gaat dit ten koste van andere broodnodige investeringen in onze noordelijke infrastructuur, die allemaal uit diezelfde RSP-pot betaald moeten worden. Daarom voorzitter, vindt de Stadspartij dat Den Haag een substantieel deel hierin moet bijdragen en we zijn wij dus mede-indiener van de motie waarin het college gevraagd wordt om zich hier samen met het provinciebestuur voor in te zetten. Dan ja, het onderzoek. De opstelling van Rijkswaterstaat ten opzichte van de diverse groot infraprojecten rond de stad wordt nou niet altijd als positief ervaren. Er zijn bij de Ring Zuid vooraf al veel zaken niet goed ingeschat en ook niet goed geregeld wat tot die situatie heeft geleid waarin we nu verkeren. Daar valt heel veel uit te leren, dus een onderzoek is zeker op zijn plaats. De Stadspartij is daarom mede-indiener van de motie waarin aangedrongen wordt om uit te zoeken in welke vorm een dergelijk onderzoek het beste kan worden opgezet. Onze voorkeur gaat uit naar een gezamenlijk onderzoek met Provinciale Staten, want daar zit toch de kern van het hele gebeuren. Wij willen beslist niet dat het de aandacht gaat afleiden, want zo snel mogelijk realiseren van een goede zuidelijke ringweg. Dan de tweede belangrijke aanbeveling van de Commissie Hertogh: open communicatie en transparantie. De burgemeester zei net al: "Niets is meer geheim in deze tijd." Nou, dat vinden wij toch een beetje anders, want heel die open communicatie en transparantie, voorzitter, dat past toch niet meer bij de bijna eeuwigdurende geheimhouding die ons nu door Gedeputeerde Staten is opgelegd. Deze schemerigheid draagt beslist niet bij aan het vertrouwen in een goede afloop van dit zo belangrijke project en de Stadspartij begrijpt dat in een onderhandelingsfase bepaalde zaken wel eens een tijd lang niet openbaar kunnen

zijn. Maar voorzitter, dit moet al sinds acht juli voor onbepaalde tijd geheim blijven, zonder dat er ook maar een deadline gesteld is, wanneer die geheimhouding eindigt. Er werd destijds gesproken over weken. Nou, het is nu dus een half jaar. Voorzitter, Stadspartij is voor openheid en wij willen ook graag een toezegging van dit college om hierover in gesprek te gaan met Gedeputeerde Staten en daar aan te dringen op een bepaalde einddatum voor die geheimhoudingsplicht, bijvoorbeeld één februari of één januari 2021, zodat we ook eens een keer in volledige openbaarheid over dit project kunnen praten. De resultaten van dit contact graag voor de volgende raadsvergadering aan ons terugkoppelen, zodat we eventueel nog met moties hierover kunnen komen. Dank u.

00:47:06

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk. U had nog een vraag, dus gaat uw gang.

00:47:11

De heer Niejenhuis: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik zou aan de heer Staijen willen vragen of hij verwacht dat het opleggen van een dergelijke deadline bijdraagt aan een goed onderhandelingsresultaat.

00:47:20

De heer Staijen: Dat kan ik hier en daar niet beoordelen. Ik denk wel dat het op een gegeven moment eindigen van de deadline, het eindig maken aan die geheimhoudingsplicht, dat dat een bepaalde extra druk kan zetten op die onderhandelingen en dat van beide partijen uit eindelijk eens een keer iets gebeurt. Want al zes maanden lang is er blijkbaar niets gebeurd, getuige ook het feit dat ook weer de aannemer zich half teruggetrokken heeft.

00:47:46

De heer Niejenhuis: Ik kan me er wel iets bij voorstellen, maar ik vraag me erg af wie deze deadline in de kaart speelt, of dat juist de positie van de kant van de overheid of van de aannemer versterkt. Ja.

00:47:59

De heer Staijen: Ja, dat kan ik heel moeilijk beoordelen. Ik denk dat het er van beide kanten op een gegeven moment toch een druk op zal leggen om iets meer hun best doen in die onderhandelingen om tot een resultaat te komen. Bovendien vind ik inderdaad ook dat ~ na bijna een half jaar, terwijl gesproken werd over weken, het toch wel nodig mogelijk moet zijn dat we als raad en ook Provinciale Staten die in hetzelfde stukje zitten, in de volle openbaarheid eens een keer over dit project kunnen praten. Je kan het wel tot in de eeuwigheid geheimhouden.

00:48:30

Voorzitter: De heer Duit.

00:48:33

De heer Duit: Ja, dank u wel voorzitter. Een aantal andere woordvoerders noemde eigenlijk de crux van dit verhaal al en dat is dat wij als overheden willen dat die ringweg gewoon zo snel mogelijk afkomt en dat een bedrijf, een aannemerscombinatie, op dit moment zegt: "Ik gooi de kont in de krib als ik niet meer geld krijg." Dat is een impasse waar we vaak in terechtkomen als overheid en eigenlijk zou de oplossing een meer bedrijfsmatige aanpak zijn. Zoals de Donald zou zeggen: "You're fired." Maar dat werkt niet als je een overheidsinstantie bent en dus raak je in een impasse. Dat betekent ook direct dat op het

moment dat je zo'n onderzoek zou doen en daarmee meer openheid van zaken gaat geven, dat je de aannemer uiteindelijk in de kaart speelt. Je wilt dat het afkomt, maar uiteindelijk is het ook een zaak om alles goed te documenteren en uiteindelijk de juiste financiële consequenties bij de juiste mensen neer te leggen. Dus vanuit dat oogpunt zullen wij de motie "Samen sterk" zeker steunen, want de RSP-pot mag hier absoluut niet voor ingezet worden. Mar het raadsonderzoek zullen wij niet steunen. Ik kijk even naar de ChristenUnie. Gaat uw gang.

00:49:43

Mevrouw Moorlag: Ja, bedankt voorzitter. Geruime tijd geleden hield ik een woordvoering waarin ik een voorval in de bouwhoek in mijn kleuterklas beschreef. Wellicht herinnert u zich dit nog. De essentie van mijn verhaal toen was dat ik in mijn kleuterklas elke dag meerdere malen het belang van samenwerken benadruk. Nu is het niet zo dat ik onze wethouder of andere partijen die in deze opdracht meewerken wil vergelijken met mijn kleuters. Maar het is wel duidelijk dat we de kinderen in onze samenleving al van jongs af aan aanleren dat samenwerken essentieel is en dat je uiteindelijk dan tot de beste oplossing komt. Nou ja, in dit dossier is dat wederom het geval. We zien weer hoe belangrijk het is om als partijen, vanuit de overheid en nu ook de aannemer, goed samen te werken, omdat we uiteindelijk te maken hebben met dezelfde grond waarbinnen we verschillende belangen vertegenwoordigen. Uiteindelijk willen wij met zijn allen natuurlijk onderaan de streep de beste aanpak voor onze inwoners. Voorzitter, het bouwen van de zuidelijke ringweg duurt inmiddels erg lang en het bericht dat tot ons kwam, waarin werd genoemd dat de aannemer zaken stillegt totdat er meer duidelijkheid over de financiering komt, zorgt voor nieuwe zorgen. Gelukkig wordt er nog altijd flink doorgebouwd en heeft de aannemer aangegeven dat er geen zaken stilgelegd worden die voor vertraging zorgen. Toch begrijpen wij de zorgen en de onrust die door dit bericht ontstaan. Zorgen door omwonenden voor eventueel nieuwe vertragingen, zorgen over verdere projecten in de regio die zijn opgezet om de bereikbaarheid te vergroten. De ChristenUnie deelt deze zorgen. Dit is de reden dat we onze wethouder willen vragen, zoals in de motie die we mede hebben ingediend, is verwoord, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat te informeren over de wensen die we vanuit de raad hebben. De wens dat verdere kosten binnen het project van de zuidelijke ringweg niet ten koste gaan voor andere projecten in het RSP-programma en daarbij ook de wens dat een bijdrage van het Rijk voor de meerkosten op zijn plaats zou zijn. Dan nog even terugkomend op mijn inleiding, voorzitter: de samenwerking tussen de verschillende overheidsinstanties en de aannemer. Wij voorzien dat een raadsonderzoek op dit moment niet van toegevoegde waarde zal zijn binnen deze samenwerking. We zijn van mening dat een raadsonderzoek op dit moment weinig op zal leveren en de samenwerking juist in de weg kan staan. Als er een onderzoek gaat komen, dan zien wij graag dat deze geïnitieerd wordt door de provincie gezien hun positie en bijdrage in dit project. Dank u wel.

00:52:17

Voorzitter: Meneer Koks heeft nog een vraag aan u.

00:52:19

De heer Koks: Ja, als we die analogie over die kleuterklas even doorzetten, dan hadden we zo'n, kleuterjuf, dat was de heer Hertogh indertijd die de klas vermanend heeft toegesproken over samenwerken. Dat is een tijdje lang goed gegaan. Hij heeft ook gezegd:

"Zorg er wel voor dat die financiële problematiek opgelost wordt, anders klapt de zaak alsnog." We zijn nu twee jaar verder. Financiële problematiek niet opgelost en de zaak begint te klappen. Tenminste, dat is onze indruk. De klas die begint zich te drukken. Rijkswaterstaat, daar hoor je nooit wat van qua centjes. De gemeente Groningen, deze raad, doet nauwelijks wat en zit als een konijn in de koplampen te kijken. De aannemer gooit zijn machtsmiddelen in de strijd, namelijk door de zaken. Vindt u dat een vorm van samenwerking waarvan je de hoop mag hebben van: jemig, dat wordt wel wat, qua weg.

00:53:08

Mevrouw Moorlag: Goed. Wij betreuren het ook inderdaad dat dit soort zaken dan via de media naar buiten komen. Dat lijkt ons ook niet de goede manier. Tegelijkertijd zien we wel dat afspraken verder komen, zien we ook dat er nog steeds wordt doorgebouwd. Maar wij hopen ook op verbetering en wij zeggen ook dat een onderzoek wat ons betreft kan, maar dat het dan vanuit de provincie geïnitieerd moet worden.

00:53:39

Voorzitter: Meneer Koks, u zult van mevrouw Moorlag sowieso niet heel snel het woord jemig horen. Dat gaat niet heel snel.

00:53:46

De heer Koks: Jemig is toch gewoon een redelijk beschaafde term of niet? Ja, dat dacht ik.

00:53:48

Voorzitter: Absoluut, absoluut. Anders zou ik het ook niet toestaan natuurlijk. Zo komen we als vanzelf, nu we het toch over beschaving hebben, bij D66. Meneer Rustebiel.

00:54:00

De heer Rustebiel: Dank u wel. Ja, nee, helemaal terecht natuurlijk wat u daar zegt. Ja, het is net ook door de andere fracties al aangegeven dat de aanpak van die ringweg meer van regionaal en nationaal belang is dan van lokaal belang. Ons lokale belang zit juist die in die verdiepte ligging en in die fietstunnel waar sommige partijen in deze gemeente nu vanaf willen. Maar laten wij juist blij zijn dat we met dit project straks die barrièrewerking kunnen verminderen. Neemt niet weg dat wij natuurlijk grote zorgen hebben over dit project. Wij zijn ook wel benieuwd hoe het college de samenwerking beoordeelt op het feit dat blijkbaar men in de pers moet lezen dat er werkzaamheden worden stilgelegd. Dat wekt volgens mij niet zoveel vertrouwen en wij vinden het eigenlijk een redelijk belachelijk en ook wel schandalige actie dat op deze manier, na alles wat er al gezegd is tegen elkaar, gecommuniceerd moet worden. Ik denk ook dat het appel dat gedaan is, onder meer door mevrouw De Wrede, om naast de provincie te gaan staan, ook een goede is. Want juist die provinciale projecten die nu onder druk komen te staan: de N33, de Wunderline, de trein naar het Stadskanaal. Ja, dat zijn geen projecten die alleen van provinciaal belang zijn. Het zijn projecten die voor ons ook heel erg belangrijk zijn. Dus volgens mij is het een goed appel in die motie om naast de provincie te gaan staan.

00:55:10

Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

00:55:14

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel voorzitter. In de eerste plaats wil de Partij voor de Dieren natuurlijk ook de partij van de heer Rustebiel, D66, bedanken voor de steun aan de

motie "Samen sterk." Ik wil toch aan de heer Rustebiel vragen of hij het met ons eens is dat het oplichten van de deksel van die put, waarin dit nu allemaal gebeurt, niet zou kunnen bijdragen aan een versterking van de positie van de provincie. Als we een beetje het licht laten schijnen op de rol die Rijkswaterstaat heeft gespeeld inzake deze ring, dan zou dat volgens ons toch echt wel kunnen bijdragen aan versterking van de positie van de provincie. Natuurlijk, ook die van ons secundair. Dat was mijn eerste vraag. De heer Rustebiel zei zonet dat hij het toch wel een beetje schandalig vond dat de bouwer nu een deel van de werkzaamheden liet liggen om een soort pressie uit te oefenen. Ja, de Partij voor de Dieren kan zich daar eigenlijk wel wat bij voorstellen, want waarvan moet deze bouwer betaald worden? Het is een bedrijf, het is geen bank. Indien het niet zeker is waar het geld voor de werkzaamheden vandaan moet komen, kan ik me voorstellen dat er op een bepaald moment wordt gezegd van: "Nou ja, als dit niet duidelijk wordt, dan houdt het op een gegeven moment op."

00:56:40

Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

00:56:40

Mevrouw De Wrede: Wat vindt u daarvan, meneer Rustebiel?

00:56:42

Voorzitter: Ja, net op tijd. Maar zullen we even weer proberen te oefenen dat we niet een betoog houden die eindigt in een vraag, maar gewoon een vraag stellen? Meneer Rustebiel.

00:56:56

De heer Rustebiel: Ja. Ja, nee, zolang er geen andere overeenkomst ligt, wijst D66 naar de overeenkomst waarin de aannemer gewoon voor een bepaald bedrag heeft aangegeven de klus te willen en zullen klaren. Als ik het begin van uw vraag of bijna betoog terugluister, dan wilt u concessies doen aan de verdiepte ligging en aan het Zuiderpark, terwijl dat nu juist voor de gemeente Groningen de projecten zijn die maken dat deze ringweg voor ons de meerwaarde biedt die eerdere ontwerpen, we hebben ze ook allemaal voorbij zien komen, niet hadden. Maar goed, laten we ons nu vooral focussen om hieruit te komen. Laten we ook kijken of we via onze partijlijn onze fracties in Den Haag kunnen bijpraten over dit onderwerp zodat het daar stevig op de agenda komt. Want het is inmiddels wel duidelijk, ook met de Krolbrug en de Paddepoelsterbrug en ook deze ringweg, dat onze belangen niet automatisch goed gehoord worden. Dus laten wij de contacten die we hebben benutten. De heer Koks heeft natuurlijk groot gelijk dat er uiteindelijk openheid moet komen over zo'n groot project waar zoveel overheids- en belastinggeld mee gemoeid is. Dus dat onderzoek moet er natuurlijk ook gewoon komen. Laten we daar helder over zijn. Alleen op dit moment in het proces vinden wij het niet logisch en wij vinden het ook niet logisch dat het dan vanuit deze raad geïnitieerd wordt. Maar ik snap volledig waar u uiteindelijk naartoe wilt.

00:58:08

Voorzitter: Ik kijk naar de fractie van de VVD. Mevrouw

00:58:17

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel. ~. Ik vrees ook dat het niet de laatste keer is. Eén van de dingen die daar altijd een rol speelt, is onze hang naar meer informatie en op de hoogte

gehouden worden wat er speelt, wat de voortgang is en hoe we verder gaan. Het is natuurlijk ~ dit soort.

00:58:39

Voorzitter: Mevrouw Jacobs. Iedereen hangt aan uw lippen, maar misschien hangt het met de apparatuur samen. Wilt u het nog eens proberen?

00:58:54

Mevrouw Jacobs-Setz: Ben ik nu dan wel verstaanbaar?

00:58:56

Voorzitter: Nog iets dichterbij.

00:58:58

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik hoef hem ook niet op te eten geloof ik. Het is niet de eerste keer en ik vermoed ook niet de laatste keer dat wij met elkaar over de Aanpak Ring Zuid spreken en één van de dingen die daar toch aldoor in terugkomen zijn onze hang naar informatie, het meer willen weten over het geld, over de voortgang en over gedoe, zoals mijn fractie dat ziet. Het is natuurlijk ook bijzonder, maar ook wel haast landelijk een rituele dans dat dit soort grote infrastructurele projecten altijd uit de tijd en uit het geld lopen. We schijnen daar in ieder geval niet goed van te kunnen leren om dit goed te plannen en goed te begroten. Maar laat helder zijn, voor mijn fractie is één ding heel erg duidelijk: wij zijn voor de aanleg van de nieuwe Ring Zuid en wij zijn geloven in het doel en we geloven ook dat uiteindelijk die ring er komt op de manier zoals wij denken dat hij er moet komen. Wat ons betreft is het ook belangrijk om samen tot een resultaat te komen. De bouwers, de provincie en wij op de achterbank ook daar.

01:00:00

Mevrouw Jacobs-Setz: -daarbij. We moeten wat ons betreft niet stoppen en al zeker niet opknippen. Dat levert in ieder geval vertraging op en we zien op tal van plekken binnen onze gemeente dat de wegen open liggen en wat dan ook en dat sommige burgers erover spreken dat er sprake is van een puinhoop. Alles wat het verder vertraagd maakt die situatie langduriger en dat is wat ons betreft niet goed. Wij kennen natuurlijk op dit moment de status van de onderhandelingen niet. We kunnen vermoeden dat ze dichtbij een akkoord zijn, maar laten we wel wezen, daar gaat het juist om en dat weten we niet. Dat willen we graag weten. Wat ons betreft is het in ieder geval heel belangrijk dat datgene wat wij doen helpt om het proces vlot te trekken en dat is op dit moment niet een onderzoek. Ik ben het eens met de vorige spreker dat het onderzoek er ongetwijfeld moet komen, maar het is de vraag of het vanuit onze raad geïnitieerd moet worden. Wat mijn fractie betreft in ieder geval niet op dit moment. Ten aanzien van de motie-

01:00:59

Voorzitter: Meneer Koks.

01:01:03

De heer Koks: Andere partijen zeggen ook dat zo'n onderzoek niet op dit moment moet plaatsvinden en ook niet vanuit ons. Maar dat begrijp ik dan toch niet, want onze bewoners hebben van alles en nog wat aan last met al die vertragingen. Onze bewoners lopen het risico straks die westelijke ringweg niet te krijgen. Dus de gevolgen van een aantal van die

acties in de zuidelijke ring dalen mogelijkwijs hier in de stad. Waarom zou deze raad dan niet in de positie zijn om daar een onderzoek naar uit te voeren?

01:01:37

Mevrouw Jacobs-Setz: Of wij niet in de positie zijn weet ik niet. Daar denken wij anders over, want u vindt dat wel en mijn fractie vindt dat niet. Het lijkt ons in ieder geval niet verstandig. Ik herken het wel, ik noemde zelf het woord puinhoop en we hebben er natuurlijk last van. De lasten gaan ongetwijfeld voor de lusten, maar een onderzoek gooit zand in de motor en dat is volgens ons niet verstandig. Dat is wat het proces niet kan gebruiken. Ik kan me heel goed voorstellen dat je ter lering aan het eind van het traject een onderzoek instelt. Ik kan me niet voorstellen - en mijn fractie kan zich dat ook niet voorstellen - dat een onderzoek nu helpt om het proces vlot te trekken en om het sneller, goedkoper of beter te laten worden. Dat is het afwegingskader wat wij gebruiken.

01:02:28

De heer Koks: Voorzitter, als ik daar nog even een vraag over mag stellen? De VVD gebruikt een heel verhaal, maar mijn vraag is: waarom zou deze raad niet in de positie zitten om een onderzoek uitvoeren samen met de Provinciale Staten? Omdat de belangen van onze bewoners in het geding zijn. Dat is de vraag.

01:02:48

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik kan me wel voorstellen als wij een onderzoek doen op een ander moment dan nu, dat we een onderzoek samen initiëren met Provinciale Staten. Maar ik zou het heel vreemd vinden dat wij vanuit onze raad zelfstandig een onderzoek initiëren. Dat is zoals mijn fractie daar tegenaan kijkt.

01:03:05

Mevrouw Jacobs-Setz: Ten aanzien van de motie. Het lijkt ons vrij logisch dat ook Rijkswaterstaat/de minister bijdraagt aan deze ringweg. De meeste sprekers hebben het ook gezegd. Dat is niet alleen van belang voor onze gemeente, zelfs niet alleen van belang voor onze provincie, maar ook van landelijk belang. Dan lijkt het me logisch dat als er een probleem ontstaat je de helpende hand biedt. We kennen allemaal de voorbeelden waarbij dat ook gedaan wordt, dus laat dat bij ons dan ook zo zijn. Wij vinden de motie op zich heel vreemd en dat zit hem in de bewoording. Ik heb gisteren nog wat pogingen gedaan om daar wat aan te doen, want wij spreken ons uit om de meerkosten van de Aanpak Ring Zuid niet ten koste te laten gaan van de overige projecten in het RSP-programma. Nou wil ik graag overal van zijn, maar daar zijn wij in ieder geval niet van dus dat lijkt me een hele rare uitspraak. Om samen in optocht naar de minister die over de portemonnee gaat te gaan steunt mijn fractie in ieder geval wel. Tot zover.

01:04:07

Voorzitter: Dank u zeer. Ik stel u voor dat de wethouder u antwoordt en tot pre-advies komt bij de moties. De wethouder.

01:04:18

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat het goed is even een beeld te schetsen van de situatie. De ombouw Ring Zuid is voor de stad en voor de regio een belangrijk project. Ook landelijk eigenlijk wel. De doorstroming en de bereikbaarheid wordt verbeterd. We krijgen een stoplichtvrij Julianaplein, een kruispunt van de twee

autosnelwegen en we krijgen op die plek een verdiepte ligging die via een plantsoen een mooie verbinding maakt tussen noord en zuid. Via de Commissie Hertogh - het is al gezegd - is vorig jaar het project vlot getrokken. Onder andere de Helperzoomtunnel is aangelegd. Er werd ook gewerkt aan financiële afspraken en die financiële afspraken hebben op drie juli dit jaar geleid tot een akkoord op hoofdlijnen. We hebben jullie daar over geïnformeerd. We zijn nu nog steeds in de fase dat het akkoord op hoofdlijnen wordt omgezet in een vaststellingsovereenkomst en dat duurt langer dan aanvankelijk gedacht.

01:05:11

De heer Broeksma: Dat akkoord op hoofdlijnen, Voorzitter, gaat over de verdeling van de financiële pijn. Het gaat over de verdeling van de risico's. Het gaat over een maximale vertraging van zesendertig maanden en het gaat over garantstelling van de Duitse moedermaatschappijen. Omdat de provincie risicodragend is zullen de Staten om toestemming gevraagd worden met betrekking tot het financiële deel. Dit is het scenario dat we volgen. We zijn op weg naar een vaststellingsovereenkomst vanuit het contract. Een akkoord op hoofdlijnen wat moet leiden naar een vaststellingsovereenkomst. Het belang van de gemeente bij een vaststellingsovereenkomst is immers geen verdere vertraging in het project om daarmee de overlast voor de stad en zijn bewoners niet langer te laten duren. Het belang is dat het project zo wordt gerealiseerd als afgesproken en deze lijn moeten we binnen ARZ samen met Rijk en provincie vasthouden. Dat is ons belang.

01:06:05

De heer Broeksma: Wat is er gebeurd sinds acht juli toen wij u informeerden over het akkoord op hoofdlijnen? In het zomerreces is een concept vaststellingsovereenkomst opgesteld. Op eenentwintig augustus is dit concept aan de CHP - de aannemer Combinatie Herenpoort - gemaïld. Vanaf eind augustus zijn er zeven overleggen geweest tussen ARZ - de opdrachtgever, dat zijn wij samen met het Rijk en de provincie - en CHP, inclusief de landsadvocaat en de advocaat van de CHP. De meest recente bijeenkomst was vijf november. De eerstvolgende is morgen op negentien november. Hoewel we steeds dichterbij elkaar komen zijn we nog onvoldoende dicht bij elkaar gekomen om een vaststellingsovereenkomst te kunnen sluiten. Wij constateren, als opdrachtgever, dat CHP tot op heden niet bereid is om de afspraken conform het akkoord op hoofdlijnen van deze zomer uit te werken en vast te leggen. Naast de onderhandelingen met de CHP wordt ook door gedeputeerde gesproken met het ministerie van IenW. Met de directeuren-generaal, maar ook met de minister zelf.

01:07:11

De heer Broeksma: De minister heeft aangegeven dat ze geen extra bijdrage zal leveren aan ARZ voor de uitvoeringskosten en dat is teleurstellend. De gedeputeerde heeft verder aangegeven, mede naar aanleiding van de gang van zaken tijdens dit hele proces, een onderzoek te zullen opstarten ten aanzien van de rol en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen en overheidspartijen die betrokken zijn bij de zuidelijke ringweg. Dat zal opgestart worden nadat er duidelijkheid is over die vaststellingsovereenkomst. Dan, naar aanleiding van de recente berichten in de media-

01:07:48

Voorzitter: Ik denk dat het goed is dat de wethouder even zijn betoog afmaakt. Dan krijgt u waarschijnlijk nog wel wat antwoorden.

01:07:57

De heer Broeksma: Naar aanleiding van de recente berichten in de media wil ik eerst vooropstellen dat de aannemer het recht heeft om zelf zijn planning aan te passen. Dat is een deel van het contract zolang de mijlpalen binnen die planning maar gehaald worden. Afgelopen donderdag heeft u, net als ik en anderen van de ARZ-projecten, via de media moeten vernemen dat het werk van de aannemer gedeeltelijk opgeschort wordt. We betreuren deze stap. Dit is niet de manier waarop onderhandelingen gevoerd moeten worden. Wij laten ons niet onder druk zetten. Dit brengt ons immers geen stap verder. Wil de aannemer er snel uitkomen dan niet via de media, maar via de onderhandelingstafel. Dan wil ik nu ingaan, Voorzitter, op de moties en het thema van vertrouwelijkheid en geheimhouding. De motie Samen sterk. Deze motie steunt de provincie en we kunnen ons goed voorstellen dat u dit signaal wilt afgeven. Ik wil nog even benadrukken dat wij steeds zij aan zij staan met de provincie om dit project tot een goed einde te brengen. Zoals gezegd, belangrijk voor ons en belangrijk voor de regio. Dat geldt voor de Ring Zuid, maar dat geldt ook voor de RSP-projecten.

01:09:07

De heer Broeksma: Als je daar op deze manier nog extra aandacht voor vraagt om er extra kracht bij te zetten is, in onze ogen, alleen maar goed. Het oordeel is aan de raad voor deze motie. Over de motie van het raadsonderzoek. We begrijpen de behoefte van de raad om voor alle betrokkenen, inwoners voorop uiteraard, tot duidelijkheid te komen over deze situatie. Een onderzoek in deze fase van het proces is daarvoor niet geëigend. De huidige situatie wordt daarmee niet opgelost. Naast dat zo'n onderzoek belastend is voor het werk, neemt het capaciteit in. De provincie heeft, wat ik u net al aangaf, aangekondigd een onafhankelijk onderzoek te willen uitvoeren. U weet dat ook de Noordelijke Rekenkamer een onderzoek rondom het thema zuidelijke ringweg in voorbereiding heeft. De uitkomsten daarvan worden uiteraard met u gedeeld. Vandaar dat deze motie ontraden wordt.

01:10:00

De heer Broeksma: Tot slot, Voorzitter, als het gaat over vertrouwelijkheid en geheimhouding. Detailinformatie over het akkoord op hoofdlijnen kan het college in deze fase, waarin er nog gewerkt wordt aan de daadwerkelijke vaststellingsovereenkomst, niet naar buiten brengen. Dit kan namelijk de positie van zowel de opdrachtgevers als de opdrachtnemers - zowel de twee Duitse aannemers als de vier lokale aannemers - schaden en dient daarmee niet het publieke belang. Dit is absoluut niet het belang van de gemeente en de voortgang van dit project. Zowel het belang van de bereikbaarheid van de stad en de regio als ook niet het belang van de omwonenden die te maken hebben met de bouwwerkzaamheden. Ik ben ingehuurd door u om de belangen van de gemeente te verdedigen en die belangen zijn het best gebaat bij geheimhouding tot aan het tekenen van de vaststellingsovereenkomst. Dus op het moment dat dat een feit is kan vanzelfsprekend meer informatie publiekelijk bekendgemaakt worden. Overigens heb ik geen deadline nodig om de urgentie daarvan te beseffen. Tot zover, Voorzitter.

01:11:03

Voorzitter: De heer Koks.

01:11:05

De heer Koks: Voorzitter, de reactie van de wethouder vat ik samen rondom de financiële

situatie: Het Rijk komt niet met extra geld over de brug. De aannemer geeft financieel geen krimp. Er is een volledige patstelling ontstaan over de financiële oplossing van de *deuken* en de provincie staat er helemaal alleen voor. Klopt deze samenvatting?

01:11:34

De heer Koks: Wethouder.

01:11:36

De heer Broeksma: Het eerste deel wel. De minister heeft aangegeven geen extra geld te willen doneren. Dat deel klopt. Er is geen patstelling, we zijn in gesprek. Morgen is het volgende gesprek, dus die patstelling is er niet. Ik heb zo snel niet meegeschreven met die andere punten. De provincie staat er niet alleen voor. Dat heb ik ook gezegd. We staan zij aan zij met de provincie. Ik geef ook aan dat de RSP-projecten niet alleen voor de regio van belang zijn, maar ook voor ons van belang. Hetzelfde geldt voor de Ring Zuid die niet alleen voor de stad of de gemeente Groningen van belang is, maar ook voor de ruime regio daaromheen. Het eerste deel klopte. De minister heeft aangegeven, tegen de gedeputeerde in een rechtstreeks gesprek, geen extra geld te willen geven.

01:12:15

De heer Koks: Een deel van mijn samenvatting was dat de aannemer ook geen financiële krimp geeft, als ik het goed gehoord heb?

01:12:24

De heer Koks: Daar wil ik wel even op reageren, Voorzitter. Met de aannemer is op drie juli het akkoord op hoofdlijnen gesloten, waarin ook afspraken zijn gemaakt die nu moeten neerdalen in een vaststellingsovereenkomst. Daar hikt het. Ik heb een termijn genoemd en ik zal het niet nog een keer noemen, want daar had ik natuurlijk alweer spijt van. In een optimistische bui had ik gezegd dat het enkele weken zou duren in plaats van maanden. Dat blijkt niet het geval te zijn. De aannemer communiceert via de media dat ze het werk dan gedeeltelijk willen stilleggen. Tot op zekere hoogte is dat hun recht zolang de mijlpalen maar gehaald worden. We zijn in gesprek met de aannemer om uit deze situatie te komen, zodat er een vaststellingsovereenkomst getekend kan worden hebben. Willen we daar, zodra die getekend is, ook in de openbaarheid met u over kunnen spreken. Zodat de projecten binnen de zesendertig maanden vertraging en binnen de financiële kaders die dan geschetst worden met de scope zoals is afgesproken, gerealiseerd kunnen worden?

01:13:19

De heer Koks: Voorzitter, als ik nog een vraag mag stellen?

01:13:20

Voorzitter: U heeft ook nog een mogelijkheid voor een tweede termijn als u daar behoefte aan heeft, maar heel kort nog.

01:13:26

De heer Koks: Heel kort. U zegt dat de aannemer een zekere vrijheid heeft als hij zijn einddoelen maar haalt, maar die grap hebben we al eens een keer eerder meegemaakt. Namelijk dat hij een einddoel had, maar dat is met drie jaar doorgeschoven. Oftewel, hoe kunt u nou zeggen dat die aannemer die vrijheid heeft als er blijkbaar permanent geschoven wordt? Dan is daarmee toch het einde zoek?

01:13:53

De heer Broeksma: Misschien voor de context, het gebeurt vaker dat iets wat op het ene moment gepland is toch op een ander moment gaat. Uiteindelijk gaat het om het kritieke pad, de mijlpalen, zodat de einddatum van het project niet naar achteren schuift. Binnen het contract zijn ook boeteclausules opgenomen op het moment dat een aannemer niet aan de verplichting voldoet zoals het zou moeten. Uiteindelijk ziet het akkoord er op hoofdlijnen op dat de scope gehandhaafd blijft binnen de vertraging van zesendertig maanden, zoals eerder aangegeven.

01:14:27

De heer Koks: Heeft die aannemer ook boetes gekregen toen hij de vorige mijlpaal, namelijk voor de drie jaar vertraging niet haalde?

01:14:35

De heer Broeksma: Dat durf ik u niet te zeggen. Daar kan ik niet op ingaan.

01:14:39

Voorzitter: Goed, ik kijk even rond. Ik heb de indruk dat uw standpunten ruim gewisseld zijn en dat u ook-

01:14:46

De heer Koks: Voorzitter, ik wil even schorsen. Ik wil over mijn motie overleggen met de mede-indieners.

01:14:50

Voorzitter: Dat u dan aanstonds ook in uw woordvoering kunt aangeven hoe u over de moties denkt. Maar het zou zomaar kunnen zijn dat één motie nog van tekst veranderd. Meneer Koks vraagt even een time-out. Dat zijn wel gewend bij dit project. Niet te lang hè?

01:15:11

De heer Koks: Minder dan drie jaar.

01:15:12

Voorzitter: Minder dan drie jaar. Daar hou ik u aan. Hoelang denkt u? Tien minuutjes? Ja, even tien minuten de benen strekken. Deuren open en verse lucht erin.

01:21:36

Voorzitter: Ik verzoek de leden van de raad weer plaats te nemen. Ik geef het woord aan de heer Koks.

01:21:45

De heer Koks: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb overleg gehad met de mede-indieners over de onderzoeksmotie. Uit de woorden van de wethouder putten wij geen enkele hoop dat op korte termijn die hele financiële problematiek wordt opgelost, behalve dat de provincie de klos wordt. Wij hebben diverse fracties horen zeggen dat ze een raadsonderzoek op dit moment te vroeg vinden maar dat t.z.t wel degelijk de onderste steen boven zou moeten komen. Dat laatste is weer mijn vertaling daarin. Dus, aangezien deze motie op dit moment geen kans van slagen heeft, zijn wij pragmatisch en gaan wij de fracties, die een onderzoek op termijn wel willen doen, aan hun woord houden. Bij wijze van spreken elke maand. Dank u wel. Wij trekken hem in.

01:22:45

Voorzitter: Geldt het nu in het algemeen dat de fractie altijd pragmatisch is of even op dit punt?

01:22:50

De heer Koks: Voorzitter, om een tipje van de sluier op te lichten, wij hebben hier regelmatig, binnen onze fractie, discussies over. U mag raden wie bij welke lijn hoort.

01:23:06

De heer Dijk: Voorzitter, ik ontken alles.

01:23:10

Voorzitter: Ik zou maar eerst naar uw voorzitter kijken voordat u dat soort stellige uitspraken doet. Akkoord, ik kijk of er verder nog behoefte is aan woordvoering of kunnen wij overgaan tot stemming over de motie. Ik zie mevrouw De Wrede van de Partij voor de Dieren.

01:23:30

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter, eventjes heel kort. In de eerste plaats wil ik de wethouder danken voor zijn steun voor onze motie Samen sterk. In de tweede plaats zou ik toch even willen opmerken dat het feit dat de bouwcombinatie Herenpoort een deel van de werkzaamheden heeft stilgelegd, mijns inziens niet moet worden uitgelegd als 'het spelen via de media', maar bijna als een wanhoopspoging om voor hen duidelijkheid te krijgen over de wijze waarop zij betaald krijgen. En het is misschien ook juist een versterking van hun positie aan de onderhandelingstafel, zoals dat, denk ik, ook het gevolg van een raadsonderzoek voor ons zou kunnen zijn c.q. de provincie, maar dat terzijde. Dat wilde ik even opmerken. Dank u wel.

01:24:30

Voorzitter: Dank u zeer. Ik stel voor dat we overgaan tot stemming en u de mogelijkheid heeft tot stemverklaringen indien iemand daar behoefte aan heeft. Dat is niet het geval. Mevrouw Jacobs, toch?

01:24:46

Mevrouw Jacobs-Setz: Even heel kort wat ik in mijn woordvoering ook al zei. Wij zullen de motie steunen omdat wij principieel van mening zijn dat het Rijk moet bijdragen en niet omdat we de tekst van de motie zo goed vinden.

01:24:59

Voorzitter: Dan gaan wij over tot stemming over de motie Samen sterk. Ik open de stemming. Nou, ik vind het wel mooi geweest. Er moeten tweeënveertig stemmen worden uitgebracht. Als ik zo kijk naar de fractie van GroenLinks is dat unaniem voor. Ja, het komt ook langzaam door. Volgens mij wordt dit een unaniem gesteunde motie. Klopt dat of is iemand daar op tegen? Nee, dan zijn er tweeënveertig stemmen voor deze motie uitgebracht en wordt dat genoteerd. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze interpellatie.

3 Ingekomen stukken

3B Ingekomen collegebrieven

3C Ingekomen overige stukken

01:26:41

Voorzitter: Dan ga ik naar agendapunt drie, ingekomen collegebrieven en ingekomen overige stukken. Daar zijn verder geen vragen over.

4 Conformstukken

4A Advisering planschade en nadeelcompensatie – aangepaste verordeningen (raadsvoorstel 23 september 2020) 234982-2020

Dan kom ik bij de conformstukken, waarbij hier en daar toch iemand graag nog even heel kort wilde zeggen wat hij er eigenlijk van vond. Heeft iemand over de advisering planschade en nadeelcompensatie - een aangepaste verordening - nog een stemverklaring of iets anderszins? Nee.

4B Vaststellen krediet uitvoering eerste fase Kardings Ontzet (raadsvoorstel 24 september 2020) 437409-2020

En krediet eerste fase Kardings Ontzet? Ook niet.

4C Tiny Houses Westpark (raadsvoorstel 30 september 2020) 447899-2020

Tiny Houses wel. Gaat uw gang.

01:27:26

De heer Van der Glas: Dank, Voorzitter. Ik zou graag dit moment willen gebruiken om toch met enige trots naar dit proces terug te kijken. Vier jaar geleden namen GroenLinks en de Partij voor de Dieren het initiatief voor Tiny Houses. Een vorm van wonen waar wij veel vragen over kregen. Complimenten voor het college dat dit project zo zorgvuldig en met veel actoren heeft uitgerold. Tientallen Groningers zijn nu in staat om hun droom te realiseren. Dank u wel.

01:27:51

De heer Dijk: Voorzitter?

01:27:52

Voorzitter: De heer Dijk.

01:27:53

De heer Dijk: Ook een korte stemverklaring van de SP fractie. Ik vind het mooi dat tientallen Groningers hun dromen kunnen verwezenlijken, maar de SP-fractie vindt dat iedereen op een zeer duurzame manier moet kunnen leven met ruimte om zich heen. Wij vinden dat alle energie, tijd, moeite en geld die hierin gestoken wordt een verloren energie is en beter

besteed had kunnen worden aan het investeren in heel veel sociale, betaalbare, duurzame huurwoningen voor iedereen die dat nodig heeft, in plaats van een handjevol mensen die zelf een leuke, mooie ecologische voetafdruk willen verminderen.

01:28:29

Voorzitter: Anderen nog? Nee, aldus besloten.

4D Vervaningsinvesteringen kunstgrasvelden 2021 en voorbereidingskrediet 2022 (raadsvoorstel 17 november 2020) 526421-2020

Dan de vervaningsinvestering kunstgrasvelden. Meneer Bolle.

01:28:41

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Wij gaan voor dit voorstel stemmen, maar wel met enige tegenzin, omdat we wel willen dat die velden vervangen worden, alleen de dekking van die velden komt uit het co-investeringsfonds Sport. En die komt niet overeen met het kader wat daarin is vastgesteld. Want in dat kader gaat het om nieuw te realiseren sportaccommodatie of uitbreiding of een verbetering van de infrastructuur. Dit gaat puur om vervanging dus het past niet bij het kader. Evengoed moeten ze wel aangelegd worden dus we zullen met tegenzin voorstemmen.

01:29:18

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Sijbolts.

01:29:22

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik kan me eigenlijk aansluiten bij de stemverklaring van de heer Bolle van het CDA. Wij zullen met grote tegenzin ook tegenstemmen. Sorry, de heer Bolle deed dat niet met grote tegenzin geloof ik. Ja, wij stemmen ook wel voor, maar met grote tegenzin. Zal ik gewoon even opnieuw beginnen? De Stadspartij kan zich aansluiten bij de stemverklaring van het CDA. Wij zullen we met grote tegenzin voorstemmen en wij komen daar volgende week op terug bij de bespreking van het raadsvoorstel co-investeringsfonds Sport voorstellen 2021. Wij stemmen inderdaad voor met grote tegenzin.

01:30:11

Voorzitter: Dat was volstrekt helder uit uw woordvoering. Even een waarschuwing dat we aan verwachtingenmanagement doen. Gaat dit de hele avond zo met u? Goed, mag ik aannemen dat de gehele raad dan instemt met meer of minder tegenzin en anderen met heel veel enthousiasme? Allerlei wisselende stemmingen. Akkoord, iedereen stemt voor.

4E Algemene Verordening ondergrondse infrastructuur 2021 gemeente Groningen (AVOI 2021) (raadsvoorstel 30 september 2020) 447904-2020

Omdat ik het woord infrastructuur niet meer durven uit te spreken na de interpellatie gaan we ook iets ondergronds doen. Onder 4e, een algemene verordening zelfs. Heeft daar nog iemand een stemverklaring of woordvoering? Nee, dan is dat met algemene stemmen aanvaard.

5 Conform + moties

5A 2e fase verkenning nieuw muziekcentrum (raadsvoorstel 30 september 2020) 447832-2020

01:30:56

Voorzitter: Dan komen we bij een aantal punten dat zijn op zich conformstukken, maar er zijn wel moties op ingediend. Dat betekent dat de indiener van de motie even kort toelicht en eventueel een hele korte vraag krijgt. En dan gaan we de motie in stemming brengen nadat er pre-advies van de kant van het college is gekomen. We doen daarvoor niet meer een hele ronde. Dan kom ik volgens mij bij de tweede fase verkenning nieuw muziekcentrum. Ik heb even een technisch probleem, want er was een motie van de PVV aangekondigd, maar die kan niet worden ingediend, omdat de heer Van Kesteren er nog niet is. We hebben een motie van indieners Student en Stad en 100%. Nog behoefte aan woordvoering of niet?

01:31:58

De heer Duit: Een korte toelichting, Voorzitter. Na zorgvuldig afwegen zijn wij voor een muziekcentrum in het stationsgebied. Wel vinden we dat er oog moet zijn voor hoe het muziekcentrum daar geïntegreerd gaat worden. Het muziekcentrum moet in het nieuwe stationsgebied niet alleen komen te staan, maar ondersteund worden door andere stedenbouwkundige ontwikkelingen die levendigheid brengen in dat gebied. Op die manier maken we van een avondje cultuur een echt avondje uit. Daarnaast kunnen we er daarmee voor zorgen dat onderwijsinstellingen betere aansluiting kunnen gaan vinden bij het muziekcentrum. Daarom dienen wij een motie in die verzoekt om elementen als winkels, horeca en onderwijsinstellingen te laten prevaleren boven kantoorruimte. Als we voor het stationsgebied gaan maak er dan echt wat van.

01:32:43

Voorzitter: Mevrouw Woldhuis, tevreden over die woordvoering?

01:32:46

Mevrouw Woldhuis: Ja, uiteraard. Dank u wel, collega Duit, voor deze mooie woordvoering. Ik heb daar wel een aanvulling op, want meneer Duit is voor het nieuwe muziekcentrum. Wij zijn wat dat betreft nog niet overtuigd en daarom steunen wij de motie van het CDA en de Stadspartij. De reden waarom dat zo is, is omdat we, gezien de businesscase, nog niet overtuigd zijn of die bezoekersaantallen worden gehaald. Waar we op dit punt met name nog niet van overtuigd zijn is het nut en de noodzaak van de functionaliteiten en de grootte van het muziekcentrum. We zijn wel overtuigd dat er een nieuw popzaal moet komen in Groningen, maar of dit de vorm is en voor €220.000.000 achter het station neergezet moet worden, daar zijn we nog niet van overtuigd.

01:33:53

Mevrouw Woldhuis: Daarnaast hebben we nog een vraag aan het college, want er is nog een andere ambitie. Namelijk een nieuwe topsporthal. We vroegen ons af als je gaat investeren met de mogelijkheden in de vervolgfase van dit hele plan, of u ook niet kan kijken naar een multifunctionele zaal of hal. Hoe je het maar wilt benoemen. Ik ben wel benieuwd hoe het college daarnaar kijkt. We zijn nog niet overtuigd en daarom stemmen we in op de motie van het CDA en de Stadspartij. Dank u wel.

01:34:32

Voorzitter: Dank u zeer. Meneer Bushoff heeft nog een vraag over deze motie.

01:34:35

De heer Bushoff: Een verduidelijkende vraag aan Student en Stad, Voorzitter. Ik deel de opvatting helemaal dat het een levendig gebied moet worden. Dat hebben we volgens mij in de commissie ook veelvuldig besproken. Alle elementen die de heer Duit daarvoor aandraagt, van horeca tot onderwijs daarbij betrekken, zijn wij het helemaal mee eens. Maar zou het niet zo kunnen zijn dat kantoren juist overdag kunnen zorgen voor bedrijvigheid en dat het financieel aantrekkelijk zou kunnen zijn om daar wel degelijk enkele kantoorruimtes te hebben en zou het niet zonde zijn als je die op voorhand uitsluit?

01:35:05

De heer Duit: Voorzitter, wij sluiten ze ook niet uit. Wij willen alleen dat de voorkeur gegeven wordt aan winkels en horecagelegenheden. In ieder geval op de begane grond om ervoor te zorgen dat daar meer levendigheid ontstaat. Als het hoogbouw wordt kan ik me best voorstellen dat bovenin een kantoor komt, maar dat is volgens mij niet de strekking van de motie.

01:35:24

Voorzitter: Nee, dit is de motie. Nog een korte vraag, want anders kunnen we hem beter naar de discussielijst brengen.

01:35:31

De heer Boter: Ik heb een korte vraag.

01:35:32

Voorzitter: De heer Boter nog een hele korte vraag.

01:35:34

De heer Boter: Als Student en Stad het levendig willen maken, mag er dan ook privaat geld bij van private partijen?

01:35:47

De heer Duit: Ik weet niet hoe u dit project anders wil realiseren, maar goed, dat is een ander verhaal.

01:35:52

Voorzitter: Akkoord, dat is die motie. Dan was er nog een motie van de Stadspartij. Die wordt ook ingediend op dit punt. Gaat uw gang.

01:36:04

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Mede ingediend door het CDA. De Stadspartij maakt zich zorgen over de hoge kosten. €220.000.000 nu begroot voor het nieuwe muziekcentrum dat in de plaats van de Oosterpoort komt. Maar het begint een beetje te lijken op het paleis wat aan de nieuwe Grote Markt staat. Dat de rek uit de gemeentefinanciën is bleek niet alleen bij de begrotingsbehandeling vorig jaar, maar ook bij die van vorige week. De verkenning kent hoge ambities waarbij een link wordt gelegd met onderwijs, amateurkunst, ruimte voor congressen, meetings en daghoreca. Waarschijnlijk nodig om een deel van de exploitatie dekkend te krijgen, maar dat mag in onze ogen niet concurreren met niet alleen

de commerciële markt, maar bijvoorbeeld ook met MartiniPlaza. Daar hebben wij zorgen over.

01:36:47

De heer Sijbolts: We weten dat er bij grote bouwprojecten altijd risico's zijn op het overschrijden van de begroting. Dit voorstel noemt er zelf een aantal: rentestijging, marktwerking, inflatie en mogelijke wijzigingen in de wet- en regelgeving op het gebied van aardbevingsbestendig bouwen. We weten dat de gemeente Groningen meermaals geconfronteerd wordt met de rekening van gestegen bouwkosten. Het is daarom dat de Stadspartij samen met het CDA een motie indient om ook een versoberd en minder ambitieus alternatief uit te werken. We zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder.

01:37:20

Voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik nog even bij meneer Bolle of meneer Ubbens? Meneer Ubbens.

01:37:25

De heer Ubbens: Ik zal een korte aanvulling doen. Wij dienen die motie van de Stadspartij mede in. We hebben al eerder aangegeven in de commissie waarom wij voor het uitwerken van een nieuw muziekcentrum zijn op het stationsgebied. Daarbij willen we wel aandacht vragen voor de kosten van het project. Het is nu nog heel onzeker wat het uiteindelijk gaat kosten en we willen niet - voor hun slikken of stikken krijg ik ingefluisterd door de heer Bolle - voor een situatie komen te staan, waarbij er een enorm duur muziekcentrum wordt neergezet en waarbij wij voor oplopende kosten verder geen andere oplossing zien dan die maar te gaan betalen. Dus in die zin is onze interpretatie van de motie in ieder geval dat wij in het uitwerken van dit voorstel graag opties willen zien waarop eventueel nog bezuinigd en versoberd kan worden, zodat het binnen het budget blijft dat wij daarvoor uiteindelijk redelijk achten. Vandaar dat wij die motie indienen. Ik zou ook graag het voorstel willen doen om de motie van de PVV in te dienen, zodat die in ieder geval is ingediend. Dat zou ik dan wel namens de heer Van Kesteren willen doen.

01:38:44

Voorzitter: Dat kan, maar dan is het gewoon uw motie.

01:38:47

De heer Ubbens: Ja, dan wil ik alvast een stemverklaring afgeven dat wij tegen onze eigen motie zullen stemmen.

01:38:58

Voorzitter: Niks is onmogelijk. Goed, dan wisselen we ook van logo van de Partij voor de Vrijheid en dan zou het best zo kunnen zijn dat u zich nu door de wethouder laat overtuigen dat het toch niet zo'n heel goed idee was, begrijp ik. De wethouder over de moties.

01:39:23

De heer De Rook: Voorzitter, een belangrijke stap in het werken aan de toekomst van de muziek in Groningen en daarmee ook de positie van Groningen als muziekstad. Voor de fracties die nu zeggen dat ze nog niet overtuigd zijn om in te stemmen met een muziekcentrum van meer dan tweehonderd miljoen heb ik goed nieuws. Dat besluit ligt namelijk ook niet voor. Wat we aan het doen zijn is onderzoek doen om uiteindelijk daartoe te komen, waarbij wij proberen – en daar is dit onderdeel van - uw raad daar zo goed

mogelijk in mee te nemen. Wat wij steeds hebben gedaan – en dat willen we ook uitdrukkelijk blijven doen en dan reageer ik op de motie van het CDA en de Stadspartij - is uw raad zoveel mogelijk daar in mee te nemen, informatie te verschaffen en ook wat te kiezen te geven. Ik zou deze motie willen ontraden, omdat het verzoekt om een heel alternatief uit te werken, waarvan je - zeker zoals de heer Sijbolts dat is - bezorgd bent over de hoge kosten. Dan moet je dat zeker niet doen, want wij vragen € 450.000 plankosten voor dit project en dat is omdat dat nodig is om zo'n alternatief uit te werken. Als je er nog één bij wilt zullen die kosten ook omhoog gaan.

01:40:25

De heer De Rook: Wat ik wel begrijp is het pleidooi van de heer Ubbens die zegt dat het niet een soort van alles of niets moet worden. Dat je uiteindelijk als raad alleen maar dit hebt of anders hebben we een gigantisch probleem. We moeten ervoor zorgen – en dat heeft het college tot nu toe steeds gedaan en dat zullen we ook blijven doen. Dat wil ik u toezeggen - dat er ook steeds dingen te kiezen blijven voor de raad. Zo nemen we bijvoorbeeld het al dan niet opnemen van een vierde zaal optioneel mee. Daar is nog geen besluit over genomen en dat is nog zo'n keuze. Doe je de grote zaal voor drieduizend of voor vijfendertighonderd bezoekers? Dat zijn allemaal keuzes die je kan maken en op die manier zou het college eigenlijk verder willen gaan. Dat is wat anders dan helemaal een andere variant uitwerken, want dan voorspel ik dat dat ook niet helemaal voldoet aan de wensen van de meerderheid van uw raad en het kost een hoop geld. Dus ik stel deze werkwijze voor waarvan het college goed begrijpt waar de indieners van deze motie vandaan komen. Laten we die keuzevrijheid blijven houden en daar ook transparant over zijn. Dat willen we doen, maar deze motie gaat ons een stap te ver dus die zullen wij ontraden.

01:41:24

De heer De Rook: Voorzitter, dan de motie van Student en Stad over de levendigheid in het gebied. De ambitie van het college is uitdrukkelijk om het stationsgebied een gemengd gebied te laten zijn, waar ook sprake is van levendigheid. Waar ons bezwaar tegen deze motie in zit is dat het een soort van volgorde van of een voorkeur tussen die verschillende functies uitspreekt. Alsof winkels en horeca belangrijker zijn dan kantoren. Het college ziet dat en-en, maar niet per se het ene belangrijker dan het andere. Het stationsgebied is één van onze meest geschikte kantorenlocaties, dus dat moet daar natuurlijk onderdeel van zijn naast publieke voorzieningen, horeca en dergelijke. Vanwege de voorkeur die uit deze motie blijkt, wil het college deze motie ontraden. In de plannen die we al met uw raad gecommuniceerd hebben is juist de gemengde levendigheid van dat gebied een belangrijke ambitie.

01:42:14

De heer De Rook: Voorzitter, de optie van de PVV. De variant die men bedoeld is, denk ik, voor een deel ook de variant die wij zullen gaan uitrekenen als een soort van financieel minimale variant. Verder zijn we geen voorstander van de andere optie die de PVV daarin presenteert. Dus die motie zullen wij ook ontraden. Dan is mij nog een vraag gesteld, Voorzitter, door mevrouw Woldhuis. Volgens mij al eerder in de commissie behandeld, maar goed om dat opnieuw te herhalen. De kosten voor de combinatie met een topsporthal worden - als 100% Groningen zich al zorgen maakt over de kosten van tweehonderd miljoen van deze hal - op het moment dat je er meer functies aan toevoegt, over het algemeen niet

kleiner, maar alleen nog maar meer. Misschien dat dat haar overtuigd. Iets anders is natuurlijk dat wij met MartiniPlaza juist op zoek zijn om daar een plek te maken waarbij we de congressen, evenementen en de topsport aan elkaar kunnen knopen. Het college ziet daar eerder MartiniPlaza voor om daar een rol in te spelen dan dit nieuwe muziekcentrum.

01:43:13

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk eerst even naar het CDA. Gehoord de woordvoering, mag ik ervan uitgaan dat u deze motie van de PVV niet in stemming hoeft te brengen?

01:43:26

De heer Ubbens: Het lijkt me dat we die wel in stemming brengen.

01:43:30

Voorzitter: Wat zegt u?

01:43:31

De heer Ubbens: Het lijkt me dat we die wel in stemming brengen.

01:43:33

Voorzitter: Wel in stemming?

01:43:36

De heer Ubbens: Ja.

01:43:36

Mevrouw Woldhuis: Voorzitter, kan ik nog even reageren op wat de wethouder heeft gezegd?

01:43:41

Voorzitter: Ja, dat kan, maar ik kijk eerst even waar we nog op gaan reageren. U wilt de motie wel in stemming brengen? Goed. Mevrouw Woldhuis.

01:43:53

Mevrouw Woldhuis: Dank u wel en dank u wel voor de woorden van de heer De Rook. Ik heb er nog wel even een vraag over. Want ik noemde net al even die popzaal. Volgens mij is heel Groningen er wel van overtuigd dat er een nieuwe popzaal moet komen. Dat is goed voor Groningen. Waarom is het lokale veld of iedereen die in de popwereld zit niet betrokken bij dit hele onderwerp? Zou het juist voor de vervolgfase niet heel erg goed zijn om hun erbij te betrekken? Want wat heeft Groningen nou echt nodig en is het echt nodig om dat in een heel groot muziekcentrum te zetten? Of stellen we gewoon met elkaar centraal dat er een nieuwe popzaal komt en hoe kan de hele stad en zijn context daarin meeprofitieren?

01:44:39

Voorzitter: Een kort antwoord nog en dan gaan wij stemmen.

01:44:41

De heer De Rook: Voorzitter, mijn beeld is eigenlijk dat dat gebeurt. Dus dat we in gesprek zijn met het popveld over de toekomst daarvan. Dat gaat niet alleen maar over het nieuwe muziekcentrum, maar over de hele pop- en muzieketen breed. En daar aan de top hebben we echt wat te doen. Dat is niet alleen omdat de popsector dat zegt, maar ook omdat we zien dat het publiek daar behoefte aan heeft. Dus ons beeld is dat het eigenlijk gebeurt. Bovendien hebben we ook inspraakbijeenkomsten gehad. Mensen kunnen ons altijd vinden.

Ook de mensen die wij niet zelf benaderen. Wat ons betreft is dat voldoende geborgd binnen het proces dat wij doorlopen.

01:45:12

Voorzitter: De heer Dijk nog een vraag.

01:45:13

De heer Dijk: Voorzitter, ik wil even een punt van orde maken, want ik snap dondersgoed dat de heer Ubbens uit vriendelijkheid een motie van de PVV indient, maar ik ben daar eigenlijk niet van gediend. Als je het belangrijk vindt om ergens anders te wezen, dan moet je daar lekker gaan zitten. Dan vind ik dat wij het niet moeten toestaan om moties van mensen die niet aanwezig zijn in te dienen. Ik vind het fijn dat de heer Ubbens dit doet en ik snap dat u het uit vriendelijkheid doet, maar ik zou willen oproepen om dit niet te doen. Of dan deze ene keer, omdat hij toch al is ingediend, het wel te doen en daarna gewoon niet meer. Je hoort er maar te zijn.

01:45:47

Voorzitter: Daarom zei ik dat het dan ook van logo verandert. Je kunt natuurlijk altijd een motie overnemen, maar dan is het nu een CDA-motie. Daarom dacht ik de CDA-fractie te helpen gelet op de al vooraf geleverde stemverklaring. Hij kan natuurlijk altijd zeggen: "Alles gehoord hebbende dien ik mijn eigen motie niet in". Want het is nu een CDA-motie, niet meer een PVV-motie. Ik kijk gewoon nog even weer opnieuw indringend. Dan zie ik meneer Bolle en die zegt dat het slikken of stikken wordt.

01:46:24

De heer Ubbens: We trekken de motie, dit gehoord hebbende, wel in. Dat geldt overigens ook voor de andere motie die we samen met de Stadspartij zouden indienen. Die trekken we ook in gezien de woorden van de wethouder. Hoe we daarin meegenomen worden, daar hebben we wel voldoende aan op dit moment.

01:46:42

Voorzitter: Dan resteert, volgens mij, de motie van Student en Stad en 100% Groningen over hoe de verdere invulling van het gebied is?

01:46:50

De heer Duit: Ja, Voorzitter. Kijk, de woorden van de wethouder, wij interpreteren zo de motie niet dat kantoorruimte er absoluut niet zou mogen komen. Het gaat erom dat in de directe omgeving van het nieuwe muziekcentrum in ieder geval genoeg gelegenheid is om er meer van te maken. En dat we dus niet uitkomen met dat we uiteindelijk over twee jaar heel veel semi-toezeggingen van de wethouder hebben gehad over dat er inderdaad ook levendigheid moet komen in het gebied, maar dat er nou eenmaal private investeerders waren die meer boden, dus dat is het geworden. Dat is wat wij willen voorkomen met deze motie. We willen de motie wel degelijk in gaan dienen.

01:47:24

Voorzitter: Dat was helder. We gaan stemmen over die motie. Zijn er nog stemverklaringen over die motie buiten de woordvoeringen? Dat is niet het geval. Sorry, meneer Sijbolts.

01:47:35

De heer Sijbolts: We zullen de motie niet steunen. Want wij vragen ons af of er afspraken zijn

over waar je winkelcentra concentreert, enzovoorts. Dat gesprek is niet gevoerd. Om nou vanaf deze plek deze wens neer te leggen gaat ons iets te ver, dus wij zullen hem niet steunen.

01:47:51

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Boter.

01:47:53

De heer Boter: Wij steunen de motie wel. Mey het antwoord wat de heer Duit Gegeven heeft over de privaten. Als het maar over het hele stationsgebied gaat en ernaar gekeken wordt.

01:48:01

Voorzitter: Anderen nog? De heer Bushoff.

01:48:04

De heer Bushoff: Voorzitter, mijn voorstel zou zijn dat als je iets bedoeld met een motie om het dan zo op te schrijven. Want de woorden van de heer Duit zijn heel anders dan wat in die motie staat. Wij zullen niet voor de motie zijn, omdat wij voor een heel gemengd gebied zijn met ook de mogelijkheid voor kantooruimte.

01:48:20

Voorzitter: Misschien komt er nog een motie samen van u vanavond. We kijken wel. Dat waren de stemverklaringen. Dan ga ik over tot stemming over de motie onder nummer M 10, Leef, pak alles wat je kan. Vanaf hier is het heel komisch trouwens om te zien hoe u probeert tot stemming te komen. Gelukt. Vóór tien, tegen tweeëndertig. Daarmee is de motie verworpen. Dan het voorstel zelf, daar nog iemand over? Ja, meneer Pechler.

01:49:52

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Ondanks dat we geen voorstander zijn van een nieuw muziekcentrum zullen we dit raadsvoorstel wel steunen, omdat met de verdere planvorming ook een nulscenario van de huidige locatie wordt uitgewerkt.

01:50:02

Voorzitter: Anderen nog? De heer Sijbolts.

01:50:04

De heer Sijbolts: De Stadspartij kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de Partij voor de Dieren met de toevoeging dat de reactie van de wethouder op onze motie volgens mij zo was, dat het *sociaal* duidelijk is. Na de uitwerking van dit voorstel zullen wij het op de inhoud beoordelen en dan een standpunt innemen.

01:50:23

Voorzitter: Nog meer?

01:50:24

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ook de SP sluit zich aan bij de vorige twee stemverklaringen. Wij wachten de verdere berichtgevingen van de wethouder af over het verdere verloop en onderzoek wat er allemaal nog te kiezen is voor de raad. Dus wij zullen voor stemmen.

01:50:49

Voorzitter: Wonderlijk, als u de woordvoering doet dat ik de hele tijd naar de heer Loopstra zit te kijken in het beeld, maar het is helder. Het was de woordvoering van de SP. Dan hebben we mevrouw Woldhuis nog.

01:51:04

Mevrouw Woldhuis: Ik wil me ook volledig aansluiten bij de woordvoering van de Partij van de Dieren en ik wil nogmaals benadrukken dat wij het belangrijk vinden dat de komst van een popzaal centraal moet staan in de verdere plannen. Daarom zullen wij ook voor het voorstel zijn. Dank u wel.

01:51:27

Voorzitter: Dank u zeer. Mag ik dan concluderen dat u als raad unaniem voor dit voorstel stemt met de gemaakte opmerkingen? Geen protest. Aldus besloten.

5B Sport- en bewegvisie 2021+ (raadsvoorstel 7 oktober 2020) 460304-2020

Dan ben ik bij het conform stuk Sport en bewegen 2021+. Een motie van de VVD onder andere. VVD woordvoering, meneer Boter.

01:51:54

De heer Boter: Dank u wel. Ik zal eerst beginnen met de eigen motie en ik zal daar niet voor gaan staan, want de enige die dan ook gaat staan is de heer Pechler, omdat hij mijn pasje moet gaan brengen. En de rest zit wat langer, dus dat wou ik niet doen. Er is al wat lacherig gedaan over de motie. Vele grappen hebben mijn adres bereikt of via mijn fractie. Maar ik heb wel degelijk een serieuze ondertoon om namens mijn fractie deze motie in te dienen. Ik heb namelijk al een paar keer eerder de afgelopen jaren de opmerking gemaakt dat we weleens staand zouden kunnen vergaderen. Er zijn ook wat artikelen geschreven, waaronder vandaag van hoogleraar gezondheidseconomie uit Groningen, de heer Mierau. Hij wijst op de gevaren van obesitas die mogelijk nog weleens verstrekkender kunnen zijn dan de huidige pandemie. Ik ben geen medicus dus ik citeer hier een beetje vrijelijk van.

01:52:41

De heer Boter: Uiteindelijk is het wel van belang dat we wat meer bewegen. Dat zullen we voor een deel natuurlijk gaan doen in het nieuwe oude stadhuis als het verbouwd is, want we lopen weer vierendertig treden het bordes op. Dat is al een heel goed begin. De basis van deze motie is of het mogelijk zou zijn om wat staplekken in te richten? Zodat wij wat staand kunnen vergaderen en staand kunnen overleggen, omdat staan toch uiteindelijk beter is. Dan past dat in het licht van wat wij doen wat we in de mooie voorliggende beweg- en sportvisie zetten. Het is een beetje lastig, want voor de andere motie zijn twee andere hoofdindieners. Ik kan nu wel zeggen dat ik me aansluit bij deze mensen, omdat ik een idee heb wat zij gaan zeggen. Maar het scheelt in ieder geval wel wat tijd.

01:53:23

Voorzitter: Ik ga u helpen. Wie is de woordvoerder voor de andere motie? Meneer Bolle, in eerste instantie.

01:53:30

De heer Bolle: Dank u, want ik wilde de heer Boter nog wat vragen, als dat mag. We

bespreken nu de sport- en beweegvisie en de heer Boter dient een motie in om iets in het Programma van Eisen van het nieuwe stadhuis te veranderen. Ik snap dat, als je heel flexibel kunt denken, het een raakvlak heeft met de sport- en beweegvisie, maar heeft de heer Boter ook gecheckt of er nog ruimte is in het Programma van Eisen van het stadhuis?

01:54:01

De heer Boter: Als ik ga sporten ben ik allesbehalve lenig dus dan zou ik dat niet gedaan hebben. Het is ook de vraag of het mag en niet zozeer dat het moet. We zouden het graag zien. We zagen hier het haakje om dat wel degelijk te doen, omdat het over bewegen gaat. Dus wij zijn wel wat flexibel van geest geweest, als antwoord op de heer Bolle.

01:54:21

Voorzitter: Meneer Bolle, de andere motie.

01:54:23

De heer Bolle: Dank u wel. Die dien ik mede namens de heer Boter in en namens de Stadspartij, 100% Groningen, Student en Stad en de Partij voor de Dieren. We moeten constateren bij deze sport- en bewegen visie dat de Sportkoepel heeft aangegeven dat zij een ander proces voor de totstandkoming van deze visie voor zich had gezien. Het college geeft dan vervolgens aan dat ze zich daar niet in herkent en zegt dat de partijen aan tafel hebben gezeten en dat er veelvuldig overlegd is. Daarom dien ik deze motie in, maar ik heb ook nog een vraag aan de wethouder. Als een hele belangrijke partij in de uiteindelijk uitvoering van het sportbeleid - dat is de Sportkoepel waar meer dan negentig verenigingen bij zijn aangesloten. Als het gaat om sportief kapitaal zijn we daar voor een groot deel van afhankelijk, want zesenzeventig procent van onze kinderen sporten bij verenigingen en daar begint dat sportieve kapitaal - aangeeft dat ze het geen plezierig proces hebben gevonden, waarom vraagt het college dan niet aan hen hoe het komt dat dat zo is en wat het college daar dan aan zou kunnen doen om dat in het vervolg niet meer te laten voorkomen? Als je bescheiden wilt zijn en horizontaal wil samenwerken - dat staat ook in die visie - dan zou dat de vraag zijn die je moet stellen: "Waarom kun je je niet vinden in het proces?" Want nu hoor ik vanuit het college: "We hebben het goed gedaan en we herkennen het verhaal niet".

01:55:58

De heer Bolle: Dank u zeer. Kan ik overgaan tot pre-advies over de moties? Meneer Van Hoorn.

01:56:06

De heer Van Hoorn: Dank u wel, Voorzitter. Toch nog een korte vraag. Het intensieve samenwerken met belanghebbenden snap ik en dat ondersteuning ik ook. Wat ik me alleen afvraag is, aangezien de Sportkoepel niet de belangen van alle sporters en bewegers vertegenwoordigt in onze gemeente, waarom hun juist wel een andere positie geven dan andere belangenverenigingen of andere sporters? Hoe koppelen we dat aan de betrokkenheid van alle bewegers en alle sporters in onze gemeente?

01:56:37

De heer Bolle: Volgens mij beoogt de motie in ieder geval cocreatie met het hele sportbeeld in Groningen. Dus niet specifiek alleen de Sportkoepel, maar het geldt voor alle sporters. Ook heel veel ongeorganiseerde sporters in de gemeente Groningen. Waar het volgens mij hier juist om gaat is dat: Ja, je moet die anderen betrekken, maar als er zo'n belangrijke

partij is, die heel veel verenigingen vertegenwoordigd en die zo'n duidelijk signaal afgeeft, dan zou toch - als je zegt dat we ons bescheiden op moeten stellen en dat we horizontaal moeten samenwerken - de vraag zijn: "Hoe kan het dat we langs elkaar heen praten? Wat kunnen we daaraan doen?" Als we dat neerleggen, heb ik in ieder geval in de commissie alleen maar gehoord: "We herkennen het beeld niet". Ik hoop dat de wethouder nu zegt dat hij het beeld uit gaat vragen bij die belangrijke belanghebbende.

01:57:33

Voorzitter: Meneer Sijbolts.

01:57:36

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Het gaat in dit dossier ook over cocreatie en op achtentwintig oktober bleek dat er een verschil van mening bestaat tussen de Sportkoepel en de wethouder over hoe dit tot stand is gekomen. Ik heb achtentwintig oktober proberen te verwoorden op mijn manier, de manier van de Stadspartij, op basis van de brief die de Sportkoepel ons had toegezonden, wat zij vinden over het proces. Ik gebruikte misschien grote woorden, maar ik verwoordde enkel en alleen de brief van de Sportkoepel in eigen woordingen en de frustratie van de Stadspartij waar het gaat over inspraak en cocreatie en of dat gelijkwaardig is. Als de Stadspartij merkt dat er onvrede over bestaat vinden wij het onze taak om dat signaal over te brengen. Dat betekent dus niet, want ik heb begrepen dat dat verweten wordt aan de Sportkoepel, dat ik als een soort spreekpop namens de Sportkoepel iets heb verwoord of dat zij mij zaken hebben ingefluisterd. Dat wilde ik hier nog wel even duidelijk maken. Voor de rest kan ik mijn aansluiten bij de vragen die de heer Bolle van het CDA heeft gesteld en volgens mij is de motie die voorligt duidelijk. Dank u wel.

01:58:48

Voorzitter: Meneer Brandsema.

01:58:51

De heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de Stadspartij. Dat is ook de vraag die de vorige keer in de commissie nog een beetje boven de markt hing. Dat is dat aan de ene kant de Sportkoepel ergens wel kritisch is op het proces, terwijl bijvoorbeeld de Adviescommissie voor de Sport juist heel positief is over het hele proces. Ik ben er nog niet achter waar die discrepantie in zit, maar ik ben wel benieuwd of misschien de heer Sijbolts wat scherper heeft waar het verschil door ontstaat? Of misschien een verklaring heeft voor dat verschil in interpretatie van het hele proces wat doorlopen is?

01:59:27

De heer Sijbolts: Dezelfde vraag stelde de heer Bolle mij de vorige keer en meerdere van ons wat het verschil is en daar heb ik toen ook antwoord op gegeven. Volgens mij is het verschil dat de Sportkoepel het verwoordt vanuit het standpunt van de sportverenigingen in Groningen en doet de Adviescommissie voor de Sport dat meer vanuit een inhoudelijke onderbouwing vanuit hun vakgebied. Volgens mij is dat een deel van het verschil. En volgens mij is ook een verschil – en dat heb ik vorige week ook in de motie proberen te verwoorden die we hier bij het begrotingsdebat-

01:59:59

De heer Sijbolts: Hebben aangenomen dat er nogal een verschil bestaat over hoe inspraak, co-creatie, samenspraak, medezeggenschap werkt vanuit het college. Ja, er wordt samen

gesproken met onze inwoners, met onze verenigingen alleen het lijkt soms een beetje eenrichtingsverkeer; zij mogen vooraf wensen aangeven, ze mogen vooraf meepraten, vervolgens ontbreekt het aan communicatie over wat er dan vervolgens gebeurt met hun wensen en bedenkingen en dan ligt er ineens een voorstel. Een voorstel waarvan zij dan vinden dat zij een boodschap hebben mogen ook overbrengen, maar daar blijft het dan bij. Een beetje het gevoel van: 'ze deden een plas, hieven het glas en alles bleef zoals het was'. Ik weet dat ik nu iets te kort door de bocht ga, maar dat is wel een beetje het gevoel wat heerst.

02:00:48

Voorzitter: Goed, ik stel voor dat we nu overgegaan tot pre-advisering over deze moties. De wethouder.

02:00:56

Mevrouw Jongman: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, eerst de motie 'Sta op en spreek'. Ook ik zal dat vanaf deze zijde niet doen. Op zich natuurlijk een hele sympathieke motie. In vergaderruimten, in onze gemeentelijke gebouwen, is hier al veelvuldig mee geëxperimenteerd en ook is gebleken dat dit niet altijd goed functioneert, waarop men weer terug is gegaan naar de oorspronkelijke, traditionele, wijze van vergaderen. We kunnen ons echter wel goed voorstellen dat we mogelijkheden hiervoor creëren in de wandelgangen van het nieuwe stadhuis of in één of meerdere flexibele ruimten op de begane grond van het stadhuis, wat ook heel anders ingericht gaat worden, zoals u weet. Daarom zou ik eigenlijk deze motie willen ontraden met een onmiddellijke toezegging daarbij, om in overleg met uw raad te kijken naar mogelijkheden om in een nieuwe situatie een aantal proefopstellingen voor staand overleg te plaatsen. Dan zou je kunnen kijken of het überhaupt werkt, of iedereen daar ook daadwerkelijk aan meedoet. We zien echter op dit moment ook dat de vergaderruimten, zoals inderdaad vastgesteld in het programma van eisen, zich hier in eerste instantie niet voor lenen. We ontraden dus deze motie, maar een toezegging om bij die inrichting een aantal proefopstellingen te plaatsen. Dat als eerste punt, Voorzitter, als tweede ... Ik wil toch nog even een klein voorafje doen, dat ik ontzettend trots ben op de visie die hier vandaag ter besluitvorming voor ligt. Heel duidelijk blijkt hoe belangrijk de rol van sport in onze samenleving is. Ook deze visie is opgesteld met meer dan 150 betrokkenen, dus iedereen heeft daar in mee kunnen spreken, mee kunnen denken en ook zijn visie en vanuit zijn of haar blik op de weg, om het even zo uit te drukken, mee kunnen geven aan het college. De visie zoals die nu voorligt is daar ook de uitkomst van. Over de inhoud kunnen we het nog heel lang hebben, over hoe fijn het is dat jeugd heeft dichtbij in de wijk en dat dat een belangrijke rol voor de toekomst van onze samenleving heeft. Ook in het Gezond, Groen en Gelukkig Groningen willen we, in alle wijken die we ontwikkelen, in oude wijken waar we bezig zijn met wijkvernieuwing, maar ook in de nieuw te ontwikkelen wijken, ook een belangrijke rol geven aan sport en bewegen. Ik kom even terug op de commissie, de discussie daar ging vooral over het proces, die komt vandaag ook weer terug, en met name de vraag: in hoeverre is er sprake geweest van co-creatie? Ik wil graag dan ook even op deze motie in gaan. Het is een heel proces geweest, met die 150 mensen die ik al eerder noemde, maar ook specifiek met de Sportkoepel en de adviescommissie voor de sport. Zij hebben vooraf thema's kunnen agenderen. Ze hebben mee kunnen denken in ontwikkelen van het beleid in gezamenlijke sessies en in aparte gesprekken met onze

ambtenaren sport. Ze hebben ook in de eindfase feedback mogen geven op de conceptstukken en dat is ook deels verwerkt in de definitieve versie. Ik lees tussen de regels door en door een aantal partijen hier wordt dit dan iets duidelijker uitgesproken dat de Sportkoepel daar ontevreden over is, omdat ze ook wellicht graag mee hadden willen besluiten. Ik wil nog steeds benadrukken dat naast sportvereniging die de Sportkoepel vertegenwoordigt, heeft ons beleid ook betrekking op onderwijs, op buurtsport, op anders georganiseerde aanbieders, op de openbare ruimte en op vele andere beleidsdomeinen. Wij zijn, ik kan het benadrukken, vanuit ons is dat een heel intensief proces geweest, ontzettend blij met die inbreng van de Sportkoepel, omdat het zeer belangrijk is. Het is heel belangrijk, dat wil ik bij deze echt benadrukken, dat verenigingen goed vertegenwoordigd worden. Dat hun mening ook meegewogen wordt en dat doen we niet alleen op het terrein van de sportvisie maar echt op zes, zeven andere terreinen heeft de Sportkoepel ook inbreng en we zitten elke week met hen om tafel. Als we dan kijken naar het proces. Wij zien dat wij de belangen die de Sportkoepel vertegenwoordigd hebben meegewogen. Het is naar onze mening uiteindelijk aan de raad en het college om het integrale belang belang voor de Groningse samenleving af te wegen. Dat hebben we ook gedaan, we hebben dat meegewogen. Zij worden, omdat die vraag vorige week ook al een beetje gesteld werd, zeker in de wandelgangen, ook bij de totstandkoming van het meerjarenprogramma sport wederom op een zelfde intensieve manier betrokken. Even dan concluderend: vanwege het uitgebreide participatieproces, waarbij men van begin tot eind actief wordt betrokken, en het feit dat het college al deze punten meeneemt in de raadplegende, adviseerde en co-producerende rol, wil ik deze motie ontraden.

02:05:55

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk naar de indiener van de motie van de VVD of u gelet op de toezegging ...

02:06:02

De heer Boter: Ja, ik ga natuurlijk niet tegen de woorden van de wethouder in, als ze het ontraadt en ik maak graag gebruik van de toezegging. Ik spring op de fiets, ren het bordes op en ik ga graag meehelpen voor de on- en de mogelijkheden voor staand vergaderen.

02:06:14

Voorzitter: We gaan allemaal kijken en applaudisseren, als u dat redt en vervolgens nauwgezet erop letten dat u altijd de trap neemt. Daarmee is de motie ingetrokken, hè? Dat dacht ik al. De indieners van de motie co-creatie?

02:06:35

De heer Bolle: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik had de wethouder een vraag gesteld en die vraag was volgens mij vrij simpel. Waarom heeft het college niet aan de Sportkoepel gevraagd waarom ze niet tevreden zijn met dit proces? Want dat is volgens mij waar het om draait, als je het hebt over bescheidenheid. Als je in de sportvisie en beweegvisie zegt, we moeten horizontaal samenwerken dan moet je toch weten waarom ze daar niet tevreden mee zijn, want anders kun je er niets aan doen. Nu hoorde ik weer eigenlijk precies net als de vorige keer, de wethouder alleen zeggen: "We hebben het goed gedaan, we hebben het goed gedaan, kijk eens wat wij allemaal hebben gedaan". Er is echter toch een partij die er niet tevreden mee is. Waarom kun je dan niet aan die partij vragen waarom dat zo is, want dan

kun je er misschien wat aan doen, in plaats van gewoon maar volhouden dat het allemaal goed gegaan is.

02:07:21

Voorzitter: De wethouder.

02:07:22

Mevrouw Jongman: Ja, voorzitter, het lijkt wel een 'never ending story'. Het is heel jammer. Wij zien een goed proces voor ons, we zitten ongeveer met alle belangenverenigingen die er in de gemeente zijn elke week aan tafel. Ik denk namelijk dat in de rol die zij voor zich zien, dat ze een andere rol voor zich zien, namelijk dat ze willen meebeslissen en meebesluiten. We hebben aangegeven dat we in het hele proces alles en iedereen mee wil wegen. De visie die hier voorligt is een uitkomst van meerderen. Wij hebben in gesprekken, die elke week plaatsvinden, die zijn gewoon goed, wij nemen hun input zeker mee. Ik denk dat misschien de totstandkoming van het meerjarenprogramma en alle visies in 2016 een ander proces was, want toen was er een ander startpunt en dat dat het idee was waarmee ze ook in deze periode het proces hadden willen voeren. We hebben echter gezegd, we staan al op een zeker punt en we gaan voortbouwen op de dingen die er al voorliggen. We gaan verder waar we nu al mee bezig zijn. In die zin, denk ik, dat er dan een ander beeld is van het proces, waarin zij in de fase tot en met meebesluiten willen en wij hebben gezegd: "raadplegen, adviseren en co-produceren dat zijn de rollen die we gezamenlijk oppakken".

02:08:42

De heer Bolle: Voorzitter, ik -

02:08:43

Voorzitter: Nee, we hebben als besluitpunt dat we hier een visie gaan vaststellen en het proces is voldoende toegelicht. Handhaaft u de motie?

02:08:53

De heer Bolle: Ja, ik handhaaf de motie, omdat ik de wethouder echt op geen enkele manier die vraag hoor beantwoorden en de veronderstellingen die zij over de Sportkoepel heeft daaraan ten grondslag liggen en dat vind ik heel erg jammer, dus ik handhaaf de motie.

02:09:11

Mevrouw Jongman: Voorzitter, daar wil ik toch wel op reageren.

02:09:13

Voorzitter: Nee, we gaan verder nu tot besluitvorming. Over de motie, wenst iemand daar nog een stemverklaringen over af te leggen? Dat is niet het geval dan - Ja, mevrouw Menger.

02:09:44

Mevrouw Menger: Ja, dank u wel, Voorzitter. Wij dienen deze motie mede in met het CDA en de overige fracties en wij verzoeken het college bij de uitwerking van de visie Sport-en Beweegvisie 2021 in een nieuw meerjarenprogramma sport en bewegen nadrukkelijk te kiezen voor een proces van co-creatie met de verschillende betrokkenen in het sportlandschap. Wij vinden dit een heel belangrijk punt. Dank u wel.

02:10:12

Voorzitter: Dank u zeer. Ja, meneer Van Hoorn.

02:10:17

De heer Van Hoorn: Toch nog een korte stemverklaring, Voorzitter. Wij zijn het ook eens met de verzoekpunten zoals zij in deze motie staan dat er nadrukkelijk wordt gekozen voor een proces van intensieve samenwerking. Echter naar onze mening is dat ook het proces waar wij nadrukkelijk op dit moment voor staan. Wij zullen dus ook tegen deze motie stemmen, niet zozeer omdat wij tegen de strekking zijn, maar omdat het vraagt naar iets wat wij reeds doen.

02:10:39

Voorzitter: Anderen nog? Ja, de heer Loopstra.

02:10:41

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Wij vinden dat de wethouder heel goed heeft uitgelegd, hoe het hele proces is gegaan. Wij hebben zelf ook de indruk dat dat in een samenwerking met een heleboel partijen is geweest. De Sportkoepel is niet blij. Dat mag, maar wij zullen tegen deze motie stemmen, want wij vinden wel dat alles goed is gegaan.

02:11:02

Voorzitter: Mevrouw Wobma.

02:11:04

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ja, wij volgen juist de verklaring van het CDA, omdat als de Sportkoepel aangeeft dat zij niet blij zijn dan zijn ze niet blij. De SP is altijd voorstander van een goed gefaciliteerde breedtesport en daar heeft de Sportkoepel een grote rol in, dus wij zullen voor stemmen voor deze motie.

02:11:27

Voorzitter: Wie dan? Ja, meneer Brandsema.

02:11:30

De heer Brandsema: Ja, dank u wel, Voorzitter. De verklaring of de woorden van de wethouder zijn wat mijn fractie betreft helder. Volgens mij is er een goed proces doorlopen en staat de Sportkoepel zeker niet achteraan als het gaat om participatie op het sportdossier. Los van dit dossier zijn er heel veel andere zaken ook rondom sport, dus volgens mij komen zij goed aan bod, dus wij zullen in die zin ook niet voor de motie van het CDA stemmen.

02:11:53

Voorzitter: Meneer Lo-A-Njoe.

02:12:08

De heer Lo-A-Njoe: Ja, excuses. Dank u, Voorzitter. Wij zullen de motie niet steunen, wij sluiten ons aan bij de woordvoering of de woorden van de wethouder. We willen daarbij ook uitspreken dat we het wel betreuren dat de Sportkoepel zich juist weg lijkt te bewegen van een deel van sportend Groningen door heel nadrukkelijk in haar missie op te nemen dat zij alleen maar voor de sportverenigingen wil staan. We zouden het liefst zien dat zij voor alle sporters staan dan zijn ze echt een sportkoepel.

02:12:33

Voorzitter: Dat waren de woordmeldingen. Nou, we gaan manmoedig door met een poging tot stemming over de motie 'Co-creatie meerjarenprogramma'. 42 stemmen uit te brengen.

02:13:33

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Voor 18, tegen 24. Daarmee is de motie verworpen. Dan komen we tot het voorstel zelf. Mensen die nog een opmerking wensen te maken over de vaststelling van deze visie? Of kan ik ervan uitgaan dat met algemene stemmen de visie is aanvaard? Ik kijk even rond. Ja, dan is de visie met algemene stemmen aanvaard en dan is het precies half zeven, zoals volgens planning. Dan ga ik het allerbelangrijkste van de avond even met u delen: waar is het warm eten? In het personeelsrestaurant gaan eten: Groenlinks, de ChristenUnie, de Stadspartij, de VVD, de SP en Student en Stad. Zij gaan dus naar het personeelsrestaurant. In de hal en de omloop boven: D66, Partij van de Arbeid, Partij voor de Dieren, CDA en 100 procent. Iemand mag het bordje van Ton van Kesteren opeten. Het college loopt achter mij aan, dan maak ik dat ook eens een keer mee. Als iemand het wil amenderen is het te laat, want dat kan niet. Ik hoop dat het allemaal helder is, waar men gaat eten. Dat doen we een uurtje en dat betekent dat we om half acht hier weer bijeen komen. Ik schors de vergadering.

6 Discussiestukken

6A Cultuurnota kunst en cultuur voor iedereen 2021-2024 (raadsvoorstel 8 oktober) 461249-2020

03:02:25

Voorzitter: Ik verzoek de leden van de raad hun plaats weer in te nemen. Ik stel aan de orde de Cultuurnota kunst en cultuur voor iedereen 2021-2024. Ik stel voor dat we de woordvoering beginnen met de Partij voor de Dieren, Meneer Pechler, gaat uw gang.

03:15:48

De heer Pechler: Ja, dank Voorzitter. De cultuurnota is al uitgebreid besproken, dus ik beperk me tot de moties en allereerst het amendement over GRID dat wij samen met de Stadspartij, de SP en 100% Groningen hebben ingediend. GRID had 130.000 euro aangevraagd en in eerste instantie 50.000 euro toegekend gekregen. Later is dit bedrag, gelukkig, verhoogd met dertien en een half duizend euro, maar GRID heeft aangegeven dat hiermee het risico op omvallen de komende jaren alsnog groot is. Dan zitten we straks zonder grafisch museum in onze stad en gemeente en dat lijkt ons niet wenselijk. De wethouder had tijdens de meningsvormende vergadering aangegeven dat de lasten van GRID flink zijn gestegen met de verhuizing naar het centrum, maar gezien het bezoekersaantal hiermee ook is verdrievoudigd, lijkt ons dat een goede investering geweest. Een bezoek aan GRID is zo laagdrempeliger geworden en met meer bezoekers neemt het inverdienvermogen ook toe. Daarnaast krijgt GRID verreweg het laagste subsidiebedrag per bezoeker van onze musea. Het aanstaande museum aan de A krijgt het dubbele en het Groninger Museum het viervoudige per bezoeker. Wij stellen daarom samen met de Stadspartij, de SP en 100% Groningen voor om de subsidietoekenning van Forum Groningen met slechts nul komma 28 procent te verlagen om GRID uit de brand te helpen. Ik zal dit ook gelijk gebruiken om in te gaan om de andere ingediende moties. Wij dienen de PvdA-motie over de mentale drempels voor cultuurdeelname mede in, want hoewel er al veel gebeurd op dit vlak, blijft die barrièrewerking bestaan en is er meer inzet mogelijk en nodig. De ChristenUnie-motie over academische muurschilderingen zullen we ook steunen. Wel, met de kanttekening dat we

hopen dat deze vooral buiten het centrum landen, omdat in het centrum al best wel veel kunst in de openbare ruimte is. De PVV-motie zullen we niet steunen, omdat een subsidie van 100.000 euro nog niet betekent dat zo'n instelling voldoende in de slappe was zit om de indexerings van subsidies te kunnen missen, terwijl de kosten wel stijgen. Dank u wel.

03:17:30

Voorzitter: Dank u zeer. Wie wil nog meer het woord? Ja, meneer Bushoff.

03:17:42

De Heer Bushoff: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik beperk mij ook alleen even tot één motie die wij samen met onder andere de Stadspartij, Partij voor de Dieren en, volgens mij, GroenLinks indienen. In de kadernota cultuur stond heel mooi omschreven dat wij graag willen dat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met kunst en cultuur en we zien ook dat er op dat vlak goede initiatieven zijn. Denk bijvoorbeeld aan De Wijk De Wereld die echt een nieuwe groepen in de samenleving met cultuur weet te verbinden. We zien echter ook dat het nog steeds een grote uitdaging is. Daarom dienen wij een motie in om een aantal extra stappen te zetten met de culturele instellingen in onze gemeente om ervoor te zorgen dat meer mensen in aanraking komen met kunst en cultuur, met name mensen die dus vanzelfsprekend misschien niet zo snel in aanraking zouden komen met kunst en cultuur. We hebben eerder daarvoor al een motie aangenomen, onder andere van de SP, die financiële drempels weg haalde. We hebben al heel veel aandacht, ook weer in dit geval, voor het weghalen van fysieke drempels voor mensen die misschien moeilijk ter been zijn. We denken dat het dus ook belangrijk is om nu die mentale drempel weg te halen en alles op alles te zetten om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met kunst en cultuur.

03:18:52

Voorzitter: De heer Duit heeft een vraag.

03:18:53

De heer Duit: Ja, Voorzitter, ik ben heel benieuwd of we niet allereerst moeten weten wat nu precies die mentale drempel is, voordat we culturele instellingen gaan vragen om die mentale drempel te veranderen.

03:19:03

De Heer Bushoff: Voorzitter, wat je ziet is dat er in onze samenleving heel veel mensen zijn voor wie kunst en cultuur nog niet vanzelfsprekend zijn, die niet zo snel naar een museum gaan en die misschien zelf nog niet deelnemen aan kunst en cultuur. Het zou heel mooi zijn als zoveel mogelijk mensen wel deelnemen aan kunst en cultuur en om er dus voor te zorgen dat voor die mensen voor wie dat niet vanzelfsprekend is, het vanzelfsprekender wordt is het dus goed om alles op alles te zetten om die mensen te betrekken bij kunst en cultuur. Dat gaat er dus niet alleen over dat mensen genoeg geld hebben in hun portemonnee, maar dat gaat er bijvoorbeeld over dat je de wijken intrekt, kijkt wat instellingen kunnen doen om de mensen te betrekken die misschien niet naar een museum zouden komen bij kunst en cultuur. Er zijn al mooie voorbeelden van, zoals ik zei, zoals bijvoorbeeld De Wijk De Wereld, maar er is nog meer mogelijk. We moeten alles op alles zetten om zoveel mogelijk mensen bij kunst en cultuur te betrekken, want het is veel te mooi om dat aan je neus voorbij te laten gaan.

03:19:56

Voorzitter: Gaat uw gang.

03:19:57

Mevrouw Van Doesen: Ja, ik heb een vraag, Voorzitter. Ik vroeg me eigenlijk af: iedereen bij cultuur betrekken, er wordt een voorbeeld genoemd van De Wijk De Wereld, maar we doen toch ontzettend veel meer. Het museum stelt weekenden gratis open voor wijken, er zijn cultuurambassadeurs, er zijn educatieve voorstellingen op scholen, maar ook de beide gebouwen van SPOT, wat wilt u nu eigenlijk?

03:20:23

De Heer Bushoff: Ja, Voorzitter, twee dingen daarover. In de eerste plaats, er gebeurt best veel, maar de andere kant is dat we moeten constateren dat nog steeds voor veel mensen, kunst en cultuur, niet iets vanzelfsprekends is om aan deel te nemen. Dan is de vraag dus of je nog meer doen kan doen. Als je kijkt naar de uitgangspunten die stonden in de kadernota om veel mensen te betrekken bij kunst en cultuur, wat instellingen daarvoor zouden moeten doen en dan nu kijkt wat daar in de cultuurnota van is terechtgekomen dan denken wij dat je best nog wel een stapje extra kan vragen van alle instellingen in onze gemeente, om samen te kijken hoe wij meer mensen bij kunst en cultuur kunnen betrekken. Dat is niet iets wat we van vandaag op morgen met één extra project geregeld hebben. Nee, zou ik bijna willen zeggen, dat is een soort cultuurverandering an sich en daar moeten we ons voor inzetten en daarvoor dient deze motie.

03:21:07

Voorzitter: De heer Duit nog één keer.

03:21:09

De heer Duit: Ja, Voorzitter dan blijft de vraag staan: wat wilt u nu precies? Of wat wil de heer Bushoff nu precies, Voorzitter, niet u. Hierbij blijf ik namelijk ook denken, volgens mij moeten we eerst met de personen in gesprek gaan voor wie die mentale drempel dan geldt, voordat we ideeën gaan leggen bij culturele instellingen.

03:21:31

De Heer Bushoff: Voorzitter, volgens mij is dat onder andere wat je zou beogen met deze motie. Er wordt in deze motie niet gezegd wat wij precies willen van een culturele instelling en welke actie zij exact moeten ondernemen. Nee, wij vragen juist van de instellingen en van het college om samen na te denken de komende tijd over wat wij kunnen doen om die groepen, voor wie cultuur nog niet vanzelfsprekend is, erbij te betrekken? Dat zijn dus nog geen hele concrete acties die ik nu verlang van die culturele instellingen met deze motie. Nee, wat ik verlang is dat zij gaan nadenken, in gesprek gaan met die mensen en kijken: wat kunnen wij nog meer doen om ervoor te zorgen dat kunst en cultuur voor iedereen beschikbaar is en vanzelfsprekend wordt.

03:22:07

De heer Duit: Voorzitter, dan herhaal ik graag de woorden van de heer Bushoff -

03:22:10

Voorzitter: Nee. Mevrouw Van Doesen heeft ook nog een vraag aan de heer Bushoff.

03:22:13

Mevrouw Van Doesen: Ja, maar meneer Bushoff, in de kadernota staat precies ook

aangegeven dat dit onderdeel was van de uitvraag en de inbreng bij een subsidieaanvraag, dus ik vind het allemaal heel erg vaag. Ik zou heel graag horen of u niet een voorbeeld kunt noemen?

03:22:34

De Heer Bushoff: Wilt u een voorbeeld horen? Voorzitter, laat ik het anders zeggen. Eén: het klopt. Het stond uitvoerig beschreven in de kadernota en het was één van de uitgangspunten voor het aanvragen van de subsidie. Als je dan nu terugkijkt in de cultuurnota, wat daarover gezegd wordt en wat instellingen daarop zouden doen, waarvoor zij een subsidie hebben gekregen, dan is dat best wel weinig en denk ik dat het dus terecht is dat wij zeggen: er moet ook meer aandacht komen hiervoor bij bijvoorbeeld de cultuurnota en daarom dienen we deze motie nu in. Als u van mij een concreet voorbeeld vraagt wat ik denk dat instellingen zouden kunnen doen, dan zou ik zeggen: ga met de instellingen zelf in gesprek, ga met de mensen in gesprek in de wijken en buurten en vraag wat er nodig is om ervoor te zorgen dat u bij mij terecht komt of dat u naar kunst en cultuur gaat. Dan is een concreet voorbeeld, bijvoorbeeld De Wijk De Wereld die doen dat hartstikke mooi en hartstikke goed. U noemde net ook een voorbeeld van het openstellen van musea voor wijken en buurten. Dat zijn concrete voorbeelden die instellingen al ondernemen, en wij denken dat het goed zou zijn als nog meer instellingen nog meer van dat soort stappen zouden zetten om ervoor te zorgen dat mensen in aanraking komen met kunst en cultuur.

03:23:38

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk even rond of er nog anderen? Ja, meneer Van Kesteren, fijn dat u er weer bent.

03:23:44

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de cultuurtaart daarvan zijn de hapklare brokken meestal voor grote instellingen en voor de grote spelers op de markt, die vaak ook wel behoorlijk wat vet op de botten hebben. De kruimels of helemaal niets is voor de kleinere instellingen die het vaak met vrijwilligers moeten doen, liefdewerk oud papier, en die ook wel aantoonbaar sociaalmaatschappelijke meerwaarde hebben. De vraag aan het college is: heeft dat gegeven nog meegespeeld in de toewijzing van die hapklare brokken naar die instellingen die toch al vet op de botten hebben? Dat is wat ik mij afvraag, zodat dan ook de kruimels alsnog blijvend naar die andere instellingen hadden kunnen gaan. Dat is teleurstellend voor die groepen, want die worden vaak in hun voortbestaan bedreigd daardoor.

03:24:43

Voorzitter: Dank u zeer. Ja, meneer Boter.

03:24:48

De heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Ik had nog een vraag aan het college of de wethouder, want die heeft een aantal dingen gezegd in de meningsvormende sessie over Santelli en de Soundsofmusic, en ik vroeg me af wat de reactie van de wethouder is? Of er iets gelukt is, zeker met de blik op de motie? Ik zie de wethouder nu heel verbaasd kijken. Dat dus als eerste vraag.

03:25:11

Wethouder De Rook: Volgens mij hebben we daar een brief over gestuurd.

03:25:15

De heer Boter: Dan ga ik de brief even opzoeken. Het antwoord was positief, neem ik aan als u een brief stuurt? Dank u.

03:25:23

Voorzitter: Wij sturen nooit brieven over negatieve dingen.

03:25:24

De heer Boter: De wethouder is ook zo snel dan lees ik de brief nog niet. Ik zal even oefenen daarop. De andere vraag gaat over en is naar aanleiding van de motie die over GRID is ingediend. De problemen namelijk van GRID en hoe GRID in deze positie is gekomen heeft de wethouder natuurlijk al vrij goed uitgelegd. Ik wil alleen graag namens mijn fractie nog even weten wat de waarde is van GRID, want de drukperskunst is samen met de bierbrouwer toch wel de culturele erfgoederen van onze mooie stad. Ik noem het nu wel even en wat is het waard dat GRID blijft bestaan of extra gelden zou kunnen krijgen die tot een definitieve oplossing van dit probleem zou kunnen leiden.

03:26:03

Voorzitter: Meneer Brandsema.

03:26:06

De heer Brandsema: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, namens de ChristenUnie dien ik een motie in voor academische muurschilderingen, geïnspireerd door de muurformules uit Leiden en Utrecht. Het leek mij een heel mooi idee om dat ook in Groningen te gaan doen in de openbare ruimte, omdat Groningen een universiteitsstad is van meer dan 400 jaar oud qua universiteit. Ook een grote culturele stad en die twee dingen gecombineerd in muurschilderingen, maakt ook dat datgene wat achter die muren van de universiteit plaatsvindt, en al een paar eeuwen plaatsvindt, op een laagdrempelige manier zichtbaar gemaakt kan worden aan onze Stadgers en bezoekers. Inmiddels heb ik ook al contact gezocht met emeritus hoogleraar, Peter Barthel, het Centrum Beeldende Kunst en ook met de Rijksuniversiteit zelf om te kijken of er überhaupt draagvlak is voor dit idee. Ja, want als dat er niet is dan moet je niet aan een dood paard gaan trekken. Die is er, men is heel enthousiast, dus ook vanuit het enthousiasme wat er is, zou ik graag middels deze motie het college willen vragen om ook een stukje ambtelijke ondersteuning beschikbaar te maken, waarin ook vanuit de gemeentelijke kant meegedacht kan worden aan de verdere realisatie van dit idee. Ik kan misschien ook even reageren alvast, Voorzitter als dat mag, op de vraag/suggestie van de Partij voor de Dieren. Dat is ook iets wat we al besproken hebben en die kans is zeer groot was het al niet alleen, omdat de binnenstad vaak een beschermd stadsgezicht is, wat ook maakt dat het daar relatief gezien wat lastiger zou kunnen zijn om geschikte plekken te vinden. Je zou het dus ook kunnen combineren met bijvoorbeeld wijkvernieuwingsprojecten, dus zeker ook de ruimte buiten de binnenstad om hier iets mee te doen.

03:27:48

Voorzitter: Mevrouw Wobma.

03:27:51

Mevrouw Wobma: Dank u wel, Voorzitter. Ja, allereerst kunnen wij aansluiten bij de motie van de PvdA, over het betrekken van meer mensen bij kunst en cultuur en in navolging

daarvan kan ik ons amendement bespreken dat wij hebben ingediend. Dat gaat over de 125.000 euro die vrijgemaakt is vanuit het cultuurbudget voor een tegemoetkoming voor de huurders van de Kunstwerf. De huur daarvan is zo hoog dat die voor de instellingen niet op te brengen is. Daar tekent mijn fractie bezwaar tegen aan, omdat dat geld is dat bestemd is voor cultuur en niet voor vastgoed. Wij hebben ook zorgen over de grotere lijn die daarachter zit en dat is namelijk dat er steeds meer via allerlei wegen geld naar de grotere instellingen gaat. Vandaar ons amendement. Wij stellen dus voor om de begroting aan te passen en de ondersteuning voor de huur van de Kunstwerf uit het Stedelijke InvesteringsFonds te halen en het geld dat daaruit vrij komt, te besteden en in te zetten voor activiteiten voor jongeren in de wijken, voor actieve initiatieven op het gebied van muziek, mode en dans. Er wordt namelijk heel vaak een beetje voorgesteld alsof heel veel mensen ver afstaan van cultuur, maar volgens mijn fractie zijn heel veel mensen wel met cultuur bezig, alleen binnen een ander kader dan wat hier doorgaans besproken wordt. Vandaar dus het voorstel, ons amendement, om dat geld van stenen naar die mensen te brengen. Verder sluiten wij ons ook aan bij de motie van de ChristenUnie en net als de VVD net noemde, wat betreft GRID. De waarde van het culturele erfgoed, dat het GRID vertegenwoordigt, dat ziet mijn fractie ook en daarom dienen wij de motie mede in van de Partij voor de Dieren.

03:30:15

Voorzitter: Dank u zeer. Meneer Ubbens.

03:30:19

De heer Ubbens: Ik heb nog een vraag aan de SP-fractie, overigens ook nog aan de ChristenUnie fractie, maar toen kreeg ik het woord niet, maar dat zal ik in mijn eigen woordvoering zo even doen. Even over het SIF. Vorige week hebben we een motie aangenomen om het SIF te concentreren op het bouwen van huizen en het uitbreiden van woonwijken, in ieder geval op gebiedsontwikkeling. Waarom stelt u nu voor om geld voor de Kunstwerf van SIF vrij te maken?

03:30:46

Mevrouw Wobma: Voorzitter, de heer Ubbens noemt het zelf al, geld voor gebiedsontwikkeling en voor ons valt dat dus onder gebiedsontwikkeling.

03:30:55

Voorzitter: U had nog een vraag aan meneer Brandsma, meneer Ubbens?

03:31:01

De heer Ubbens: Ja, over de motie om muurschilderingen aan te brengen. Wij vragen ons wel af: welke kosten komen hier voor de gemeente achter weg? Een aantal uren voor ambtenaren beschikbaar stellen of iets dergelijks, maar wie gaat dit verder uitvoeren? Wie gaat de plannen maken? Wie gaat met de buurt in gesprek of krijgen we daarvoor nog een voorstel met een dekking, later?

03:31:25

De heer Brandsema: Voorzitter, vanuit de initiatiefnemers in Leiden is ons al toegezegd dat er waarschijnlijk een subsidie is vanuit hen van twee en een half tot 3.000 euro om ook in andere steden dit van de grond te krijgen. Daarnaast hebben ze ons geattendeerd op een subsidie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen waar tot 10.000 euro subsidie gevraagd kan worden door de universiteit om aan dit soort projecten te

besteden. Wij vragen, dus middels deze motie, niet aan het college om met geld over de brug te komen, alleen om inderdaad wel in, zeg maar, arbeidsuren wat bij te dragen aan dit project. Het zou echter voornamelijk vanuit die kant gefinancierd kunnen worden in het begin zodat we in één jaar tijd, bijvoorbeeld gelijk al tien muurschilderingen willen gaan realiseren.

03:32:17

De heer Ubbens: Nou, daar hebben nog enige vraagtekens bij dan, want als je de Fair Practice Code wil uitvoeren en je wil kunstenaars inhuren om muurschilderingen te gaan maken [onhoorbaar] beperkt [onhoorbaar].

03:32:30

Voorzitter: Ik vind het best kunstzinnig eigenlijk dit. Goed, maar dat was ook geen vraag, meneer Van Hoorn, probeer eens met die microfoon.

03:32:45

De heer Van Hoorn: Ja, ik ga het proberen, Voorzitter, wel een woordvoering overigens. In het kort, we hebben de cultuurnota al besproken en mijn fractie is gezien de omstandigheden tevreden met het resultaat dat er ligt. Ik zal in dat licht ook nog even reageren op de verscheidene moties. Allereerst een motie aangaande het GRID. Ondanks dat wij het inderdaad an sich een prima idee vinden om voor iedere instelling meer geld beschikbaar te maken, blijven wij erbij dat de verdeling die er op dit moment ligt het beste recht doet aan de situatie. Dat het dus ook geen oplossing is om bij de ene instelling geld zomaar weg te halen om daarmee iets anders overeind te houden, die toch al voldoende geld krijgen in onze beleving. Wij zullen dus ook tegen deze motie stemmen. Aangaande kunst en cultuur echt voor iedereen van de PVV. Ook hiervoor geldt: feitelijk sympathiek, zo krijgen alle instellingen wat geld, alleen er wordt op een tamelijk simplistische manier dan geld weggehaald bij andere instellingen, omdat die dan voldoende vet op de botten en dergelijke zouden hebben. Die mening deel ik niet, dus ook die motie zullen wij niet steunen. Met betrekking tot de motie van de SP. Wederom jeugdparticipatie in cultuur, een sympathiek idee, dat onderschrijven wij natuurlijk ook. Wij zijn alleen ook van mening dat het SIF bedoeld is voor stedelijke investeringen en niet om cultuurinitiatieven te financieren. Wij zien het wel als het investeren in cultuur, omdat hier wordt gekozen om te compenseren in de huurlasten, in de huurkosten die de Kunstwerf heeft, waardoor zij gelden die ze hebben kunnen besteden aan het maken van cultuur. Op die manier is het dus ook feitelijk gewoon investeren in cultuur, want zonder investeren in een plek voor cultuur heb je geen cultuur. Het één gaat niet zonder het ander. Tot slot, Voorzitter, de motie van de ChristenUnie aangaande de academische muurschilderingen, zullen wij steunen. Een sympathieke motie, een leuk idee. Wij zijn mede-indiener van de motie van de Partij van de Arbeid met betrekking tot het wegnemen van de mentale drempels. Wij zien inderdaad dat er ook het één en ander wordt beschreven en dat wij daar ook vol op inzetten. Wat wij tegelijkertijd ook zien, is dat het tot op heden nog niet volledig geslaagd is om dergelijke drempels weg te nemen. Dan kan het wat ons betreft nooit kwaad om het gesprek en de dialoog aan te gaan en om te kijken, welke drempels zien de cultuurmakers en hoe kunnen wij samen deze wegnemen? Wat hebben jullie daarbij van ons nodig, zodat daar dan ook weer vanuit hen aan de raad over terug kan worden gerapporteerd. Dat lijkt ons een goede

tweede stap, naast wat wij reeds al doen. Dank u wel, Voorzitter, maar ik geloof dat mevrouw Wobma mij nog iets wil vragen.

03:35:20

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wobma.

03:35:22

Mevrouw Wobma: Dank u wel, dat had u goed gezien. Ik had nog even een vraag. De heer Van Hoorn had een opmerkingen over het geld dat ten goede komt aan de cultuurinstelling, want die zitten nu eenmaal in dat gebouw. Mijn vraag is echter, het misschien twee vragen. Eén: wat vindt de heer van Hoorn ervan dat er een onderkomen is gebouwd dat zo duur is dat daar extra geld naartoe moet? Een onderkomen wat instellingen zelf dus eigenlijk niet kunnen betalen. Twee: ziet de heer Van Hoorn, ziet GroenLinks daar ook een tendens in dat het misschien niet meer moet gebeuren dat er zoiets duurs wordt gebouwd, waardoor instellingen dat zelf niet kunnen betalen en cultuurgeld daar naartoe moet?

03:36:20

De heer Van Hoorn: Ja, dat zijn, Voorzitter, inderdaad twee vragen, maar daar is prima één antwoord op te geven. Het investeren in cultuur zorgt ervoor dat cultuur in al haar facetten op de juiste wijze tot bloei kan komen, maar dat zorgt er ook voor dat wij als gemeente de verantwoordelijkheid hebben dat wij investeren in ruimte voor cultuur waar het kan bloeien en waar het zich kan ontplooiën. Dat is ook een taak van de gemeente. Dat doen wij door hier onder andere in te investeren. Zoals u het schetst, is het net alsof het een tegenstelling is. Voorzitter, zoals mevrouw Wobma het schetst is het net een tegenstelling, echter zo is het in de praktijk niet. Investeren in cultuur, is investeren in een plek voor cultuur zodat cultuur tot haar recht kan komen. Dank u wel, Voorzitter.

03:36:57

Voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Van Doesen.

03:37:01

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Als we naar de Cultuurnota kijken vinden wij eigenlijk dat het geld goed evenredig verdeeld is over de onderdelen die deel uitmaken van onze kadernota cultuur voor iedereen. Helaas, en dat moet je natuurlijk altijd vaststellen, die twee ton bezuinigingen hebben wel hun sporen nagelaten en daarom konden we lastige keuzes niet ontwijken en konden ook niet alle aanvragen gehonoreerd worden. Daarom is het goed dat we in de begrotingsvergadering nog een extra ton aan cultuur konden toevoegen. De brief van de wethouder laat inderdaad weten dat Santelli hiermee nu ook gered is, dat zij niet meer buiten de boot dreigt te vallen en ook de Soundsofmusic. In de brief van de wethouder wordt echter gesproken over een duur van twee jaar om een bijdrage te leveren, samen met de provincie, aan the Soundsofmusic, terwijl de periode waarvoor Soundsofmusic geld krijgt uit het Fonds Podiumkunsten vier jaar is. Ik probeer even een antwoord uit te lokken van wat gaan ze met die laatste twee jaar doen? Het is fijn dat we nog wat geld overhouden om op bescheiden wijze ook jong en vernieuwend talent wat meer perspectief te geven. Helaas, en dat vind ik echt jammer kunnen we de landelijke opvatting over Fair Practice in deze nota geen financiële vertalingen geven, maar ik heb begrepen dat het college met het veld in gesprek gaat om in de nabije toekomst toch vorm te geven aan de Fair Practice, want dat is wel een kwaliteitsbasis onder onze

cultuurontwikkeling in deze stad. Voorzitter, als het over de moties gaat, is het met name de motie van de ChristenUnie, die zeer sympathiek overkomt en onze steun verdient. Bij de motie van de Partij van de Arbeid en GroenLinks zijn we erg benieuwd naar het antwoord van de wethouder en voor de rest hebben we eigenlijk geen behoefte aan de overige moties. Dank u wel.

03:39:04

Voorzitter: Zijn er nog andere woordvoeringen? Ja, mevrouw Woldhuis.

03:39:10

Mevrouw Woldhuis: Dank u wel, Voorzitter. Voor ons ligt natuurlijk de cultuurnota, waar heel veel werk en energie voor is verricht, dus dank daarvoor. Ik wil als eerste even refereren aan het begrotingsdebat vorige week. Toen heeft D66 een motie ingediend om meer geld beschikbaar te stellen voor jong talent. Wij waren toen destijds tegen de motie dat was met name omdat de onderbouwing waar die 70.000 euro naartoe ging, hoe dat goed besteed moest worden niet helemaal helder en duidelijk was. Ik wil nogmaals aangeven dat wij het budget voor jong talent wel een heel goed besteedbaar budget vinden, omdat ook in de Cultuurnota, wat de heer Van Kesteren ook al zei: het zijn de grote brokken die naar de grote spelers toe gaan en wat je ook graag wil, ook voor de toekomst, is dat er meer ruimte komt voor nieuwe initiatieven. Het is nog best wel lastig om je positie en je plekje te vinden, eigenlijk ook in deze cultuurnota, dus het is hartstikke goed, dat D66 zo'n motie vorige week heeft ingediend en dat die het gehaald heeft, ondanks dat we dus tegen waren. Dat wilde ik nog even tegen de heer Rustebiel, die recht voor mij zit, zeggen. Dan even over de GRID-motie. Enigszins verbaasd over wat andere partijen zeggen, want zover wij het begrepen hebben, is dat als het GRID; het Grafisch Museum niet dit budget wat het hier in deze motie toegekend krijgt, dat dat eigenlijk wel het einde van het GRID betekent. Ik hoop van niet, maar ze zeggen van wel. De redenatie was destijds dat zij het geld niet hadden gekregen, omdat zij hun eigen pand hadden dat ze verkocht hadden en nu zijn gaan huren. Dat is een redenatie die voor ons niet opgaat. Het gaat natuurlijk om de kwaliteit en wij vinden daarin dat de kwaliteit van het GRID voldoende is om financieel dus een tandje bij te zetten. Wij steunen deze motie dus ook van harte, vandaar dat we ook erbij opstaan. Even kijken dan hadden we nog over de academische muurschilderingen van de ChristenUnie. Hartstikke mooie motie, we wilden er ook graag bij op, maar met alle rondzingen of motie carousel kun je het bijna noemen, is het niet helemaal goed gegaan, geloof ik. Het is echt een mooie motie en we zien ook de toegevoegde waarde hiervan, dus we steunen van deze harte, meneer Brandsema. Alstublieft, tot zover.

03:42:09

Voorzitter: Wie weet bent u wel de eerste die de kunstenaar inspireert tot zo'n muurschildering? Dat kan hè. Toch nog een beetje erbij. Ik kijk even rond, meneer Duit nog.

03:42:21

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik ga gewoon even de moties langs. Allereerst de academische muurschilderingen. Mooie motie, brengt onze inwoners en de universiteit ook dicht bij elkaar. Dat is altijd goed. Dan de motie mentale drempel voor cultuur. In het debatje kreeg u al een beetje mee wat onze positie is en we zijn ook benieuwd hoe de wethouder daar tegen aankijkt.

03:42:41

De Heer Bushoff: Voorzitter?

03:42:41

De heer Duit: Met betrekking tot - Ik hoor een gretige meneer Bushoff achter mij.

03:42:46

Voorzitter: Meneer Bushoff.

03:42:47

De Heer Bushoff: Ja, ik had nog een vraag namelijk daarover. Vindt Student en Stad het belangrijk dat heel veel mensen in aanraking komen met kunst en cultuur? Denkt Student en Stad dat we daar nog meer aan zouden kunnen doen?

03:42:58

De heer Duit: Absoluut kunnen we daar meer aan doen, maar het is voor ons wel zaak dat we eerst weten wát we moeten doen voordat we het gaan doen. Vandaar dus onze vraag en we zijn wel heel benieuwd naar het antwoord van de wethouder daarop. Of u moet het mij nu kunnen vertellen, dat is ook heel goed natuurlijk.

03:43:11

Voorzitter: Dat gaat hij nu doen en het eindigt met een vraag.

03:43:14

De Heer Bushoff: Nou, dat klopt. Voorzitter, want zou het niet zo kunnen zijn dat juist door in gesprek te gaan met die instellingen er hele mooie nieuwe initiatieven komen die wij hier met z'n allen nog niet hebben bedacht. Bij voorbeeld zoiets als De Wijk De Wereld, wat in 2018 volgens mij op initiatief van SPOT en Groningse theatermakers tot stand is gekomen. Zou zoiets niet weer opnieuw tot stand kunnen komen? Zou een nieuw middel kunnen worden gevonden, als we juist nu met die instellingen in gesprek gaan en zeggen, we stellen ons doel om juist zoiets weer te gaan ontwikkelen.

03:43:43

De heer Duit: Ja, Voorzitter, dat zou zeker kunnen. Dat zou absoluut kunnen.

03:43:47

De Heer Bushoff: De vraag is om dan die motie te steunen en dus die opdracht mee te geven.

03:43:52

De heer Duit: Daar gaan we over nadenken, maar daarvoor is wel het antwoord van de wethouder ook zeer interessant voor ons. Dan over de moties 'GRID uit de brand' en 'kunst en cultuur echt voor iedereen'. Eigenlijk geldt voor bijna hetzelfde dat wij namelijk niet heel goed kunnen overzien wat het voor de andere culturele instellingen betekent als we met deze moties instemmen. Vooral de motie 'kunst en cultuur echt voor iedereen' lijkt een beetje een olifant in een porseleinkast, maar goed wie weet zijn het mooie scherven, dus als de wethouder daar voor ons een prachtig antwoord op heeft, dan zijn wij daar heel benieuwd naar. Dank u wel, Voorzitter.

03:44:23

Voorzitter: Meneer Sijbolts.

03:44:25

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Ik kan vrij kort zijn. Ik licht even onze reactie toe op

de amendementen en de moties. Het amendement van de PVV vinden wij op zich wel een begrijpelijk amendement. Het gaat tenslotte over verdeling van schaarste. Alleen, wij denken dat dat amendement meer op z'n kop zet dan beoogd wordt, dus ik twijfel of wij deze steunen, maar daarvoor ben ik benieuwd naar de reactie van de wethouder. De SP-motie zullen wij steunen, via een potje voor stenen weet de SP met deze motie te investeren in mensen, dus daar kunnen wij zeker na vorige week niet meer tegen zijn. De redenen waarom ook wij op de motie van de Partij van de Arbeid staan, is omdat die wat ons betreft vooral ook beoogt en zich richt op wijk-, buurt- en dorpsgericht te werken, zoals de heer Bushoff zelf ook al betoogde. Dat is dus de reden waarom wij dat toejuichen en die motie van harte mede hebben ingediend. Dank u wel.

03:45:20

Voorzitter: Dank u zeer. Mijn indruk is dat we over kunnen gaan tot pre-advies van de kant van het college. Dat is zo. Wethouder.

03:45:30

Wethouder De Rook: Ja, voorzitter, dank u wel. We staan op het punt de Cultuurnota van de gemeente Groningen weer vast te stellen. Als je kijkt naar het kunst- en cultuurbeleid in deze gemeente, dan is dat eigenlijk het hoogtepunt van wat er elke vier jaar plaatsvindt. Daar zijn we dan toch maar weer mooi even bij met elkaar. Voorzitter, de plannen die hier liggen zorgen ervoor dat wij aan de ene kant, en daar gaat heel begrijpelijk een groot deel van de discussie over, onze instellingen weer in staat stellen om weer vier jaar en voor sommigen zelfs acht jaar door te kunnen gaan met hun waardevolle activiteiten voor Groningen. Activiteiten die ervoor zorgen dat mensen geïnspireerd raken, dat ze in hun ontwikkeling gesterkt worden, maar ondertussen ook ervoor zorgen dat wij aantrekkelijk blijven voor mensen om te komen wonen en om te bezoeken. Het is dus ontzettend waardevol dat we de subsidiebesluiten die hier bij horen ook nemen, maar daarnaast biedt dit ook een beleidskader waar we de komende jaren heel hard aan de slag zullen moeten gaan om ook nog een aantal andere dingen te bewerkstelligen. Eén ervan gaat over het proberen toch een plek te geven voor nieuw talent, maar dat we er ook voor moeten zorgen en mevrouw Van Doesen wees daarnet ook op, die Fair Practice en ervoor zorgen dat we de uitholling in de kunst en cultuursector gaan stoppen. Daar zijn we nog lang niet. Daar kunnen we ook met deze nota en met de beperkte middelen die ons ter beschikking staan maar een beperkte bijdrage aan leveren. Het zal echter wel moeten, is de stelling van het college, willen we er voor zorgen dat deze sector zichzelf op lange termijn niet gaat uithollen. Daarnaast moeten we mensen blijven verleiden om in die sector werkzaam te blijven. Er is echter ook een opgave en dan kom ik op het pre-advies op de motie van de heer Bushoff om ervoor te zorgen dat onze kunst- en cultuurbeleid écht voor iedereen is. Traditioneel gelden er eigenlijk twee aanpakken bij. Dat je er voor zorgt dat je niet ver hoeft te reizen om naar kunst en cultuur te gaan, dat is één. De andere is dat je zorgt dat mensen het gewoon kunnen betalen die dat graag willen. Mijn beeld is echter en dat deel ik met de heer Bushoff is dat de grootste opgave nog wel ergens anders op zit. Dat is ervoor zorgen dat we met het culturele veld ook aanbod maken, dat bij mensen tot de verbeelding spreekt. Ik heb dat citaat eerder hier gegeven. Iemand die voor het eerst in de schouwburg was, zei tegen mij, nadat ik vroeg waarom hij nooit eerder was geweest: "Ach ja, we konden wel eens met de buurtvereniging gratis naar de schouwburg, maar naar de schouwburg gaan

voelt voor mij een beetje alsof ik uitgenodigd wordt op een feestje waar ik niemand ken". Dat gevoel dat je niet weet wat je er te zoeken hebt, dat je denkt dat het eigenlijk helemaal niets voor jou is, met name dat gevoel is één van de grootste uitdagingen die we hebben om het gevoel van inclusiviteit voor ons kunst- en cultuuraanbod te vergroten. Dat is dus ook af en toe ervoor zorgen dat mensen gratis naar de schouwburg kunnen, maar dat is ook ervoor zorgen dat mensen het gewoon wordt, dat we werken aan een ander aanbod dat meer mensen tot de verbeelding spreekt. Ik zou dus de motie van de Partij van de Arbeid graag oordeel aan de raad willen geven. Het is een ondersteuning van beleid, maar onderstreept wel het belang en vraagt de raad om daar op te rapporteren. Volgens mij past dat ook bij de urgentie van deze uitdaging. Ik zeg u daar wel bij dat het natuurlijk lastig is om op dat punt te zeggen: nou, deze vijf dingen hebben wij nu gedaan om de mentale drempel te doorbreken. Het is echt een proces van cultuurverandering, maar de manier – en dat staat ook in die motie, van het gesprek aangaan met het culturele veld over dit thema dat is een essentiële eerste stap, dus Voorzitter, oordeel aan de raad.

03:48:41

Voorzitter: De heer Ubbens.

03:48:43

De heer Ubbens: Ja, ik heb daar nog wel een vraag over. Ik heb toch de indruk dat heel veel culturele instellingen dat wel proberen, dus dat ze daar continu mee bezig zijn. Het lijkt mij toch het doel van heel veel culturele instellingen om zo'n groot mogelijk publiek te bereiken en zoveel mogelijk mensen te bedienen. Ik zie het dus nu ook als een soort conclusie van u dat ze dat dus onvoldoende of ruim onvoldoende doen en dat er echt veel meer nodig is.

03:49:06

Wethouder De Rook: Kijk, Voorzitter, bij een aantal is dat absoluut zo, maar bij een aantal is het eerlijke antwoord dat dat nog maar beperkt het geval is. Dat is ook omdat dit toch wel een beetje moderne manier, zou je kunnen zeggen, van kijken is naar inclusiviteit. Dat is dus ook het maken van aanbod dan niet alleen maar gaat over wat de artiest wil vertellen, maar ook voor een deel en dat moet nooit het hele aanbod overnemen, maar voor een deel kijken naar waar mensen in geïnteresseerd zijn en hoe je mensen in hun belevingswereld kan raken. Het project De Wijk De Wereld is toch wel vrij uniek in Nederland. Dat is hier begonnen, maar dat was er dus nog niet. Daar doen ook allemaal makers aan mee die ook in instellingen actief zijn, maar zo'n manier van kijken en denken en zorgen dat de schouwburg voor mensen vertrouwd wordt en dat ze daar ook thematiek zien die hun aanspreekt dat is echt een nieuwe manier van werken. Het Groninger Museum doet dat bijvoorbeeld met hun wijkaanpak, waarbij ze de wijk het museum laten programmeren. Dat is echt wat anders dan ervoor zorgen dat mensen uit het Oosterpark of uit Beijum gratis naar het museum kunnen. Die manier van denken die kan, is mijn gevoel, nog veel sterker en daarom is het goed om hier extra op te blijven inzetten. Dan, Voorzitter, ga ik naar de motie over het Grafisch Museum GRID. De heer Boter vroeg naar de waarde die het Grafisch Museum GRID voor de gemeente Groningen heeft. Die is er, zonder meer en er is ook veel waardering voor wat GRID laat zien op hun locatie. Dat is ook de reden dat wij hun niet alleen maar opnemen nu weer structureel in onze Cultuurnota, maar dat we zelfs het advies van de Kunstraad en daar zouden heel veel andere instellingen echt een moord voor doen dat we ondanks dat advies ervoor zorgen dat we meer geld aan GRID geven dan de Kunstraad adviseert. Dat doen we

lang niet overal, maar bij een aantal doen we dat wel, omdat we de waarde zien en omdat we ook wel zien dat GRID een opgave heeft in zijn bedrijfsvoering. Wij vinden echter niet dat die opgave enkel en alleen voor de rekening van de gemeente Groningen moet komen. GRID heeft daar zelf een verantwoordelijkheid in, ik heb u dat uiteen gezet in de commissie. Er zijn natuurlijk ook gewoon andere subsidiënten en andere fondsen die men kan aanwenden om voor een gesloten exploitatie te kunnen zorgen. Daarom wil ik dus deze motie graag ontraden. Wij zien de waarde van het GRID, maar vinden dat wij met de toekenning die wij u voorstellen, die hoger is dan de Kunstraad adviseert, dat wij onze verantwoordelijkheid nemen en dat het vervolgens aan GRID is om ervoor te zorgen dat zij ook door middel van andere inkomsten er toch een houdbare exploitatie op na houden. Dan, Voorzitter, kunst en cultuur voor iedereen van de PVV. Dat is een motie die eigenlijk, ik denk iets dat iedereen wel voelt, is er wel voldoende ruimte voor die kleine instellingen, krijgt ook nieuw aanbod voldoende kans? Dat blijft natuurlijk wel iets dat, dat voor zo'n breed aanbod als de gemeente Groningen met ook heel veel toppen daarin, natuurlijk kostbaar is, maar het levert ook heel veel op. Dat is altijd een aandachtspunt, maar het voorstel dat hier wordt gedaan om dan maar rigoureuus iedereen boven de 100.000 euro naar beneden bij te stellen. Dat doet ook geen recht aan de situaties van die instellingen. Hoe sympathiek het ook lijkt om kleinere instellingen een extra toekenning te geven, dus daarom zal het college die motie ontraden. Dan Voorzitter, de vraag over Soundsofmusic, dat is inderdaad voor een periode van twee jaar. Dat is de afspraak die we nu met de provincie daarover hebben gemaakt, dus het is mooi dat dat gelukt is. Ik dank ook de provincie voor hun medewerking daarbij. We hebben het beeld dat dat genoeg is. Mevrouw van Doesen en ook de heer Van Hoorn heeft daar eerder naar gevraagd: is dat genoeg? Ons beeld is dat dat inderdaad zo is. Over anderhalf jaar, ruim voordat die twee jaar voorbij is, zullen wij opnieuw in gesprek gaan met de provincie en ook met Soundsofmusic om te kijken of en hoe deze bijdrage gecontinueerd kan worden. In principe is dat dus een open optie. Daarvan gooien we de deur niet nu alvast dicht, maar ik kan u er ook nog geen toezeggingen over doen. Dan, Voorzitter, de motie van de SP over de Kunstwerf. Misschien nog even goed om iets te zeggen over hoe de Kunstwerf nu uiteindelijk is opgebouwd, omdat ik denk – en dat wordt ook in Nederland zo beleefd, dat dit echt een voorbeeld is van hoe je met samenwerking kan voorzien in stedelijke investeringen die ook goed zijn voor de culturele infrastructuur. Het Stedelijk InvesteringsFonds draagt in ieder geval een bedrag van ongeveer 3 miljoen euro bij aan de totstandkoming van de Kunstwerf, dus er wordt vanuit stedelijke investeringsmiddelen geïnvesteerd in de onrendabele top van dit gebouw. Dat gebeurt dus gewoon. Alleen wat we niet willen, en dat zei mevrouw Wobma ook, is dat we vervolgens daar instellingen inzetten die veel meer kwaliteit krijgen, maar vervolgens dan minder toekomen aan hun activiteiten, omdat ze veel meer huur moeten betalen. Daarom hebben we er dus voor gekozen om dat verschil van wat ze nu moeten betalen en wat ze toen betaalden dat we dat vanuit de gemeente bijleggen. Zodat zij aan de slag kunnen blijven om hun activiteiten te doen onder andere in de wijken en buurten, die ook in deze motie staan. Het beeld dat dit geld naar stenen gaat is onjuist. Dit geld gaat naar kunstenaars, waarbij ze veel meer waarde krijgen van ons. Ik heb u vorige week in het begrotingsdebat verteld waarom dat nodig was, dat zal ik niet opnieuw doen, maar dit is ook als cultuurstad je verantwoordelijkheid nemen en ervoor zorgen dat instellingen ondanks hun verbeterde huisvesting niet inleveren op de kwaliteit van hun activiteiten. Ik zeg er ook nog bij dat die

125.000 euro gewoon vanuit de algemene middelen aan de cultuurmiddelen voor dit doel is toegevoegd, dus die motie zullen we ook ontraden. Dan, Voorzitter, even wat speciale aandacht voor de motie van de heer Brandsema over de muurschilderingen en dat is omdat de ene motie lijkt zo snel de andere. De heer Brandsema en ik heb over dit thema eerder een keer een kleine discussie gehad en toen was mijn advies aan hem: werk dit idee eerst eens wat beter uit en dan kunnen we daarna er beter over stemmen. Dat heeft de heer Brandsema zich niet twee keer laten we zeggen, hij heeft het net een beetje toegelicht, dus hij is met heel veel mensen in gesprek gegaan over dit idee. Bij het CBK is dat onder andere besproken, bij ons intern, maar ook bij de universiteit. Er ligt zelfs een toezegging van het universiteitsbestuur heb ik inmiddels begrepen. Dat krijgt het college over het algemeen niet zo snel voor elkaar, als meneer Brandsema, dus ook complimenten daarvoor. Dit is echt een gedragen voorstel, het CBK is enthousiast, onze organisatie is enthousiast. We hebben ook, het CBK doet dat, een budget voor kunst in de openbare ruimte, dus daar kunnen we nog naar kijken mocht dat nodig zijn. Dat lijkt nu niet zo, maar dat zou eventueel nog kunnen. Er is nagedacht over externe financiering. Ik denk dus dat de heer Brandsema ontzettend veel complimenten verdient over de manier waarop hij deze motie – wat eigenlijk een initiatiefvoorstel is dat had het ook kunnen zijn, maar er heeft ontzettend veel werk in gezeten, dus de complimenten aan de heer Brandsema omdat hij dit niet alleen maar heeft bedacht, maar ook verder heeft gebracht. Ja, Voorzitter, dus oordeel aan de raad dekt niet helemaal de lading, maar wij hebben veel steun voor dit initiatief.

03:55:35

Voorzitter: Dank u zeer. Mijn indruk is dat na de uitvoerige commissiebehandeling en de behandeling nu van amendementen en moties we over kunnen gaan tot stemming. Dat lijkt te lukken. Dan begin ik met het amendement 'GRID Uit de Brand'. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te leggen. Buiten de woordvoering al gedaan. Nee? Dan probeer ik de stemming te openen. Dat ging altijd nog wel. Op 43 stemmen uit zien te komen.

03:56:39

Voorzitter: Het is gelukt. Voor 13, tegen 30, dat amendement is verworpen. Dan komen we bij het amendement 'Kunst en cultuur echt voor iedereen' van de PVV. Ik open de stemming of wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Nee, hè? Dan open ik de stemming.

03:57:37

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Voor zeven, tegen 36. Daarmee is dit amendement verworpen. Dan kom ik bij het amendement van de SP, Mevrouw Wobma, 'een mens is niet van steen'. Stemverklaring? Nee, dan open ik de stemming.

03:58:22

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Voor negen, tegen 34, verworpen. Dan de motie van de ChristenUnie 'Academische muurschilderingen'. Stemverklaringen?

03:58:36

De heer Ubbens: Een korte stemverklaring?

03:58:38

Voorzitter: Ja, meneer Ubbens.

03:58:39

De heer Ubbens: Ja, ondanks onze kritische vragen nog wellicht aan de ChristenUnie, toch

wel de waardering voor dit voorstel van onze kant. We denken nog steeds wel dat het wellicht duurder uitpakt dan de wethouder misschien denkt, dus misschien dat die subsidies toch nog nodig zijn, maar dat zien we dan later wel.

03:58:59

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen. Dan gaan we tot stemming over. Ik open de stemming.

03:59:41

Voorzitter: Staat 'ie erop Gerben? 43 stemmen, dus iedereen in de raad heeft voor gestemd. Gefeliciteerd, maar vooral ook heel erg bedankt aan de ChristenUnie.

03:59:55

Voorzitter: Dan de motie 'Mentale drempels voor cultuur'.

03:59:58

Voorzitter: Hier nog stemverklaringen? Meneer Duit.

04:00:02

De heer Duit: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, wij geven deze motie het voordeel van de twijfel, maar we hopen wel dat het college ook vooral in gesprek wil gaan met de mensen waar het daadwerkelijk om gaat en dan het liefste voordat ze daadwerkelijk in de schouwburg staan.

04:00:15

Voorzitter: Andere nog? Meneer Brandsema.

04:00:19

De heer Brandsema : Ja, Voorzitter, wat net al gezegd is, er wordt al veel gedaan op dit gebied door culturele instellingen, maar gezien de beantwoording van de wethouder kan er nog wel een accent gezet worden, dus daarom zullen wij ook voor deze motie stemmen.

04:00:32

Voorzitter: Nog anderen? Nee, dan gaan we over tot stemming. Ik open de stemming.

04:01:01

Voorzitter: Ja, dat komt ervan, hè. Een mooi artikel in de krant, gelijk de hele raad erachter weten te krijgen. Geweldig, unaniem aanvaard. Dan het voorstel zelf. Iemand daar nog een stemverklaring over? Dat is niet het geval. Ja, meneer Van Kesteren.

04:01:19

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik had mij voorgenomen, als het amendement van de PVV was aanvaard, dan stem ik voor die nota, maar dat kan ik nu absoluut niet meer doen.

04:01:32

Voorzitter: Nee, dat is wel consequent.

04:01:34

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter.

04:01:36

Voorzitter: Graag gedaan. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming.

04:02:08

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Met uitzondering, zoals gemeld, van de PVV heeft de raad de nota vastgesteld.

6B Winkeltijdenverordening 2021 (raadsvoorstel 16 september 2020) 424001-2020

04:02:18

Voorzitter: Dan gaan we naar de Winkeltijdenverordening. Daar was een amendement ingediend van de kant van Student en Stad. Meneer Duit.

04:02:28

De heer Duit: Ja, dank u wel, Voorzitter. Helaas lijkt er in deze raad op aangeven van het college geen meerderheid voor het gelijktrekken van alle openingstijden voor de hele week. Wat ons betreft een gemiste kans, want het gaat om het bijstaan van arbeidsgroepen die niet altijd zelf kunnen kiezen wanneer ze werken en voor wie zondag gewoon een werkdag kan zijn. Wel constateren we dat er heel veel uitzonderingen worden gegeven op deze verordening. Zoveel dat wij ons afvragen of de ambtelijke inzet die daarvoor nodig is, terecht is. Daarom dienen wij een motie in om de administratieve rompslomp voor zowel ondernemer als gemeente te verkleinen en van de uitzondering die eigenlijk al standaard is, gewoon de standaard te maken.

04:03:06

De heer Loopstra: Voorzitter?

04:03:09

Voorzitter: Ja, ga uw gang.

04:03:10

De heer Loopstra: Dank u. Ik heb een vraag aan de heer Duit, want kijk je hebt mensen, inwoners van onze gemeente, die gelovig zijn die zijn gesteld op hun zondagsrust. Heel veel mensen houden sowieso van rust op de zondag, maar je hebt ook mensen die houden van reuring. Vind u dan niet dat 12 uur een heel mooi tijdstip is, waarbij je voor die tijd gewoon de rust hebt in de stad en na die 12 uur dat er gewoon reuring is.

04:03:38

De heer Duit: Ja, Voorzitter, enerzijds of nee, laat ik zeggen twee dingen en nu ben ik ook twee dingen kwijt. Ik maak er voor de grap vier van. Elke ondernemer is vrij om open te gaan op het moment dat die dat wil, dus dit is helemaal geen verplichting, zoals u dat schetst, om open te gaan. Anderzijds ... en die ben ik even kwijt.

04:04:08

De heer Loopstra: Ik bedoel niet die ondernemer, want die heeft inderdaad de vrijheid om open te gaan of dicht te blijven. Het gaat om de inwoners van deze stad, waarbij een gedeelte gewoon gesteld is op de zondagsrust en een gedeelte houdt van reuring en door dat tijdstip van 12 uur aan te houden verdeel je de dag mooi in tweeën.

04:04:25

De heer Duit: Ja, daarom was mijn tweede punt en dan raak ik 'm weer kwijt. Het gaat echt goed dit. Het is echt verschrikkelijk. Nee, maar wij doen ook geen voorstel om het veel verder te verruimen. Wij doen een voorstel om de administratieve rompslomp er uit te

halen, dus door van 12 uur naar tien uur, wat voor de meeste instanties al geldt, omdat zij die uitzondering al aangevraagd hebben. Zij zullen die opnieuw aan moeten vragen bij deze nieuwe verordening en dat lijkt ons administratieve, onnodige, rompslomp.

04:04:51

De heer Loopstra: Mag ik daar een vervolgvraag over stellen, want dat is natuurlijk niet zo. Die uitzondering is nu door corona dat supermarkten tijdelijk om tien uur open mogen zijn, maar de aanvangstijd vanaf 2021 is gewoon 12 uur 's middags.

04:05:10

Voorzitter: Ik had de indruk dat de verordening voldoende besproken is in de commissie, zodat we eigenlijk vrij snel tot stemming kunnen overgaan, maar eerst nog een pre-advies natuurlijk van de kant van het college. Ik wil wel voorkomen dat we hele beschouwingen over de Winkeltijdenverordening opnieuw gaan herhalen, want ik herinner mij dat onderwerp zelfs nog uit 2004. Nee, 1994 en de argumenten zijn niet gewisseld. Meneer Sijbolts.

04:05:41

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik had eigenlijk nog een vraag aan de heer Duit. Ik wil het ook wel in mijn termijn doen. Ik ga ervan uit dat het college in gesprek is geweest met winkeliersverenigingen en ondernemersverenigingen, althans ik heb niet gehoord dat zij tegen het voorstel van het college zijn. Nu dient Student en Stad een amendement in dat dat wil wijzigen. Mijn vraag is aan Student en Stad: heeft u ook gesproken met winkeliersverenigingen en ondernemersverenigingen, want u wijzigt nu iets op het voorstel van het college, waarvan de Stadspartij er nogmaals van uitgaat dat zij in gesprek zijn geweest met die ondernemers en wij willen eigenlijk niet vanaf deze positie daar iets anders over beslissen.

04:06:20

Voorzitter: De heer Duit, nog antwoord?

04:06:23

De heer Duit: Zeker zijn we dat en we hebben ook gemerkt hoe blij sommige ondernemers zijn met het feit dat er op dit moment een verruiming is.

04:06:29

Voorzitter: Goed.

04:06:33

Mevrouw Woldhuis: Ja, Voorzitter, dank u wel. Wij zullen voor de motie van Student en Stad stemmen. Ik moet zeggen, mijn supermarkt aan het Overwinningsplein is tegenwoordig op zondag om tien uur open en ik vind het eigenlijk wel heel relaxed om heel eerlijk te zijn. Ja, als je dan 's ochtends wakker wordt op zondag en ik vergeet altijd een ontbijtje te halen, dan denk ik: yes, ik kan om tien uur mijn ontbijtje halen. Ik kan me voorstellen dat het vooral voor supermarkten wel heel relaxed is als ze op zondag dus wel eerder open zijn, dus wij zullen voor deze motie stemmen.

04:07:12

Voorzitter: Meneer Bolle.

04:07:13

De heer Bolle: Ja, Voorzitter, maar zouden we dan als het over ontbijt gaat, het niet naar zeven uur moeten trekken, want ik ben meestal iets eerder wakker.

04:07:23

Voorzitter: Zijn er nog andere woordmeldingen?

04:07:25

Mevrouw De Wrede: Oh, ik dacht, ik ga er nog even op reageren.

04:07:26

Voorzitter: Het was een retorische vraag van meneer Bolle. Ja, gaat uw gang.

04:07:32

Mevrouw Hessels: Dank, Voorzitter. Wat wij ook erg belangrijk vinden hierbij is om te kijken naar de kleine winkeliers, want voor de grote ketens zal het geen probleem zijn om op de zondag personeel te hebben om in de winkel te zetten, maar kleine winkeliers moeten het toch meer zelf doen. Heeft meneer Duit ook aan hun concurrentiepositie gedacht?

04:08:08

Voorzitter: Even kijken, nog anderen die over dit punt iets willen zeggen over het amendement. Meneer Duit nog.

04:08:14

De heer Duit: Het antwoord aan mevrouw Hessels is dat het geen verplichting is.

04:08:22

Voorzitter: Nee, prima, helder. Nou, dan gaan we naar de wethouder voor een pre-advies over het amendement.

04:08:35

Wethouder De Rook: Nee, zoals het college ook heeft omschreven in de brief vonden wij de balans, en dat is de balans voor corona, eigenlijk in de praktijk goed werken, dus wij zagen geen aanleiding om dit te wijzigen, dus vandaar dit voorstel en zijn wij het niet eens om het naar tien uur te brengen. Er zijn heel veel verschillende belangen gemoeid rondom deze Winkeltijdenverordening, dat hebben we ook de afgelopen jaren gemerkt en wij denken dat die op deze manier op een zorgvuldige manier zijn afgewogen, dus daarom zullen wij deze motie ontraden.

04:09:08

Mevrouw Woldhuis: Voorzitter?

04:09:08

Voorzitter: Het is een amendement, maar mevrouw Woldhuis doet nog een poging. Ja.

04:09:15

Mevrouw De Wrede: Ik heb wel een serieuze vraag, want volgens mij zijn bijvoorbeeld supermarkten zoals de Albert Heijn ook ... De Albert Heijn supermarkt bij de Vismarkt is volgens mij ook heel erg voorstander om de supermarkten naar tien uur open te zetten. Niet alleen voor mijn ontbijt, maar in het algemeen.

04:09:35

Wethouder De Rook: Voorzitter, dat klopt. De supermarkten zijn over het algemeen

voorzitter van verruimde openingstijden, maar zoals ik al zei, er spelen hier meer belangen. Wij denken dat die met de opening om 12 uur op een goede manier zijn afgewogen.

04:09:49

Voorzitter: Waaruit niet a contrario de conclusie mag worden getrokken dat leden die tegen dit amendement stemmen op zondag tot 12 uur in hun nest liggen. Voordat je het weet wordt dat namelijk weer getwitterd. Ik kijk even of meneer Duit stemming wenst over dit amendement. Ja, doen we het wel? Zijn er nog stemverklaringen? Ja, meneer Benjamins.

04:10:17

De heer Benjamins: Wij vinden het een bijzonder evenwichtig compromis en daarom zullen wij tegen dit amendement stemmen.

04:10:24

De heer Benjamins: Andere nog? Meneer Pechler.

04:10:27

De heer Pechler: Ja, dank, Voorzitter. Zoals in de vergadering van conformstukken al door onze woordvoerder de heer Hekkema is aangegeven, zijn we als Partij voor de Dieren, tegen de 24 uurseconomie en de focus op consumentisme en economische groei en zullen wij daarom tegen dit amendement alsmede het voorstel stemmen.

04:10:42

Voorzitter: Nog anderen? De heer Been.

04:10:45

De heer Been: De fractie van GroenLinks sluit zich aan bij de stemverklaring van D66.

04:10:52

Voorzitter: Ja, iedereen gehad? Meneer Dijk, gaat het weer een beetje?

04:10:56

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, mijn wereld draait in één keer om, dat de VVD het voor kleine ondernemers aan het opnemen is en de Partij voor de Dieren in één keer toch tegen de koopzondagen is. Ik weet niet wat mij hier overkomt, maar volgens mij, als die discussie in '94 op dezelfde manier werd gevoerd als in 2014 of 2015 dan denk ik dat we die binnenkort nog maar een keer moeten gaan voeren, als de verhoudingen zo veranderen. Echter, Voorzitter, tegen dit amendement, omdat het inderdaad een generieke versoepeling is van de totale winkelopening. Echter voor het voorstel, omdat de praktijk is dat in de voormalige gemeente Haren en Ten Boer al een koopzondagenregeling was en het voor de supermarkt in Ten Boer anders wel erg negatief zou uitpakken. Met dien verstande dat er dan alleen nog maar supermarkten om Ten Boer heen zijn, waar de supermarkt wel open mogen en in Ten Boer niet. Dat zou wel heel gek zijn, dus daarom zullen we voor dit voorstel stemmen met de noot erbij dat de SP daarbuiten gewoon tegen koopzondagen is, in ieder geval in die zin tegen versoepeling van de koopzondagen.

04:12:05

Voorzitter: Dank u zeer. Ja, de heer Rebergen.

04:12:11

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Wat ons betreft ligt er vanuit het college een

afgewogen voorstel. Het voorstel houdt rekening met de verschillende standpunten binnen de raad. Toch betekent het voorstel een verruiming van de koopzondagen ten opzichte van de huidige situatie en daar kunnen wij niet voor zijn. We zullen dus zowel tegen het voorstel, als tegen het amendement stemmen.

04:12:28

Voorzitter: Dank u zeer. Nog meer? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming over het amendement. Nu 42 stemmen.

04:13:37

De heer Atema: Voorzitter, noteert u mij maar als tegenstem, want hij doet nu niets meer.

04:13:40

Voorzitter: Ik noteer u als tegenstem, twee van de Stadspartij. Dan hebben we 42 stemmen. Tegen dus 38 en voor vier en dat telt op tot 42. In afwijking van wat u op het beeldscherm ziet, maar dat klopt wel wat ik nu zeg, dus daarmee is het amendement verworpen. Dan komen we bij het voorstel zelf. Ik denk dat we daar gelijk over kunnen stemmen. Ja, dan open ik de stemming.

04:14:48

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Voor 36, tegen zes, waarmee de Verordening op de winkeltijden is aangenomen.

7 Motie vreemd aan de orde van de dag

7A Moti(s) t.b.v. nadere uitwerking Logiesbelastingen differentiatie tariefstelling

04:14:56

Voorzitter: Dat brengt ons tot de logiesbelasting. Daar was nog een motie van de kant van GroenLinks over ingediend en nog een aantal partijen. Meneer Been, wilt u het woord voeren?

04:15:11

De heer Been: Ja, eigenlijk zouden we het vorige week al over deze motie hebben, maar op verzoek van een aantal partijen in de raad werd het uitgesteld naar nu en als motie vreemd. Ik zal niet te lang bij het voorstel stil staan, want ik heb het eigenlijk al uitvoerig besproken in de commissie. De kern is echter als volgt: in Groningen is al een aantal jaren een beweging op gang gekomen richting een vast tarief in de toeristenbelasting. Dat is een stuk overzichtelijker, maar dat leidt er ook toe dat de toeristenbelasting bij goedkopere overnachtingen een wel erg groot deel van de totale overnachtingsprijs uitmaakt en dat komt de toegankelijkheid van onze gemeente niet ten goede. Daarom dien ik met de SP en de ChristenUnie een voorstel in om te gaan werken met een systeem van prijsklassen in de logiesbelasting. Dank u wel.

04:15:51

De heer Sijbolts: Voorzitter?

04:15:53

Voorzitter: De heer Sijbolts.

04:15:54

De heer Sijbolts: Een vraag aan de fractie van GroenLinks. U heeft het over de toegankelijkheid van de overnachtingenmarkt in Groningen. Vindt u het wel toegankelijk dat de gemiddelde prijs voor toeristenbelasting in Groningen hoger is dan steden als Barcelona, Antwerpen, Parijs en ik kan zo doorgaan. Toont dat eigenlijk niet opnieuw aan dat de lasten in Groningen te hoog zijn, maar dat ook het tarief voor toeristenbelasting beter omlaag kan in plaats van dat we gaan differentiëren?

04:16:23

De heer Been: Volgens toont het dat precies niet aan. Volgens mij hebben we het hier over de manier hoe wij toeristenbelasting ophalen en niet over de hoogte van de totale inkomsten van de gemeente. Als de heer Sijbolts daar een discussie over wil, dan had hij dat vorige week moeten doen.

04:16:39

Voorzitter: Meneer Sijbolts.

04:16:41

De heer Sijbolts: Ja, dat vraagt om een reactie, want volgens mij is het precies de fractie van GroenLinks die iedere keer tarieven verhoogt als het makkelijk uitkomt, dus ik vond de reactie van meneer Been een beetje jammer.

04:16:57

Voorzitter: Meneer Brandsema.

04:17:00

De heer Brandsema: Ja, dank u, Voorzitter, ik houd het ook kort. Ik kan me aansluiten bij de woorden van de heer Been van GroenLinks en daarnaast moet ik er wel bij zeggen dat vanuit mijn fractie eerst de wens was om te kiezen voor een differentiatie met twee tarieven. Alleen daar is het wel zo dat dan het hoogste tarief weer een stuk hoger wordt dan met drie categorieën. Uiteindelijk vinden we dus toch de drie categorieën een betere variant, omdat daarmee de piek, zeg maar, wat gedempt wordt. De vraag is me niet gesteld, maar toch even als reactie op de Stadspartij die ons vergelijkt met Barcelona en met andere grote wereldsteden. Dan zou ik de Stadspartij willen vragen om ons te vergelijken met de steden in Nederland en dan even de grote steden daar: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, maar ook Maastricht. Dan doen wij het nog vrij netjes wat mij betreft voor wat betreft de toeristenbelasting. Deze toeristenbelasting met het lagere tarief komt juist ook de ondernemers ten goede, die goedkopere overnachtingen aanbieden. Dit in combinatie met de motie van vorige week, waarin we voor het buitengebied een ander tarief gaan hanteren vindt mijn fractie dit een mooie, evenwichtige uitvoering van de logiesbelasting. Dank u wel.

04:18:08

Voorzitter: Dank u zeer. Andere nog? Ja, mevrouw Wobma.

04:18:12

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Namens de SP nog even een korte toelichting op het mede indienen. Mijn fractie heeft eerder een voorstel gedaan voor een differentiatie op basis van een percentageregeling en dat zou wat ons betreft het probleem van het

ontduiken van gestelde grenzen van overnachtingsprijzen wegnemen. Wij vinden dit echter een goed alternatief en vandaar dat wij dit mede indienen.

04:18:36

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

04:18:39

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik bestrijd in ieder geval de stelling van de heer Been dat we hier in de commissie uitgebreid over hebben gesproken, want ik weet dat in diezelfde commissie veel ervoor hebben gekozen om er weinig woorden aan vuil te maken, omdat er toen een hele hoop andere zaken op de agenda stonden. Ik zou er nu in ieder geval wel graag een paar woorden aan willen wijden. Eén van de dingen die wij hier in deze raad vaak belangrijk vinden is de participatie. Dat vindt dit college ook belangrijk, dus ik zou heel graag de indiener van de motie ook willen vragen hoe hij met de doelgroep heeft gesproken, wanneer het gesprek met KHN is gevoerd en wat dat heeft opgeleverd. Ik heb in ieder geval woorden van KHN opgevangen waarbij ze zeggen: wij zijn niet de geldmachine van de gemeente en de economische werkelijkheid wordt onderschat en er wordt eenzijdig in de groene bubbel rond gefietst. Dat zijn wat mij betreft in ieder geval geen woorden waar ik trots op zou zijn. Wat ik in ieder geval heel erg vind, is dat het economisch ontzettend zware tijden voor de doelgroep zijn. We zitten in een coronatijd, waarbij deze doelgroep het verschrikkelijk zwaar heeft om te overleven en wat wij doen is de lasten voor deze ondernemer verhogen. Deze sector heeft het lood en loodzwaar en wat willen wij doen, wij willen de tarieven wisselen. Als je in je eigen bubbel leeft, dan denk je misschien 120 euro is 120 euro. Je hebt een kamer van 130 euro, dus je betaalt het hoogste tarief. Die wordt dan verhoogd dat is al vervelend genoeg. Een gemiddeld hotel heeft echter niet één kamer en heeft niet één prijs, maar heeft verschillende kamers met verschillende prijsklassen. De prijzen zijn gedifferentieerd door het jaar, door de dag, in het weekend, afhankelijk van het jaargetijde, afhankelijk van de bezettingsgraad in het hotel, dus een hotelier moet per dag bepalen wat z'n toeristenbelasting is. Een hotelier moet per dag bekijken hoe doe ik mijn aanbieding, die moet zijn ontbijt er afhalen, die moet zijn parkeerkosten er afhalen, die mag de ene keer het ontbijt gratis aanbieden en dan is 125 euro minus 17 euro 50, wat moet je dan betalen? In ieder geval is het een administratieve rompslomp die we op de ondernemer uitspreiden om een administratie te doen voor de gemeente, waar niets maar dan ook helemaal niets tegenover staat. Ik zou-

04:20:57

Voorzitter: Meneer Brandsema.

04:20:59

De heer Brandsema : Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, twee vragen. De VVD zit nu erg op die verhoging van het tarief. Het klopt inderdaad voor de hoogste categorie, daar gaat het 50 cent omhoog.

04:21:08

Mevrouw Jacobs: Ik zat niet op de verhoging van het tarief, meneer Brandsema.

04:21:11

De heer Brandsema : Als je kijkt naar dit voorstel, dan heb je voor de ondernemers met goedkopere overnachtingen juist een verlichting van de lasten, zoals de VVD dat noemt. Op

zich begrijp het argument van de VVD als het gaat om: leidt dit nu niet tot ontzettend veel en onwerkbaar administratieve rompslomp? Ik heb ook met een ondernemer gepraat en dat ook even gevraagd: twee categorieën, mogelijk drie, zorgt dat nu voor een onwerkbaar situatie? Deze ondernemer schatte in dat dat wel meeviel. Eén van de redenen daarvoor is dat die ruimte tussen die tarieven ongeveer 60 euro is, dus er zit heel veel bandbreedte voordat je bij het omslagpunt komt. Dus is het niet, zo vraag ik aan de VVD dat het in die zin ook wel meevalt door het effect van die bredere bandbreedtes?

04:22:04

Mevrouw Jacobs: U heeft mijn betoog in ieder geval niet goed begrepen, want ik heb het niet gehad over verhoging van de logiesbelasting. Ik heb het gehad over de verhoging van de lasten voor de ondernemer. De last voor de ondernemer, ik kan me voorstellen: als je een gemiddelde kamerprijs hebt van 95 euro, dan zit je midden tussen die bandbreedte in dan zal het wel meevallen. Er zijn er echter een hele hoop die zitten juist rondom de 120 euro of rondom de 60 euro en dan maakt het inderdaad uit of je een woensdag boekt, een vrijdag boekt of een rustige zondag boekt. Een zondag op maandag overnachting is vaak heel goedkoop. Zit je in de zakelijke branche is vrijdag op zaterdag weer heel goedkoop. Dat is de last van de ondernemer en dat is waar de ondernemers steen en been over klagen. Het zou mij ontzettend verdriet doen, als wij in dit college in deze raad in deze voor de ondernemers zware tijd dit aannemen. Daarnaast wil ik ook nog graag wijzen op het doel van de toeristenbelasting. Het doel van de toeristenbelasting is bijdragen aan de voorziening van de gemeente. Volgens mij is het daarin volstrekt logisch dat je in gelijke mate van de voorzieningen gebruik mag maken en in gelijke mate bijdraagt. Waarom zouden ene minder moeten betalen dan de ander? Gebruikt de één een andere voorziening dan de ander? Dan kunnen we zeggen, misschien heeft diegene in een goedkoop hotel, een kleine beurs, maar dat weten we in ieder geval niet. We kunnen ook moeilijk zeggen dat alle mensen die naar de Efteling gaan heel rijk zijn en alle mensen die naar het Sprookjeshof gaan heel arm zijn, dus dat we daarom een andere belasting moeten heffen. Volgens mij doen we dat ook niet. Ik snap oprecht dus niet wat hier eerlijk aan is, eerlijk voor de ondernemer, eerlijk voor de andere mensen en ik snap niet waarom dit een goed voorstel is.

04:23:43

Voorzitter: Dank u zeer. Andere woord - Ja, meneer Van Zoelen

04:23:46

De heer Van Zoelen: Ja dank, Voorzitter. Ja, we hebben het eerder ook al gezegd en ingebracht. Wij willen als het gaat om differentiëren, een differentiatie op ecologische voetafdruk. Concreet voorbeeld: als een hotel of een accommodatie bijvoorbeeld biefstuk of spareribs op het menu hebben staan, dan betaal je bijvoorbeeld tien euro per nacht en een ander hotel die een veganistische maaltijd aanbiedt betaald nul euro. Wij hebben deze motie bekeken en wij vinden daar niets van terug, dus daar moeten wij tegen stemmen.

04:24:19

Voorzitter: Meneer Bolle.

04:24:21

De heer Bolle: Ja, dank u wel. Ja, de heer Benjamins wil volgens mij nog iets vragen aan de heer Van Zoelen. Het zal over spareribsrestaurants gaan, denk ik.

04:24:31

De heer Benjamins: Ja, vooral die combinatie tussen hotels en spareribsrestaurants en ideale prijsklasse categorie en zo. Nee, Voorzitter, waar ik nu zo nieuwsgierig naar ben, want eigenlijk kan ik mij in woordvoeringsstijl helemaal aansluiten bij de VVD, ondanks dat ik vorige week, volgens mij, de woorden aan de VVD heb toe doen komen, want dat hebben we in één-tweetjes al vorige week besproken. Ik vraag me echter af, eventjes over de administratieve rompslomp voor de gemeente, wat ziet de Partij voor de Dieren voor zich als wij moeten gaan handhaven of controleren of wat ... Ik zou wel een soort nieuw wereldbeeld geschetst willen zien door de Partij voor de Dieren over de handhaafbaarheid van het voorstel wat de Partij voor de Dieren nu doet.

04:25:19

De heer Van Zoelen: Er heeft een onderzoek plaatsgevonden en daar bleek dus dat bijvoorbeeld het Green Key label een manier is om te differentiëren. We willen kijken of onderzoeken of je bijvoorbeeld op iets dergelijks als menu's ook kan differentiëren. Dat moet wel onderzocht worden hoe je dat kan doen, maar het lijkt mij een goede zaak om ondernemers aan te zetten om een beloning te krijgen. Als je het goed doet, dan win je iets, dan kun je dus van de gemeente een korting krijgen en dat moet ook een stimulans zijn voor die ondernemer om die kant op te gaan. Ik denk dat dat loont en dat een ondernemer dat ook echt een leuke uitdaging vindt.

04:25:59

De heer Benjamins: Voorzitter, dan wil ik nog even voor de Partij voor de Dieren duidelijk stellen dat een spareribsrestaurant geen toeristenbelasting betaald.

04:26:07

De heer Van Zoelen: Ik noemde het als een voorbeeld.

04:26:08

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

04:26:10

Mevrouw Jacobs: Ik heb nog een vraag aan de Partij voor de Dieren. Hoe kijkt de Partij voor de Dieren dan aan tegen het doel van de toeristenbelasting, dat de toerist bijdraagt aan een voorziening van de gemeente? Wat zegt dat dan of je al dan niet een biefstuk eten of tofu eet in het restaurant of je gebruik maakt van de voorzieningen die de gemeente zou moeten betalen waar een bijdrage voor gevraagd wordt? Kunt u dat mij uitleggen?

04:26:36

De heer Van Zoelen: Ook een gemeente als Groningen heeft een ecologische voetafdruk. Samen, wij, alle mensen die in Groningen leven op aarde en wij gebruiken natuurlijke grondstoffen. Als iemand hier te gast is, deelt die mee aan die ecologische voetafdruk en daarvoor leg je die belasting op. Wij kijken dus niet puur financieel, maar we kijken ook van wat doen wij met onze aarde en dat proberen we te verbeteren.

04:27:06

Voorzitter: Dames en heren, kunnen wij naar de heer Bolle en dan langzaam naar het preadvies? Meneer Bolle.

04:27:13

De heer Bolle: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, wat ons betreft zou logiesbelasting zo simpel

mogelijk moeten zijn en naar gebied gedifferentieerd. Dat tweede hebben we vorige week geregeld, dus dat is mooi. Nu is er echter een motie, waarbij het niet zo simpel wordt uitgevoerd en dan zegt de collegebrief dat die differentiatie kan en uitvoerbaar is, maar dat het leidt tot hogere administratieve lasten voor de ondernemer. Dat zouden we dan moeten afwegen. Zeg maar de wens voor die differentiatie afwegen tegen die hogere administratieve lasten. Ik zou eigenlijk nog van die indieners willen weten, waar nu die specifieke wens vandaan komt voor die differentiatie. Wie heeft daar nu echt iets aan: wat is nou het voordeel om dat te differentiëren ten opzichte van die hogere administratieve last voor die ondernemer?

04:28:07

Voorzitter: Meneer Been, wilt u daarop reageren? Of iemand anders van de indieners?

04:28:11

De heer Been: Grappig, dat gevraagd wordt om een interruptie. Volgens mij hebben wij die overweging heel helder gemaakt. Voor ons draait het om de toegankelijkheid van deze gemeente, om ervoor te zorgen dat elke toerist hier welkom is en ook naar rato van de overnachtingsprijs kan betalen. Op het moment dat je een vast tarief doet, dat kan, dat is inderdaad een stuk overzichtelijker en minder administratieve last, maar dan krijg je dus dat op moment dat de overnachtingsprijs echt laag is, dat het vaste tarief een heel groot aandeel uitmaakt van die totale overnachtingsprijs. In onze ogen is dat dan te gortig en kiezen wij voor een stelsel van prijsklassen.

04:28:49

De heer Benjamins: Ja, kan heel kort hoor, Voorzitter, want u kijkt al angstvallig naar de tijd, zie ik. Waarom wij vorige week tegen de motie gedifferentieerde gebieden hebben gestemd en waarom wij vandaag ook tegen deze motie zullen stemmen, is omdat het administratieve rompslomp met zich meebrengt. Ik heb het al even aangegeven. Ik sluit me wat dat betreft aan bij de VVD in de woordvoering als het gaat om de administratieve rompslomp voor ondernemers, maar we vinden de administratieve rompslomp voor de gemeente eigenlijk misschien ook wel een belangrijk punt. Dank, Voorzitter.

04:29:22

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voordat we overgaan tot - Meneer Sijbolts.

04:29:29

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik kan mij grotendeels wel aansluiten bij de woorden van het CDA en de VVD. Wat de Stadspartij betreft is dit, en dat zal de heer Brandsema niet leuk vinden, voorstel een beetje wereldvreemd. Mevrouw Jacobs van de VVD heeft al duidelijk uitgelegd hoe hoteliers de prijzen toerekenen. Terug naar Nederland, het gemiddelde landelijke tarief is één euro 80/ 82 per persoon voor een overnachting. De gemeente Groningen zit daar gemiddeld drie euro 70 per nacht boven. De Stadspartij vindt over het algemeen dat veel tarieven te hoog zijn. Wij zien ook vanwege de administratieve rompslomp die dit met zich meebrengt dit voorstel niet zitten, dus wij zullen tegen dit voorstel gaan stemmen. Dank u wel.

04:30:16

Voorzitter: Dank u zeer. De wethouder.

04:30:21

Wethouder De Rook: Ja, Voorzitter over de beste manier van het toedelen of toerekenen van toeristenbelasting heeft het college een verschil van opvatting met de meerderheid van uw gemeenteraad. Dat hebben wij vorig jaar bediscussieerd. Het college zegt, we willen eigenlijk naar een eenheidstarief. Het liefst zo simpel mogelijk, omdat elke bezoeker een gelijkelijk aandeel heeft in de voorzieningen waar ze gebruik van maken. De benadering die de meerderheid van uw raad daar tegenoverstelde was, net zoals de heer Been die nu net heeft verwoord, dat gaat over de druk van toeristenbelasting op de totale overnachtingsprijs. Je ziet eigenlijk in Nederland dat die twee benaderingen door gemeenten ook in de praktijk verschillend worden toegepast. Voorzitter, toen uw raad de motie aannam, vorig jaar, om van een eenheidstarief naar een gedifferentieerd tarief te gaan heeft het college dat geaccepteerd, zoals het college dat betaamt, en vervolgens een aantal voorstellen uitgewerkt over hoe dat dan in de praktijk het beste zou kunnen. Dat betekent dus niet dat wij inmiddels een ander standpunt hebben, maar u gaat er uiteindelijk over. U heeft ons een opdracht gegeven, die wij hebben uitgevoerd. Die ligt nu eigenlijk voor om een nieuw systeem te implementeren. Voor de volledigheid zeg ik daar nog wel bij, dat het niet zo is dat toeristenbelasting en de hoogte daarvan een belasting voor ondernemers is. Die wordt door ondernemers niet betaald, die wordt door hun gasten betaald, dus het is niet zo dat een verhaal van toeristenbelasting tot hogere lasten voor ondernemers leidt. Wat wel zo is, is dat dit tot hogere uitvoeringslasten kán leiden. Dat hebben we er eerlijker wijze bij gezegd. In de praktijk, en de heer Brandsema heeft dat gezegd, zijn de categorieën wel dusdanig ruim dat ons beeld is dat het overgrote deel van de hotels standaard in één van de categorieën zal vallen. Die extra lasten zijn er dus wel, laten we daar eerlijk over zijn, maar in de praktijk valt het mee. Wat we wel willen doen is dat goed in de gaten houden en mochten we daar toch andere signalen over krijgen dat we uw raad daarover informeren. Dat zou ik dus graag met uw raad willen afspreken. Voorzitter, over de discussie, die hebben we gehad. Als het gaat over deze motie, dan ziet het college de vraag, als je dat dan wil, zou dit dan een goede manier zijn voor het invullen van die gedifferentieerde toeristenbelasting? Daarvoor is het antwoord wat het college betreft: ja. Op deze manier is dat technisch uitvoerbaar, dus wat dit betreft oordeel aan de raad. Als het gaat over de draagvlak van de sector. Het is niet zo dat op het moment dat de sector of de mensen over wie dit gaat er ontevreden mee zijn, dat dus de participatie niet heeft geklopt. Er is veel overleg geweest, ook met Koninklijke Horeca Nederland. Die hebben hun bezwaren, denk ik, ook genoegzaam hier in de raad kunnen neerleggen. Wat hun betreft, zij vinden dit geen goed idee, maar het staat uw raad natuurlijk gewoon vrij om dan andere afwegingen te maken. Dus, Voorzitter, oordeel aan de raad.

04:33:00

Voorzitter: Dan stel ik voor te gaan stemmen. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming.

04:33:59

Voorzitter: We zijn er. Voor 24 leden, tegen 19 waarmee de motie is aanvaard. Dan kan de wethouder, zoals aangekondigd, zijns weegs gaan. We wensen hem een goede reis. Voorzichtig zijn onderweg.

6C Toekomstige verkwering afvalstromen (raadsvoorstel 30 september 2020)
447706-2020

04:34:23

Voorzitter: Dan komen we bij de verwerking van de afvalstromen. Ook daar is een aantal moties, vier in getal, over ingediend. Ik geef het woord aan de Partij voor de Dieren.
Mevrouw De Wrede.

04:34:46

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, Omrin heeft een met veel overheidsgeld geconstrueerd groen imago dat volgens ons onterecht is. De prijs voor duurzaamste bedrijf was voor Omrin, maar dan gerekend zonder REC, dus zonder de verbrandingsoven. Omrin, inclusief REC, is ook moeilijk duurzaam te noemen. Waar Attero 40 procent recycled, recycled Omrin 33 procent. Waar deze gemeente heel veel moeite doet om gescheiden afvalinzameling hoger op de agenda te krijgen, dreigt ze nu te kiezen voor een club die nog niets kan met gft-afval. Dat moet nog ontwikkeld worden. Attero heeft in de afgelopen tijd ook duidelijk laten merken dat het goedkoper kan en krijgt in dit raadsvoorstel niet de kans om dat te laten zien, noch andere afvalverwerkers.

04:35:31

De heer Loopstra: Voorzitter?

04:35:32

Voorzitter: Meneer Loopstra.

04:35:33

De heer Loopstra: Ja, twee keer hoor ik Attero die daar goede dingen doet. Is u ook bekend dat tussen 2014 en 2017 voor 183 miljoen, nog geld van Essent Milieu gewoon leeg is getrokken uit Attero door aandeelhouders en dat de eigenaren nu gewoon investeerders zijn uit Duitsland en Engeland?

04:35:59

Mevrouw De Wrede: Ik hoor geen vraag.

04:36:02

Voorzitter: Ik wel, is het u bekend?

04:36:04

De heer Loopstra: Ik heb een vraag gesteld.

04:36:05

Voorzitter: Is het u bekend, vroeg de heer Loopstra.

04:36:15

Mevrouw De Wrede: Wij vinden het een rare handelswijze van dit college om plotseling zonder aanbestedingstraject in zee te willen met Omrin, veelbesproken, al dan niet terecht.

04:36:24

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

04:36:26

De heer Brandenburg: Ja, Voorzitter, vindt de Partij voor de Dieren het nu niet wenselijk wanneer je je inkoopt in een semioverheidsbedrijf en je dus ook wat te zeggen hebt over

hoe je omgaat met bijvoorbeeld een verbrandingsinstallatie? Vindt de Partij voor de Dieren dat niet wenselijker dan aanbesteden bij een bedrijf wat in handen is van een groepje durfkapitalisten?

04:36:49

Mevrouw De Wrede: Voorzitter, ik heb misschien in mijn betoog tot nu toe de indruk gewekt dat wij zouden willen dat de gemeente in zee gaat met Attero. Dat is niet het hetgeen dat ik hier wil beweren. Wat ik naar voren wil brengen is dat ik het geen goed idee vindt dat de gemeente nu in zee wil gaan met Omrin, zonder dat er een aanbestedingstraject is geweest waarbij alle afvalverwerkende bedrijven de kans hebben gehad om te laten zien wat ze zouden kunnen en wat ze zouden kunnen presteren op het gebied van duurzaamheid en de verwerking van organisch afval. Ja, zeker valt er wat voor te zeggen om door middel van inbesteding meer te zeggen te krijgen, zeg ik het goed, over wat er gebeurt met het afval. Er zijn echter verschillende de nadelen verbonden aan Omrin en daar wil ik graag in de loop van mijn betogen verder op ingaan.

04:37:50

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

04:37:51

De heer Brandenburg: Ja, Voorzitter, ik hoorde de Partij voor de Dieren zeggen: nee, maar er moet eerst een aanbestedingstraject komen. Dan gaan we dus de markt op met ons afval. De Partij voor de Dieren vindt dat, dus dat we een marktmechanisme introduceren, dus belangrijker dan hoe we hier met ons afval omgaan.

04:38:10

Mevrouw De Wrede: De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat we altijd kiezen voor de duurzaamste optie en dat zou in dit geval wel eens door middel van een marktmechanisme geregeld kunnen worden. Want inderdaad, daar heeft u gelijk in, staat de Partij voor de Dieren uitermate kritisch ten opzichte van veel dat via het kapitalistische systeem gebeurt. Dat klopt, maar het is ook niet zo dat daar waar de overheid het voor het zeggen heeft, het altijd op de meest optimale manier gebeurt. Helemaal niet en daarom willen we dat eerst zo veel mogelijk voor het voetlicht komt en dat we pas daarna een afgewogen besluit nemen.

04:38:48

Voorzitter: Meneer Van der Glas.

04:38:50

Meneer Van der Glas: Is de Partij voor de Dieren het met GroenLinks eens dat als we kijken naar de eisen, de duurzame eisen, die we als gemeente stellen aan de verwerking, er eigenlijk dusdanig weinig bedrijven in aanmerking komen en dat je niet echt kan spreken over een reële marktwerking?

04:39:09

Mevrouw De Wrede: Misschien wel. Ja, dat zou kunnen, maar daar hebben wij eigenlijk helemaal geen zicht op, omdat er helemaal geen aanbestedingsprocedure is geweest en omdat zich in de afgelopen weken natuurlijk meerdere bedrijven hebben gemeld die zeggen: we zouden toch wel heel graag aan de gemeente Groningen laten zien wat wij in huis hebben. Eigenlijk spreekt een iedereen hier dus voor zijn beurt door nu te beweren dat

Omrin een goede keuze zou zijn. Ja, heb ik nu alles eigenlijk al gezegd? Wij vinden het een rare handelswijze van dit college om nu gelijk in zee te willen met Omrin. Veelbesproken, al dan niet terecht, daarom willen wij graag steun voor de motie die we samen met de VVD indienen. De 'A van aanbesteden gaat voor de I van inbesteden', waarvoor alle eer naar de heer Boter. Wij dienen deze motie ook in met 100% Groningen en met de PVV. Met inbesteden wordt de gemeente Groningen deelgenoot aan een instelling die gebaat is bij de aanvoer van zo veel mogelijk afval. Dat zal overal worden weggesleept, hoe groter Omrin, hoe meer andere bedrijven in de verdrinking komen. Zoals diverse afvalverwerkers in hun brief deze week overtuigend naar voren brachten, om innovatief te zijn, om echt stappen te maken in het recyclen van afval is diversiteit noodzakelijk. Omrin wordt de moloch die alles opslokt en dit kan leiden tot een perverse prikkel om grondstoffen niet zo veel mogelijk te behouden. Het druist in, door de dreigende monopolypositie van Omrin in het noorden, tegen de wens van een circulaire economie waar ook innovatieve kleine startups en ondernemers deel van uitmaken.

04:40:55

Voorzitter: Meneer Loopstra.

04:40:56

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Kijk, wij vinden het heel mooi die inbesteding, want dan worden we mede-eigenaar van dat afvalbedrijf en dan hebben we invloed. Dan kunnen we zelf sturen, dus bent u niet bang voor dingen die we gewoon kunnen voorkomen straks?

04:41:16

Mevrouw De Wrede: Ja, misschien wel, dat help ik u hopen. Ik kan echter op dit moment niet opmaken uit de stukken die voor ons liggen dat wij echt een sturende hand krijgen in de gang van zaken bij Omrin. De Partij voor de Dieren maakt zich tevens zorgen om de financiële gevolgen. Immers bij de vuilverbranding in Amsterdam was de gemeente ook niet verplicht om met meer geld over de brug te komen, en bij Eelde waren wij dat ook niet. Ik zie de fantastische raadsvoorstellen, waarin Omrin wordt bewierookt als een op iets langere termijn zeer winstgevend en duurzaam afvalverwerker, maar nu nog op korte termijn een tikje financieel afhankelijk en vragend om een miljoeneninvestering van verschillende aandeelhouders, alweer in het verschiet. Wij willen ten opzichte van Omrin duidelijk maken: mocht onze motie 'de A van aanbesteden' niet worden aangenomen dat wij niets meer willen betalen dan het aankoopbedrag van die aandelen en wij willen dat de gemeente dit ook met zichzelf afspreekt. Het is een perverse prikkel om deelgenoot worden van een bedrijf dat gebaat is bij het verbranden van grote hoeveelheden afval, terwijl het streven van deze gemeente en natuurlijk ook landelijke regels en in het kader van duurzaamheid, het streven naar circulariteit is en zo veel mogelijk recyclen. Dit college steunt hiermee het voortbestaan van de grote verbrandingsoven met alle emissies van dien, ook al blijft dat binnen een bepaalde norm, die voor een groot deel zullen neerdalen in onze Wadden, een natuurgebied dat voor veel diersoorten essentieel is voor hun voortbestaan. Dat wilde ik het bij laten.

04:42:47

Voorzitter: De Brandenburg had nog een vraag aan u.

04:42:49

De heer Brandenburg: Ja, Voorzitter, ik hoor de Partij voor de Dieren zeggen: ja, al die aanbieders en die verwerkers en die bedrijven die schrijven ons mooie brieven dat ze dat ook wel kunnen. Ik zou willen vragen aan de Partij voor de Dieren: waarom denkt u dat ze dat doen, want volgens mij hebben die bedrijven allemaal een winstprikkel en dan heeft u het over perverse prikkels om deelgenoot te worden van een overheidsbedrijf. Denkt u echter niet dat we dan eindelijk eens wat te zeggen hebben over h oe we dat afval dan verbranden, in tegenstelling tot wanneer we het aanbesteden bij een bedrijf dat gewoon winst moet maken voor een stelletje durfkapitalisten.

04:43:29

Mevrouw De Wrede: Ja, deze vraag is eigenlijk al gesteld. Ik zie op basis van de stukken die voor ons liggen, niet de handvaten voor de gemeenteraad, om iets te zeggen te krijgen over de handelswijze van Omrin. Wat ik wel zie, is dat wij door middel van investering in Omrin een bedrijf doen groeien dat afhankelijk is van het verbranden van zo veel mogelijk afval, terwijl wij toe willen naar het recyclen van afval. Ik zie niet zo goed in wat daar verstandig aan is, nog afgezien van de financiële risico's voor de gemeente.

04:44:12

Voorzitter: Dank u zeer. Meneer Loopstra.

04:44:15

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Wat ik zonet ook al zei, de Partij van de Arbeid is gewoon heel content met het voorstel van het college. Wij zijn voor een sterke overheid en wij geloven dat deze investering gewoon wat gaat opleveren. We worden eigenaar, we kunnen zo samen goed bepalen hoe het er straks uit gaat zien en ook de marktverkenning van het college geeft aan dat investering bij Omrin gewoon goed is. Wij maken ons alleen zorgen over de werkgelegenheid, want we hebben natuurlijk bij Attero zelf op de locatie 50 mensen aan het werk. Daar maken we ons zorgen over. We willen graag van college weten hoe dat verder gaat, wat voor eisen ze stellen aan Omrin wat betreft werkgelegenheid en dergelijke. De Partij van de Arbeid richt zich met name even op de mensen van WerkPro die textiel ophalen hier in onze gemeente. Dat zijn ook 20 mensen die textiel ophalen, maar ook verwerken op het Damsterdiep. Hoe zit het met die werkgelegenheid? Wordt die dienstverlening gewoon gecontinueerd? Dat was het, Voorzitter. Dank u.

04:45:30

Voorzitter: De heer Ubbens had nog een vraag aan u.

04:45:32

De heer Ubbens: Ja, Voorzitter. Ja, in het voorstel staat toch dat die werkgelegenheid grotendeels uit Groningen gaat verdwijnen. Wellicht dat er een groen-gasinstallatie en of verwerking van groen afval hier kan komen dan zou er iets terug kunnen komen. Staat toch gewoon in het voorstel? Wat wilt u nu precies van het college weten?

04:45:47

De heer Loopstra: Het is gewoon zo als Attero blijft, zou zijn gebleven, dan was ook maar de vraag of die werkgelegenheid daar zou blijven, omdat dan hoogst waarschijnlijk het afval naar Wijster of naar Bremen was vervoerd, dus de werkgelegenheid zou sowieso op het spel staan. Ja, wij willen gewoon van het college weten, ook gezien het feit dat bij Niemeyer ook

productiewerk weg gaat, hoe gaat het college breed daarop inzetten op de werkgelegenheid in die sfeer?

04:46:17

Voorzitter: Mevrouw Woldhuis.

04:46:18

Mevrouw Woldhuis: Dank u wel, Voorzitter. Meneer Loopstra, wij delen die zorgen. Daarom hebben wij ook een motie ingediend. Zou u deze dan ook steunen?

04:46:38

De heer Loopstra: U heeft het over de motie wat betreft de werkgelegenheid? Ja, die gaan wij steunen, Voorzitter.

04:46:44

Voorzitter: De heer Boter.

04:46:50

De heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. U keek net wat verbaasd, maar een uitgesteld vegan etentje bij *Hokshen* zorgde ervoor dat de Partij voor de Dieren en de VVD elkaar vonden op dit dossier, dus dat is dat even een antwoord op de vraag waarom wij dat samen indienen. Nog een paar aanvullingen op het vrij heldere verhaal van mevrouw De Wrede, dank daarvoor. Uiteindelijk van het aanbesteden, daar kom ik op terug, zijn wij niet een heel fel tegenstander, maar dat zal u niet verbazen. Wij zijn er wel voor dat marktpartijen ook gewoon mee kunnen dingen naar bijvoorbeeld de afvalverwerking. Er werd steeds gesteld, ook bij de technische uitleg, dat er maar één andere keuze was en dat was de keuze eigenlijk tussen Attero en Omrin. Er zijn echter wel degelijk andere partijen die dit ook zouden kunnen doen. Eén ervan is zelfs gevestigd in onze provincie, dus dan zou de werkgelegenheid in ieder geval van de stad naar de provincie gaan, maar dat noemen we nog steeds Grun, dus dat is in ieder geval toch wel fijn.

04:47:43

Voorzitter: De heer Van der Glas.

04:47:47

Meneer Van der Glas: Eén van de eisen die het college uitgezet had, was dat er een nascheidingsinstallatie moest zijn en de verwerker die u nu noemt in Delfzijl heeft geen nascheidingsinstallatie. Hoe rijmt u dat?

04:47:58

De heer Boter: De heer Van der Glas kan goed gokken, want ik had Delfzijl nog niet eens genoemd, maar dat klopt de vestiging is in Delfzijl. Ja, zo groot is de markt inderdaad ook niet, zoals GroenLinks al zei over de reële marktwerking. Dat is echter nog steeds een marktwerking met relatief beperkt partijen, maar dat is wel een partij die een nascheidingsinstallatie wil gaan bouwen. Ik bedoel bouwen dat levert toch wel werkgelegenheid op, dus dat is op zich al gunstig en dan heb je wel in ieder geval aanbieders nodig om ook voldoende aanbod te hebben om te gaan bouwen. Je kunt altijd ook nog in een aanbesteding een tender doen, dus dan ben jij de hoofdpartij en dan doe je het met andere partijen. Je kunt de duurzaamheidseisen gewoon stellen, dat is één. Je kunt prijseisen stellen dat is meestal vrij gebruikelijk in een aanbesteding en je kunt natuurlijk ook

nog werkgelegenheid eisen stellen, dus ook dat is dan geregeld. Vandaar dus ook onze steun, we staan er ook bij op, aan een motie die we samen met de Partij voor de Dieren en 100% indienen. De andere gaat over de risico's en dat zit er een beetje op dat in de commissie, die wij erover hebben gehad, de politieke antwoorden niet gegeven zijn. In de stukken en ambtelijk tijdens de technische sessie kwamen er wel wat antwoorden over de risico's, waarbij eigenlijk met een grote stelligheid werd gezegd dat we voor één komma één miljoen aandelen kopen. Nou, dan staat er een waarde tegenover daar zijn wij ook niet geheel tegen. Echter, hebben wij nog steeds wel ergens een beetje een onbehaaglijk gevoel als fractie dat er wellicht een keer, als wij aandeelhouder zijn, momenten zijn, bedrijfseconomisch of qua schadevergoeding, waardoor je toch moet gaan bijstorten op die aandelen. Dat hoeft niet als je met een particuliere private partij in zee bent gegaan dat zien wij toch als een voordeel. Wij zouden dus graag van de wethouder horen of we een garantie kunnen krijgen dat we gewoon voor één komma één miljoen aan de lat staan, plus de tarieven die we betalen minus de dividenden die we weer geïnd krijgen. Dat zou op zich prima zijn dan kunnen we daar wel in stappen en dan kunnen we een Fries-Groningse samenwerking prima aangaan.

04:49:47

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

04:49:49

De heer Brandenburg: Ja, Voorzitter, even over die risico's. Heeft het aanbesteden volgens de VVD dan geen risico's? Kan een commerciële partijen die bestaat uit een aantal investeerders niet ook failliet gaan? Zitten we dan niet net zo goed met financiële problemen en komen we dan niet ook nog eens niet van ons afval af?

04:50:08

De heer Boter: Nee, want in die niet zo ideale markt heb je wel meerdere partijen, dus er zijn wel partijen die nog steeds voldoende capaciteit hebben om afval aan te nemen, dus die kunnen die afvalverwerking prima overnemen. Dat is antwoord op het laatste deel van de vraag en op het eerste deel van de vraag: zodra je mede-eigenaar bent, moet je in goede en in slechte tijden beslissen en dat hoeft je niet als je een private partij hebt, want daar ben je geen eigenaar van. Dan heb je dus alleen maar je verlies van aanbieden, dus dan zullen de kosten allicht een stuk lager zijn. Ik neem wel aan, dat ben ik wel met de heer Brandenburg eens, dat er in die situatie ook wel kosten aan verbonden zijn. Een faillissement is niet gratis. Dat waren de punten die ik graag wil aandragen, dus ik wacht het antwoord graag af op de moties, ook van de wethouder en daarna zullen wij onze keuze maken als fractie.

04:50:53

Voorzitter: De heer Brandenburg.

04:50:56

De heer Brandenburg: Voorzitter, dank u wel. Afval geeft altijd mooie ideologische discussies. Bij het debat over Diftar ging het veel over de vraag of consumenten of bedrijven / de industrie verantwoordelijk zijn voor het afval en nu, bij de keuze voor een afvalverwerker staat de uiterst ideologische vraag centraal of dit aanbesteed moet worden in de markt of dat we de verwerking van afval een taak vinden voor publieke bedrijven. Net als bij Diftar tekenen ook de ideologische verschillen zich hier in deze raad af. Zo is het te

verwachten dat de liberalen van de VVD hun bezwaren en bedenkingen hebben bij aanbesteden en de markt. Het bijzondere is dan echter toch wel, Voorzitter, dat een partij die hier altijd grote woorden gebruikt over een ander economisch systeem, de Partij voor de Dieren, deze bezwaren onderschrijft. Als het dus op lokale besluitvorming aankomt, dan is de PvdD net zo vasthoudend aan markt politiek als de liberalen van de VVD. Iets dat we trouwens ook al bij het Diftardebat zagen toen de Partij voor de Dieren nog een lans brak voor die nieuw neoliberale natte droom van de verantwoordelijkheid van de consument, maar dat terzijde Voorzitter. U kent de opvatting van de SP: afval is iets waar we met z'n allen verantwoordelijk voor zijn. Het moet goed verwerkt worden en waar mogelijk moeten er nieuwe grondstoffen van gemaakt worden Eventuele voordelen daarvan moeten ook terugvloeien naar de gemeenschap en niet naar de winsten van private bedrijven. Wel zijn er nog een aantal zaken die mijn fractie belangrijk vind in dit stuk, Voorzitter, en we horen dan graag ook de reactie van het college daarop. Ten eerste: de verbrander die gebruikt wordt door Omrin. Er is al wat over gezegd, er zijn wat milieubezwaren bij geweest en er werd met name te veel zoutzuur uitgestoten. Ik heb mij ingelezen in allerlei cijfers, emissiecijfers en de heer Boter wil mij wat vragen.

04:52:45

Voorzitter: Ja, ik had het door. Gaat uw gang, meneer Boter.

04:52:48

De heer Boter: Ik had het allemaal door dat meneer Brandenburg het door had. Even een korte vraag, want u heeft het wel over onze natte droom. Wat op zich prima is dan geniet ik daar verder van. De vraag is alleen: is voor u een bedrijf ook niet gewoon een maatschappij?

04:53:04

De heer Brandenburg: Nee, een bedrijf heeft namelijk één doel in dit economisch systeem en dat is winstmaximalisatie voor haar aandeelhouders. In dat geval is het iets heel anders dan een maatschappij, want daar willen we gewoon maximalisatie van maatschappelijk nut, dus het is volstrekt iets anders.

04:53:23

Mevrouw Woldhuis: Ik heb nog een vraag, meneer de Voorzitter. Sorry.

04:53:28

Voorzitter: Mevrouw Woldhuis, ja.

04:53:29

Mevrouw Woldhuis: Ik was even benieuwd wat meneer Brandenburg bedoeld met een durfkapitalist? Ik ben heel benieuwd.

04:53:39

De heer Brandenburg: Ja, misschien is dat ook wel wat ingewikkelde term. Ik bedoel gewoon een investeerder die een bedrijf opkoopt, opknipt, verkoopt aan investeerders die daar een maximaal rendement uit willen halen. Wat gebeurd is met bijvoorbeeld een bedrijf als Attero. Ik had het over die vuilverbrander en dat zoutzuur. In de technische sessie werd gezegd, dit is grotendeels opgelost en mijn doorakkeren van al die emissiecijfers lijkt dat ook te suggereren, maar dat zijn natuurlijk maar gemiddelden. Natuurlijk zijn ook andere verbranders die door andere aanbieders gebruikt worden vervuilend, maar over deze hebben we straks, als wij mede eigenaar zijn, ook wat te zeggen. Wat ons betreft kan het

ook altijd nog beter, dus mijn fractie verwacht eigenlijk straks wel van dit college als aandeelhouder zich zal inzetten om ervoor te zorgen dat die afvaloven de schoonste wordt van de wereld of in ieder geval van Nederland. Kunnen we daar ook een strategie van het college verwachten? Dan wat betreft de werkgelegenheid, Voorzitter, wij hebben ons ook altijd hard gemaakt voor banen voor mensen met een praktische opleiding. Die lijken wat onder druk te komen. Hoe gaat het college dat voorkomen? Is daar nog een extra strategie voor? Ik sluit me aan bij de vragen van de PvdA over WerkPro en die 20 arbeidsplekken voor die mensen die die hard nodig hebben. Hoe zorgen we ervoor dat dat door kan gaan en dat die plekken gegarandeerd blijven? Dank u wel.

04:55:04

Voorzitter: De heer Van der Glas.

04:55:08

Meneer Van der Glas: Woordvoering. Dank u, Voorzitter. Voorzitter, de heer Brandenburg noemde net het debat van Diftar waar toen de partijen heel duidelijk tegenover elkaar stonden. We kunnen de heer Brandenburg de hand schudden, want volgens mij hebben we nu een afvalonderwerp waar we op één lijn zitten. Wat GroenLinks betreft, zet de gemeente nadrukkelijk in op een hoog scheidingspercentage om nog enigszins tegemoet te komen aan de ambities 75 procent scheiding in 2020. Omrin scoort hoger op het onderdeel scheidingspercentage. Daarnaast scoort Omrin beter op de onderdelen prijs, transport en circulariteit. We zijn als raad op een goede manier door het college meegenomen in de vragen die nog leefden, waarvoor dank. Wij hebben er vertrouwen in dat de vergistingsinstallatie van Omrin op termijn in Groningen zit en dus werkgelegenheid behouden blijft. Om die reden zal GroenLinks dit voorstel van het college ondersteunen. Wat ons betreft is het thema afval dusdanig belangrijk dat het goed is dat er inbesteed wordt, in plaats van aanbesteed, zodat we nog een vinger in de pap houden. Mocht dit voorstel aangenomen worden en corona achter de rug zijn, lijkt het me een goed idee om eens ter plekke te gaan kijken. Dank u wel.

04:56:16

Voorzitter: Meneer Staijen.

04:56:19

De heer Staijen: Dank u, Voorzitter. Voorgesteld wordt om zowel aandeelhouder als klant te worden van een afvalverwerkingsbedrijf. Zo'n situatie met twee petten op is meestal erg moeilijk. Je hebt als klant nu eenmaal totaal andere belangen en prioriteiten dan als eigenaar. Het is ook niet voor niets dat de oude gemeente Groningen destijds alle aandelen van het toenmalige afvalverwerkingsbedrijf heeft verkocht en dat bijvoorbeeld op dit moment de gemeente Amsterdam probeert zich terug te trekken uit haar eigen afvalverwerkingsbedrijf. Voorzitter het is dus de vraag of deze gemeente juist nu deel moet gaan nemen in het risicokapitaal van de onderneming. Een gemeente moet zich volgens de Stadspartij concentreren op andere zaken. Voorzitter, de Stadspartij is altijd al een voorstander geweest van vrije marktwerking. Alleen bij een open aanbesteding kan je zaken goed met elkaar vergelijken, dus voordat wij een besluit nemen waar de gemeente nog voor lange tijd aan vastzit en waarmee alle tegenvallers via de afvalstoffenheffing worden afgewenteld op de inwoners, willen wij beter en concreter vergelijkingsmateriaal over de kosten, de prestaties en de risico's van meerdere mogelijke verwerkers. Voorzitter, in de

commissie hebben wij al een opmerking gemaakt over te weinig concreet vergelijkingsmateriaal en de later ingelaste beeldvormende sessie heeft daar helaas weinig aan toegevoegd. Nog steeds werden daar de zogenaamd harde cijfers van Omrin vergeleken met aannames en verwachtingen van andere verwerkers. Daarom, Voorzitter, zal de Stadspartij tegen dit voorstel zijn en wil een openbare aanbesteding om de diverse aannemers goed met elkaar te kunnen vergelijken. Wij sluiten niet uit overigens dat uiteindelijk misschien na een goed vergelijk inbesteden in Omrin als beste uit de bus kan komen, maar nu, op basis van deze informatie, is dat voor ons niet te vergelijken. De motie A van aanbesteden ondersteunen wij van harte.

04:58:17

Voorzitter: Ik dacht meneer Lo-A-Njou. Ja, gaat uw gang.

04:58:20

De heer Lo-A-Njou: Dat klopt, Voorzitter, dank u wel. Met de keuze voor deze investering bij Omrin voor onze afvalverwerking, stelt het college aan de raad voor om aandeelhouder te worden in het bedrijf voor ruim een miljoen euro en daarmee voor een bredere verantwoordelijkheid dan deze publieke taak in het algemeen belang eigenlijk vraagt. Deelname in een bedrijf met publiek geld levert potentieel risico's op. Vandaar dat mijn partij in aanloop naar deze raadsvergadering kritische afwegingen heeft gemaakt met betrekking tot dit raadsvoorstel en meermaals diverse kritische vragen heeft gesteld aan het college. Deze werden overigens vlot en uitgebreid beantwoord, waarvoor onze dank aan het college en haar ambtenaren. Na deze antwoorden en de beeld- en meningsvormende sessie resteren voor ons nog twee zorgen. Ten eerste: we denken spanning te zien tussen het belang van de gemeente als klant van Omrin versus de belangen van de gemeente als aandeelhouder van Omrin. Als aandeelhouder hebben we er financieel baat bij dat Omrin zo veel mogelijk haar capaciteit benut om afval te verbranden in haar restafvalenergiecentrale in Harlingen. Anderzijds hebben wij als gemeente de doelstelling om steeds minder afval te laten verbranden, want dat is goed voor het milieu en het is ook goed voor de portemonnee. Ons doel is zelfs om uiteindelijk helemaal geen restafval meer te laten verbranden, maar dat lijkt niet in het belang van Omrin. De schoorsteen naar Harlingen moet immers roken om de energiecentrale rendabel te laten draaien. Deze belangen lijken op z'n minst tegenstrijdig, maar wellicht kan de wethouder ons helpen bij het slechte van deze paradoxale spanning. Daarom de volgende vragen: hoe kijkt het college aan tegen de door ons geschetste tegenstrijdige belangen als klant versus belangen als aandeelhouder van Omrin? Tevens vragen we ons af in hoeverre het kopen van aandelen in een bedrijf dat beschikt over een eigen verbrandingsinstallatie en een stortplaats die we in de toekomst liever niet meer gebruiken, extra financiële lange termijn risico's met zich meebrengt?

04:59:59

De heer Lo-A-Njou: Graag een reactie van de wethouder. Overigens is er bij de restafval energiecentrale van Omrin wel sprake van verbranding voor energieproductie en dat staat in ieder geval wat hoger op de duurzaamheidsladder dan gewoon verbranden of storten. Maar onze duurzaamheidsdoelstellingen zijn ambitieuzer dan dat. Wij zien liever een inzet op daadwerkelijke circulaire economie en dat betekent dus inzetten op preventie, hergebruik en recycling van restafval in plaats van het verbranden. We zien deze praktijk overigens ook bij Attero. Op dit punt is de keuze tussen deze afvalverwerkers wat ons betreft dan ook lood

om oud ijzer. Is de wethouder het echter met ons eens dat afval verbranden, gezien de duurzaamheidsladder van Lansink, eigenlijk ongewenst is in een daadwerkelijk circulaire economie? Ons tweede punt gaat over het verlies van de werkgelegenheid en daarbij kan ik verwijzen naar de woordvoering van de PvdA. Ik koppel daar wel een iets andere vraag aan, een verzoek aan het college om Omrin te vragen een plan van aanpak te maken waarin het behoud van arbeidsplaatsen in Groningen concreet wordt uitgewerkt. Voorzitter, we zijn benieuwd naar het antwoord van het college op deze vragen en daar laat ik het dan nu bij. Dank u wel.

05:01:04

Voorzitter: De heer Boter heeft nog een vraag aan u.

05:01:06

De heer Boter: Ja, ik zat even te wachten tot het hele verhaal van onze liberale vrienden van D66 klaar was, maar ik heb altijd het idee dat D66 dezelfde droom heeft die de heer Brandenburg van de SP niet heeft, namelijk de markt. Ik ben wel benieuwd hoe D66 tegen aanbesteden aankijkt.

05:01:23

De heer Lo-A-Njoe: Nou, deze sociaalliberaal heeft misschien niet helemaal dezelfde natte droom als de heer Boter van de VVD, maar er is al eerder vanavond aangegeven dat de markt in dit geval niet perfect is. Er zijn weinig partijen, dus de kans op marktfalen is vrij groot. Vandaar dat we in dit geval niet dezelfde droom delen meneer Boter.

05:01:47

Voorzitter: De heer Rebergen.

05:01:48

De heer Rebergen: Dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, tijdens de beeldvormende sessie werden de bestuurlijke uitgangspunten nog eens naar voren gehaald. Dat waren de bestuurlijke uitgangspunten die alle stonden in een brief van twintig november 2019 en die door ons allemaal geaccepteerd zijn. In ieder geval heeft niemand het ter discussie gesteld. Als wij die bestuurlijke uitgangspunten volgen en ik heb het idee dat een aantal partijen dat vanavond toch ter discussie stelt, wat volgens mij dus niet de bedoeling is. Als we die bestuurlijke uitgangspunten volgen en dan wil ik met name even ingaan op de werkgelegenheid en me daarbij aansluiten bij de woordvoering van de heer Loopstra en bij D66 de vraag ook: hoe maken we nou concreet, hoe maken we nu echt afspraken over die werkgelegenheid? Als we die bestuurlijke uitgangspunten volgen en dat is in de beeldvormende sessie wat ons betreft ook duidelijk geworden, dan is die markt inderdaad niet zo groot en komen we uiteindelijk op twee keuzes uit. De keuze voor de procedure is dan ook de keuze eigenlijk voor de aanbieder. Wat ons betreft, als we dat bekijken, is het voorstel dat het college doet de beste keuze. Als we kijken naar nascheidingspercentage, duurzaamheid en tarief. Daarin kunnen wij het voorstel van het college zeker volgen.

05:03:12

Voorzitter: De heer Boter heeft een vraag aan u.

05:03:15

De heer Boter: Ik heb een vraag aan de heer Rebergen. Dank u wel, voorzitter. U noemt twee

keuzes. Maar er zijn er toch drie? Er is er ook nog één in Delfzijl in ieder geval en mogelijk zijn er zelfs nog wel meer.

05:03:25

De heer Rebergen: In de bestuurlijke uitgangspunten is in ieder geval opgenomen dat er nascheiding moet plaatsvinden. De heer Boter gaf net ook al aan dat ze wel bereid zijn om een installatie te bouwen. Maar hoe, wat en wanneer is nog niet duidelijk. Dat is een beetje lastig om dat dan op voorhand te doen. Een andere is dat ze een hoog nascheidingspercentage hebben als ze een bestuurlijk uitgangspunt en ook dat kunnen ze dus niet van tevoren zeggen hoe hoog dat percentages precies zou zijn. Op die manier kunnen we dat wat mij betreft niet goed vergelijken.

05:03:55

Voorzitter: De heer Boter.

05:03:57

De heer Boter: Nu hoor ik de ChristenUnie bijna zeggen dat we een aanbesteding moeten doen, want dan krijgen we antwoord op deze vragen.

05:04:04

De heer Rebergen: Nee, dat niet, want dan zouden we van de bestuurlijke uitgangspunten afwijken. Dan even kijken naar de moties die ingediend zijn. Motie 13, daar gaat het eerste punt over werkgelegenheid. Ik heb al gezegd dat het voor ons ook een heel belangrijk punt is. Het tweede verzoekpunt, daar hebben wij wat vragen bij en dan horen we graag ook een reactie vanuit het college, want daar staat dat we willen dat de gunning eerlijk gebeurt, tegen eerlijke tarieven. Maar dat doen we toch altijd, dus waarom zouden we dat dan aan het college willen verzoeken? Dus ook vanuit het college de vraag van: heeft het college zo'n verzoekpunt dan nodig om dat te gaan doen? Motie 14 en 15 nemen eigenlijk een voorschot op eventuele besluitvorming in de toekomst over een extra bijdrage. Kijk, wij hebben ook in de beeldvormende sessie gevraagd hoe het nu precies zit met dat risico, maar toch zouden we die afweging graag willen maken als hij zich voordoet en dat we dan de argumenten kunnen afwegen. Dus daar geen voorschot op nemen. Motie 17, daar zijn we ook tegen en dat heb ik net al toegelicht.

05:05:14

Voorzitter: Ik kijk nog even rond of er nog andere woordmeldingen zijn. Mevrouw Woldhuis.

05:05:22

Mevrouw Woldhuis: Ja, die heb ik, voorzitter. Dank je wel. Het raadsvoorstel dat voor ons ligt geeft een hoop goede redenen om te kiezen voor een investering bij Omrin. Het is niet gek om als gezamenlijke overheid de publieke dienstverlening te bundelen en het heft in handen te nemen, want de lasten zijn er toch en de lusten zien we ook liever terugvloeiën in eigen kas. De lagere afvalstoffenheffing die daarmee gepaard gaat is ook aantrekkelijk voor onze inwoners. Een welkom respijt van al die hoge heffingen die Groningen al rekent en laat het duidelijk zijn: Omrin is een hele goede kandidaat voor de toekomstige verwerking van onze afvalstromen. Die schrijven we dus niet bij voorbaat af. Maar voorzitter, er zit een behoorlijke procedurefout in dit hele geheel. We hebben als raad namelijk niets te kiezen. Alleen een uitbundige reclamefolder van Omrin en het verzoek om te tekenen bij het kruisje, terwijl de verstandig geshopt toch eerst gaat vergelijken. Marktwerking. Is het een redelijke

prijs, wat krijg ik ervoor en zijn er risico's aan verbonden? Ik verwacht een interruptie van de heer Brandenburg over durfkapitalisme, maar.

05:06:40

De heer Brandenburg: Nou, mijn vraag is eigenlijk net een wat andere voorzitter. Want zo gauw er een aanbestedingstraject gestart wordt, denkt mevrouw Woldhuis dat je dan daarna alsnog kunt investeren?

05:06:54

Mevrouw Woldhuis: Ja. Dat denk ik. Denk ik. Even kijken, waar was ik? Ja, maar voorzitter. Oh nee, daar was ik niet. Wacht even. Hier was ik. Juist die vergelijking lijkt onvoldoende in dit proces te zijn gemaakt. Tenminste, naar ons toe als raad, want waar Omrin scherp aan de prijs zit met een eigen voorwaardenpakket, zetten we dat af tegen Attero, die nog met hele andere voorwaarden werkt en prijsafspraken hanteert uit de jaren negentig. Daar kom ik uit. Dit is geen fair play en geeft ons als raad ook geen helder beeld of Omrin echt de juiste keuze is. Sterker nog, het is ook maar de vraag of dit allemaal wel zo mag. In 2015 is er een vergelijkbare situatie met de voorloper van Omrin met een rechtszaak geweest. Daarbij heeft de concurrent gelijk gekregen. Heeft het college eigenlijk wel voldoende juridisch gecheckt of de aanbestedingsprocedure mag worden overgeslagen op deze manier? We lezen namelijk dat onvoldoende onderbouwd terug. Verder lezen we vrijwel niets over de gevolgen voor het hele ecosysteem rondom afvalverwerking en hoe dit ondervangen gaat worden. Het gaat namelijk niet alleen om de verbranding van afval, maar ook zaken als inzameling, transport, milieustraten, kringloopcentra en bedrijfsafvalverwerking zijn nauw met elkaar verweven. Ze zeggen ernstige zorgen te hebben bij de praktijken van Omrin. Allerlei risico's waar voldoende rekening mee gehouden moet worden in de afweging vooraf aan een besluit, waarvan wij vinden dat dit nu ruim onvoldoende onderbouwd is. Wat ons betreft willen we eerst dat alsnog een niet bindende aanbestedingsprocedure wordt gestart, op basis waarvan we in ieder geval de risico's van investeren tegenover de verstoring van de markten kunnen afwegen. Ik ben zo klaar voorzitter. Daarin trekken wij samen op in de motie van de Partij voor de Dieren. Als dat niet lukt, dan willen we in ieder geval zien dat de lokale marktpartijen mogen rekenen op een eerlijke kans op de nieuwe markt. Dat het college zich inspant om de uitbesteding van Omrin ook bij onze lokale bedrijven te laten landen en voor ons marktconforme tarieven. Want alle bedrijvigheid die zich in de jaren heeft opgebouwd rondom afval moet niet bij het grofvuil worden gezet. Ik ben klaar. Dank u wel, voorzitter.

05:09:35

Voorzitter: De heer Ubbens.

05:09:37

De heer Ubbens: Ik sluit me aan bij de woordvoering van de VVD.

05:09:41

Voorzitter: Ik heb de indruk dat we op meneer Van Kesteren na rond zijn. Meneer Van Kesteren.

05:09:47

De heer Van Kesteren: Ja, voorzitter. Staatsbedrijven zijn ook niet zaligmakend. Je moet je

voorstellen dat na het verhaal van de SP, dat die hier aan de knoppen komt. Ik begrijp nu waarom ze nooit meebestuurd hebben, maar goed, dat even terzijde.

05:10:02

De heer Brandenburg: Voorzitter, we hebben acht jaar bestuurd in deze stad. Dat was de heer Van Kesteren wellicht ~.

05:10:07

De heer Van Kesteren: Dat was waarschijnlijk in een goede tijd voorzitter, toen ze nog een beetje realiteitszin hadden. Maar dat is er wel helemaal af. Dat is mijn ervaring na bijna een jaar raadswerk. Maar goed, misschien dat dat verandert als de heer Dijk in de Tweede Kamer zijn marxisme strijd voortzet. Goed. Voorzitter, wij zijn dus voor aanbesteding. Een heel goede optie, ook eerlijk. Nou, ik ben het ook eens met de Partij voor de Dieren en nou, dan moet Kirsten ook deugd doen. Het gaat ons om het principe voorzitter en ik denk dat dit heel goede moties zijn ook die zij indienen. We staan geloof ik al op één en ik ondersteun de andere moties van harte. Dank u wel.

05:10:52

Voorzitter: De heer Brandenburg heeft nog een vraag aan u.

05:10:55

De heer Brandenburg: Ja, voorzitter, als de heer Dijk weggaat, dan gaat het genuanceerde gezicht van de SP er echt af, dus dan kan de heer Van Kesteren zijn borst natmaken. Ik hoorde hem zeggen: "Het gaat om het principe voor de PVV." Nu ben ik benieuwd welk principe? Het principe dat de markt geld mag verdienen op overheidstaken, dat wij overheidsgeld - geld van onze inwoners, belastinggeld - regelrecht doorsluizen naar de zakken van investeerders? Dat principe?

05:11:23

De heer Van Kesteren: Nou, voorzitter, als de SP ooit aan de knoppen komt, deze SP, dan moet ik mijn hart vasthouden voor de inwoners van Groningen, want elk hardwerkend gezin is in de ogen van deze SP rijk en dan worden ze helemaal kaalgeplukt. Dus ja, dan denk ik, daar zijn de inwoners niet gelukkig mee hoor. Neemt u dat van mij aan. Want u vindt iedereen rijk in deze gemeente en met de SP aan de knoppen wordt iedereen arm, ben ik bang.

05:11:55

De heer Brandenburg: Dat is nog niet het begin van een antwoord op mijn vraag voorzitter. Welk principe? Dat principe dat de markt mag verdienen aan overheidstaken? Dat principe? Daar wilt u voor strijden hier?

05:12:04

De heer Van Kesteren: Nou, voorzitter, met geld verdienen is er niks mis. Ondernemingen die geld verdienen zorgen voor werkgelegenheid en zorgen ook voor belastingafdracht. Door die belastingafdracht van bedrijven kunnen er allerlei leuke dingen gedaan worden in een gemeente voor inwoners. Nu wordt het in dit geval weg verbrand door de klimaat- en duurzaamheidsgekte. Dat is jammer, want die ondernemers die voor werkgelegenheid zorgen en aan belastingafdracht te doen, hebben vaak betere ideeën dan een gemeentebestuur.

05:12:39

Voorzitter: Nou, dat is een mooi antwoord. Volgens mij gaan we naar beantwoording door het college. Preadvies op de vier moties volgens mij. Ja.

05:12:50

Mevrouw Chakor: Dank voorzitter. Ja, vanavond staan we inderdaad op het punt om een besluit te nemen voor een nieuwe afvalverwerker. Inmiddels hebben het Hogeland en het Westerkwartier gekozen voor Omrin en vanavond gaat u hier bepalen welke kant wij opgaan. Voorzitter, ik wil nog even wat zeggen over het proces. We hebben echt een intensief proces doorlopen in *RSG*-verband. We hebben van tevoren gekeken naar wat we met elkaar belangrijk vinden en waar onze wensen liggen op het gebied van scheiding, *SROI*, circulariteit, noem het maar op. Er werd ook gesuggereerd of gezegd dat Attero niet aan tafel is geweest. Nou, wij hebben zeker ook gesprekken gevoerd met Attero en zij hebben ook kansen gehad om ook aan te geven waar zij op zouden willen inzetten. Helaas, geen concessies, ook niet op het gebied van tarief. Gezien het debat wil ik toch ingaan op een aantal punten. Milieueisen.

05:13:54

De heer Ubbens: Voorzitter?

05:13:56

Voorzitter: De heer Ubbens.

05:13:57

De heer Ubbens: Wat bedoelt de wethouder met geen concessies op het gebied van tarief?

05:14:01

Mevrouw Chakor: Nou, we hebben inderdaad gevraagd welke mogelijkheden er zouden kunnen zijn op het gebied van tarief. Is er een mogelijkheid inderdaad om het tarief omlaag te brengen? Is er een mogelijkheid om te investeren in het huidige ~? Dat soort concrete vragen hebben wij gesteld. Daar hebben wij geen antwoord op gekregen. In ieder geval geen bevredigende antwoorden waar wij iets mee zouden kunnen doen verder in het proces. Dan milieueisen. Sinds de vergunningverlening voldoet Omrin gewoon aan de wettelijke eisen en aan de normen. We weten ook dat er inderdaad toezicht op wordt gehouden door de provincie Friesland, gemeente Harlingen en ook nog hebben zij gevraagd aan de Universiteit Wageningen om een vinger aan de pols te houden, om te monitoren en mee te denken. Ik kan u zeggen, voorzitter, als je kijkt naar alle afvalverwerkers, dan hebben alle afvalwerkers wel een geschiedenis met ergens hier en daar een incident. Als wij op zoek zijn naar een onbevleete afvalverwerker, dan gaan wij die niet met elkaar vinden, want ze zijn niet onbevleete. En als het gaat om locatie - daar is ook eerder wat over gezegd - de EEW zit aan de Waddenzee, Attero zit aan het Dwingelderveld. Ook dat is een realiteit. Incidenten die eerder met Omrin zijn geweest hebben ze ook gewoon verholpen, zoals eerder de vraag van Partij voor de Dieren over de knalpijpen. Die zijn in 2018 al verholpen. U heeft eerder volgens mij ook een brief van ons gekregen met betrekking tot eerdere problemen vanuit de *RIC*. Dan was er een vergelijking gemaakt met AEB en Omrin. Nou, dan vergelijk je eigenlijk appels met peren. AEB is enig aandeelhouder en dat betekent ook gewoon de enige risicodrager. Daarnaast heeft het AEB ontzettend veel buitenlands afval nodig om überhaupt de ovens die ze hebben te kunnen laten draaien. Omrin heeft tweeëndertig aandeelhouders,

ze halen geen afval vanuit het buitenland, de oven die ze hebben is ontzettend klein. Wat zij inderdaad doen om rendement te behalen is zorgen dat zij vanuit provincie Friesland nu hun tentakels inderdaad wat willen uitspreiden richting het noorden. Dan voorzitter, het tweede punt waar ik op wil ingaan - en terecht ook - is de werkgelegenheid. Een aantal partijen hebben daar ook vragen over gesteld. Uiteraard hebben wij als college werkgelegenheid als één van de belangrijkste pijlers ook neergezet naast circulariteit natuurlijk en duurzaamheid. We willen graag die werkgelegenheid ook hier in de regio behouden. Met Attero wisten wij het ook niet zeker. Ze hebben aangegeven dat zij ook van plan zijn om te vertrekken richting Wijster, dus wij vonden het heel belangrijk om dat hier te behouden. Hoe gaan we dat dan doen? We hebben gesproken inderdaad over een GFT-vergister. Omrin is inmiddels onderzoek aan het doen hiernaar en uit het eerste onderzoek is ook gebleken dat het ook wel haalbaar is om een installatie hier te plaatsen. Je vindt niet zomaar één, twee, drie zo'n toplocatie, zoals we die hier hebben. Omrin heeft er alle belang bij om dat ook te doen, want op dit moment zit er ook een monopolie op dit gebied als het gaat om GFT-vergisting. Dus zij zien daar ook heel veel kansen en mogelijkheden in. Dat zal te zijner tijd ook veel werkgelegenheid met zich meebrengen. Dan is het tweede natuurlijk het transport, want het afval moet natuurlijk van A naar B gebracht worden. We hebben een toezegging van Omrin gekregen dat zij in gaan zetten op de inzet van lokale werknemers. Wat wij weten van Omrin is dat zij goed presteren op het gebied van social return. Ik moet er wel bij zeggen dat als je kijkt naar het première proces, dan heb je natuurlijk wel mensen nodig die gewoon daarvoor gestudeerd hebben, maar als je kijkt bij social return wat zij doen. Ze zetten bijvoorbeeld op hun circulariteitshub, ze hebben een circulariteitsboulevard waar de producten die nagescheiden zijn en weer hergebruikt kunnen worden, daar opgeknapt worden, verkocht worden. Ze hebben afvalcoaches, dus dat soort banen creëren zij daarvoor. Dan was er een vraag over WerkPro. Daar kan ik heel kort over zijn. Zij verwerken op dit moment inderdaad onze textiel. Zij sorteren dat en dat blijft gewoon gebeuren, ook bij Omrin. Wat wij graag zouden willen - en daarover zijn we ook in gesprek met Omrin - om hier ook een Groningse circulariteitshub te creëren met alle werkgelegenheid van dien. Dan voorzitter, financiën. Jullie weten inderdaad dat we qua financiën een miljoen goedkoper gaan. Maar aan de andere kant moet je inderdaad ook een miljoen investeren voor de aandelen die je aankoopt. Het risico dat wij lopen is het bedrag wat wij inleggen. Dat is dus één punt één miljoen. Het is een nv: een naamloze vennootschap. Dat betekent dus dat wij niet aansprakelijk zijn voor schulden et cetera in de toekomst. We hebben dat ook zwartwit gekregen vanuit Omrin met een brief. Ik haal ze nog even door elkaar heen. Na een huwelijk sinds 1985, dan is het soms ook wel lastig om elkaar los te laten. Nou, we hebben onderzoek gedaan naar de financiële situatie. Ze hebben een goede solvabiliteit, de reserves zijn goed, stabiel. Een lager tarief, ondanks investeringen die zij de afgelopen jaren hebben gedaan. Met betrekking tot innovaties zijn de tarieven niet omhooggegaan. Denk aan de sorteerfabriek waar ze in hebben geïnvesteerd, de dano trommel om te zorgen dat het nascheidingspercentage omhooggaat. Ze willen nu investeren in een vergistingsinstallatie die hier in onze provincie gaat komen. Dan voorzitter, was er de vraag over een dubbele pet die je op hebt op het moment dat je inderdaad als aandeelhouder aan tafel zit. We zitten daar wel met driehonderdzestig aandelen, dus we betekenen ook wel wat. Je zit daar inderdaad met twee petten. De ene pet is eigenaar en de andere pet is opdrachtgever. Wij zien juist die rol echt een kans om te sturen op innovatie, om bijvoorbeeld te sturen op een

lager tarief, maar ook kans om dividend te gebruiken voor verschillende doeleinden. Soms kun je dat dividend ook weer gebruiken om dat tarief te verlagen. Dat soort keuzes heb je gewoon en volgens mij stelde Brandenburg ook de vraag hoe het nu eigenlijk zit met dat zoutzuur en zouden we niet moeten inzetten op een zeer schone, het is een kleine oven, maar dat het inderdaad de schoonste oven zou kunnen zijn. Nou, volgens mij is dat een toezegging die we gewoon kunnen doen en dat moeten we gewoon allemaal omarmen. We gaan in eerste instantie natuurlijk onze plek, als uw raad daarvoor kiest, warm houden. Eens voelen hoe dat is tussen alle Friezen daar met een aantal Groningers. Met Westerkwartier, met Hogeland aan tafel en dan zullen wij dit uiteraard in gaan brengen. Voorzitter, ik wil toch wat zeggen over het *DNA* van Omrin. Ik heb die gesprekken zowel gevoerd met Attero als met Omrin. Omrin heeft als DNA, zij hebben echt een soort intrinsieke motivatie om het maatschappelijk belang te dienen. Zij halen geen afval vanuit het buitenland. Zij willen juist hier investeren, dus die gerichte bijdrage op het maatschappelijke belang, op het gebied van circulariteit, op het gebied van *SRI*, daar scoren zij gewoon ontzettend goed in, waar we bij de andere afvalverwerkers vaak zien dat er een hijgend moederbedrijf achter zit, die toch een ander belang heeft - en misschien wel één belang en dat is zorgen dat er gewoon zo veel mogelijk winst wordt gemaakt. Voorzitter, wij staan als college en we hopen natuurlijk dat we de raad ook meekrijgen. Sommige partijen zeggen: "Hadden we niet beter kunnen gaan aanbesteden of allebei tegelijk?" Nee, we hebben juist ervoor gekozen om van tevoren het gesprek aan te gaan met de partijen die voldoen aan onze wensen en verwachtingen. Dat waren Omrin en Attero. Daaruit, na die verkenning, kwam eruit dat Omrin voldeed aan de wensen en verwachtingen die wij hadden. Ze waren ook bereid om daar ook in mee te gaan en in mee te bewegen. Nou, we zijn dat proces ingegaan en langzamerhand in dat proces is alles groen gekleurd qua wat wij zouden willen. Behalve dan inderdaad die GFT-installatie en daar gaan wij zeker als college ontzettend hard ons voor inzetten om dat voor elkaar te boksen. We hebben die toezegging, we hebben het onderzoek. We weten nu ook dat het kan, dus het moet ook gewoon gaan gebeuren. Het is niet een kwestie van of het gaat gebeuren, het is een kwestie wanneer het gaat gebeuren. Dank voorzitter.

05:23:48

Voorzitter: Dank u zeer. Na de uitvoerige behandelingen in de commissies en deze woordvoeringen zou ik me willen beperken tot drie vragen. Mevrouw De Wrede, de heer Boter en de heer Rebergen.

05:24:04

Mevrouw Chakor: Voorzitter, ik vergeet de moties in mijn betoog.

05:24:07

Voorzitter: Was u dan nog niet klaar?

05:24:08

Mevrouw Chakor: Nee. Nee. Iedereen is volgens mij helemaal stil, maar ik heb natuurlijk een aantal moties die ik moet doornemen.

05:24:17

Voorzitter: Maar goed, dan zijn er wel nu drie vragen en we hebben allemaal ademloos naar

u geluisterd. Zo ademloos dat we eerst even naar mevrouw De Wrede gaan voor een vraag aan de wethouder. Dan meneer Boter en dan meneer Rebergen.

05:24:31

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, toch een aantal vragen. Hoe komt u erbij dat de laatste knalpijp in 2018 was? Volgens mij staat er duidelijk zwart op wit dat de laatste knalpijp begin 2020 was. En dan over het DNA van Omrin, dat volgens u bijzonder duurzaam zou zijn. Nou, volgens ons kiest een bedrijf dat oprecht duurzaam wil zijn en het beste overheeft voor de natuur, het milieu en al die dingen, geen locatie aan de rand van de Waddenzee. Want u kunt wel zeggen dat afvalverwerkers natuurlijk overal een vlekje hebben. Uiteraard, er is geen koe zo bont als, zal ik maar zeggen, maar de Waddenzee is natuurlijk toch nog wel een beetje anders dan het Dwingelderveld. Natuurlijk ook een heel mooi natuurgebied, maar de Waddenzee is aantoonbaar een gebied waar verschillende diersoorten afhankelijk van zijn voor hun overleven als soort. Niet als individu, maar als soort. Dat is bekend en dat je een bedrijf dat daar gaat zitten duurzaam zou willen noemen tot in het DNA, daar heb ik toch echt wel wat problemen mee. Kunt u zich dat voorstellen? Kunt u daar nog een reactie op geven? Ten opzichte van de tarieven waar Attero niets aan zou willen doen. Nogmaals, het is hier niet de bedoeling van de Partij voor de Dieren om een pleidooi te houden voor Attero. Het is onze bedoeling om een pleidooi te houden voor een aanbestedingstraject dat ons meer inzicht geeft in de mogelijkheden die er zijn op het gebied van duurzaamheid van alle afvalverwerkers. Maar toch wil ik hier wel even genoemd hebben dat Attero in verschillende stukken wel degelijk heeft laten merken iets te willen aan dat tarief. Dat schijnt een tarief te zijn dat nog is gebaseerd op oude verhoudingen. Ik weet niet meer precies wat het was, maar daar zat een verhaal aan vast en zij hebben gezegd dat ze daar wel iets aan zouden kunnen doen. U pretendeert nu dat het niet zo is. Graag nog een reactie.

05:26:39

Voorzitter: Mevrouw De Wrede, wilt u tot een vraagstelling komen?

05:26:42

Mevrouw De Wrede: Ja, kunt u daarop ingaan?

05:26:43

Voorzitter: Even een punt van orde. We hebben drie commissies aan dit onderwerp gewijd. Het is belangrijk genoeg, dat ben ik met u eens, maar we zijn hier nu wel langzaam op een heel technisch niveau beland. Vragen die ook al in de commissie voor een deel zijn gesteld of hadden kunnen worden gesteld. Dus ik stel voor dat u nu tot een afronding komt. Meneer Boter wil nog, meneer Rebergen. U krijgt een preadvies over de moties en volgens mij gaan we dan tot besluitvorming over. We hebben ook nog een paar andere punten op de agenda. Nog even de vraag van u.

05:27:15

Mevrouw De Wrede: Akkoord. De laatste vraag. U zegt dat u Omrin gaat sturen op een lager afvaltarief voor iedereen en duurzaamheid. Maar u kunt natuurlijk het tarief het beste sturen doordat op te nemen in een vast contract met een marktpartij. Waarom kiest u niet voor die zekerheid voor de inwoners van de gemeente Groningen? Dank u wel.

05:27:36

Voorzitter: Dank u zeer. De heer Boter.

05:27:38

De heer Boter: Dank u wel meneer de voorzitter. Twee vragen. De ene is dat de wethouder ingaat op een prijsafsprake met Attero. Dat kan, omdat dat binnen de huidige overeenkomst van Attero is. Maar ik hoor de wethouder niets zeggen over aanbesteden, want dan zou de prijs van Attero kunnen dalen. Er is ook nog een fabriek in Delfzijl, zoals we al besproken hebben, dan heb je meerdere aanbieders. Waarom die niet noemen of niet een aanbesteding doen? En de andere is. Ik hoor eigenlijk dat het risico één komma één miljoen is in de nv. Het staat zelfs zwart op wit. Nou, ik ben jurist. Dat zou ik toch wel heel graag willen zien, want dat is een garantie dat we er niet voor meer geld ingaan. Mag dat?

05:28:13

Voorzitter: Meneer Rebergen.

05:28:16

De heer Rebergen: Dank u wel voorzitter. Mijn vraag ging over een motie 13, hoe het college aankijkt tegen verzoekpunt twee.

05:28:24

Voorzitter: Dank u zeer. Allemaal tot uw recht gekomen? Dan nog een korte beantwoording door de wethouder.

05:28:36

Mevrouw Chakor: Ja, voorzitter. U zei inderdaad terecht dat we er ook een technische sessie aan hebben gewijd waar heel veel technische vragen gesteld hadden kunnen worden. Wat betreft de knalpijp. In 2018 was de laatste knalpijp. In 2020 gaat het om andere storingen. Ja, ik had inderdaad over het tarief van Attero gezegd dat die geen concessies wilde doen qua tarieven. Er wordt nu een vraag gesteld waarom ik niet inga op het aanbesteden. Ik heb volgens mij net ook duidelijk in mijn betoog, maar ook in alle stukken die u heeft gekregen - u heeft zelfs de stukken van K+V die het onderzoek heeft gedaan - daarin laten wij zien hoe het proces gelopen is en we laten ook zien waarom wij kiezen voor inbesteden en waarom we niet kiezen voor aanbesteden. Ik moet zelfs nu even opletten dat ik niet het verkeerde zeg, wethouder. Wat mij betreft ga ik nu naar de moties. Dan begin ik met motie.

05:29:34

De heer Ubbens: Voorzitter.

05:29:36

Voorzitter: De heer Ubbens.

05:29:38

De heer Ubbens: Nu heb ik nog steeds geen vraag gehad hoe het nu zit met die tarieven. Attero heeft meerdere keren in brieven aangegeven dat ze wel degelijk een lager tarief kunnen gaan bieden bij een aanbesteding. Dat ontkent u. Hoe zit dat nou?

05:29:54

Mevrouw Chakor: Nou, wij hebben ook een bestuurlijk gesprek gehad, ook met Attero en ook verder - K+V heeft natuurlijk ook de gesprekken gevoerd - maar ook ambtelijk. Keer op keer hebben ze gewoon de kaarten op de borst gehouden. Kijk, u begrijpt natuurlijk dat in

het proces waarin we nu zitten, dat iedereen zich beweegt. Zelfs EEW, die geen nascheidings mogelijkheden heeft, begint zich ook te roeren. Dat hoort natuurlijk bij het proces waarin we nu zitten. We gaan vandaag een ander besluit met elkaar nemen en dat betekent dus dat iedereen nu probeert aan te geven dat ze niet meegenomen zijn, waarvan wij zeggen dat Attero aan tafel is geweest. Attero hebben wij gesproken. We hebben zelfs bestuurlijk ook nog met ze gesproken. Dus het proces hebben we gewoon echt zorgvuldig gedaan. Qua tarieven is die beweging niet gemaakt en daarnaast, als je het aanbestedingstraject ingaat, dan weet je ook pas aan het eind van het proces wat de prijs gaat worden en bij inbesteding heb je dat veel meer aan de voorkant. Voorzitter, motie M 13, "Lokaal geld stinkt niet." Ja, wij zeggen hier, oordeel aan de raad. De wensen komen gewoon overeen met onze wensen en we willen ons inspinnen voor werkgelegenheid en eerlijke vergoeding. Dan motie M 14, deel één: "(K)omarin, maar betaal niet te veel." Ja, zoals de motie nu is opgesteld, moeten we deze motie ontraden. We zijn als gemeente niet aansprakelijk voor schulden zoals ik net heb aangegeven en de financiële verplichtingen gaan dan ook niet verder dan de betaling van de aandelen. Dat is door Omrin ook bevestigd. Ik ga checken, want dat was uw vraag ook net, of u inderdaad dat schriftelijk schrijven ook kunt krijgen. Met de motie ontnemt u ons ook gewoon echt de ruimte om ook te springen op eventuele gewenste ontwikkelingen met betrekking tot bijvoorbeeld innovaties. Nou, mocht het zich ooit voordoen dat Omrin een verzoek zou doen tot aanvullende investering, mocht dat gebeuren, dan komt natuurlijk een eventueel besluit hierover eerst langs. Dat is een raadsbesluit. Het advies is dus ontraden van motie 14. Dan motie 15, dat is deel twee van: "(K)omarin, maar betaal niet te veel." Nou, ik zei net al het verhaal dat wij als gemeente dus niet aansprakelijk zijn voor de schulden en over het maximale risico dat we hebben. Wat wij kunnen doen is dan ook de voorwaarde opnemen dat we niet verplicht worden tot betaling van andere bedragen. Natuurlijk is het wel van belang dat wij voor ogen houden dat we wel betalen voor de dienstverlening, dat dat wel uitgezonderd is. Dus daar moeten we gewoon wel mee door kunnen gaan. Als u dat zo meeneemt, dan zeg ik hier als advies dat het een oordeel aan de raad is. Dan motie 17: "De A van aanbesteden gaat voor de I van inbesteden." Nou, ik heb volgens mij net al een heleboel verteld over het proces dat wij hebben doorlopen, dat zorgvuldig is en daaruit blijkt gewoon dat Omrin het beste overeenkomt met de wensen die wij hebben. Het doorlopen van een aanbesteding kost ook gewoon ontzettend veel tijd en de uitkomst is gewoon onzeker. We weten gewoon niet wat eruit gaat komen, hoe de prijs eruitziet en het niet accepteren van die uitkomst kan ook nog leiden tot rechtszaken. Dus daar zitten ook nog nadelen aan. Het ondermijnt ook gewoon de positie waarin wij nu zitten met Omrin . Dus daarom ontraden.

05:33:37

Voorzitter: De heer Boter heeft er nog een vraag over.

05:33:42

De heer Boter: Ja, ik heb geen antwoord op mijn vraag en omdat er over een brief werd gevraagd. Op zich zouden wij toch recht moeten kunnen hebben op de informatie uit die brief waar die garantie in staat, dat we alleen maar voor één komma één miljoen erin staan. Ik vraag me af of ik een antwoord kan krijgen, dan wel in het verslag gelegd kan krijgen dat we de brief niet krijgen. Ik vind het wel wat merkwaardig nog.

05:34:00

Voorzitter: De wethouder.

05:34:05

Mevrouw Chakor: Sorry, voorzitter. Ik hoorde het niet goed, maar ik hoorde iets over een brief. Volgens mij heb ik net aangegeven, u refereert volgens mij naar het schriftelijk schrijven van Omrin over het risico, klopt dat? Ja, daarvan heb ik gezegd dat ik het ga checken en wat mij betreft krijgt u gewoon die brief gewoon toegestuurd.

05:34:28

Voorzitter: Mevrouw De Wrede, de laatste vraag.

05:34:31

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik geloof dat ik de wethouder over de motie "(K)omerin, maar betaal niet teveel" hoorde zeggen dat zij die niet kon ondersteunen vanwege het feit dat dat het college speelruimte ontnam voor eventuele investeringen in de toekomst. Begrijp ik het goed dat het college toch al voorsorteert op het storten van bedragen boven de één komma één miljoen aan Omrin vanwege toekomstige investeringen?

05:35:08

Mevrouw Chakor: Zeker niet. Wat er wel kan gebeuren, is dat er straks wel geïnvesteerd zou moeten worden in bijvoorbeeld de GFT-installatie. Het kan zijn dat Omrin dat vanuit de reserves zou kunnen betalen die ze hebben opgebouwd, maar het kan ook zo zijn dat zij de aandeelhouders vragen om daaraan bij te dragen en dat zou dus betekenen dat de tarieven dan iets zouden kunnen stijgen. Dus ja, dat wil ik wel even meegeven. Daarom ontraad ik ook gewoon die motie en daarnaast zijn we volgens mij heel helder dat het risico dat we lopen die één komma één miljoen is. Dat zijn gewoon de aandelen die wij aankopen. Punt.

05:35:52

Voorzitter: Wij gaan over tot stemming. De motie van 100% Groningen: "Lokaal geld stinkt niet." Wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te leggen?

05:36:06

De heer Rebergen: Ja graag voorzitter.

05:36:09

Voorzitter: De heer Rebergen, sorry, ja.

05:36:11

De heer Rebergen: Ja. Voorzitter. Blijkbaar zien wij meer problemen in verzoekpunt twee dan het college. Aangezien het college daar geen problemen in ziet, zullen wij voor deze motie stemmen.

05:36:25

Voorzitter: Meneer Van der Glas.

05:36:27

De heer Van der Glas: Ja, al lezende vonden wij punt twee en drie eigenlijk een beetje overbodig. Maar goed, als we hem zo lezen dat we voor extra werkgelegenheid gaan, dat vinden wij uiteraard ook belangrijk, dan steunen wij deze motie.

05:36:43

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Ik ga over tot opening van de stemming. Nou. Kijk eens aan, honderd procent. Dat is een mooie. Aangenomen. Dan de motie: "(K)omerin, maar betaal niet teveel" deel één. Stemverklaringen nodig. Nee? Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Voor tien, tegen drieëndertig. Verworpen. Dan de motie (K)omerin, maar betaal niet teveel" deel twee. Daar nog een stemverklaring? Ja, meneer Van der Glas.

05:38:26

De heer Van der Glas: Ja, uiteraard gaat mijn fractie ook niet graag meer betalen dan één komma één miljoen, maar mijn fractie vindt deze motie te rigide en we hebben ook geen reden om te twijfelen - naar aanleiding van de financiële cijfers die we gekregen hebben - en daarom stemmen wij tegen.

05:38:41

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

05:38:43

De heer Brandenburg: Ja, voorzitter, als wij eigenaar van een bedrijf worden en er komen in de toekomst investeringen die voor meer duurzaamheid van het bedrijf zorgen, zijn we graag bereid die te doen.

05:38:53

Voorzitter: Nog meer? Nee, dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming. Voor tien, tegen drieëndertig. Verworpen. En dan de laatste motie: "A van aanbesteden gaat voor de I van inbesteden." Stemverklaringen nodig? Meneer Loopstra.

05:39:35

De heer Loopstra: Ja, de Partij van de Arbeid is ongelooflijk blij dat we gaan inbesteden.

05:39:42

Voorzitter: Anderen nog? Nee, dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Voor veertien, tegen negenentwintig. Verworpen. Dan het voorstel zelf, wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te geven? Mevrouw De Wrede.

05:40:30

Mevrouw De Wrede: Wij zullen niet instemmen met het raadsvoorstel.

05:40:35

Voorzitter: Mevrouw Woldhuis.

05:40:36

Mevrouw Woldhuis: Wij zullen ook niet instemmen met het raadsvoorstel.

05:40:42

Voorzitter: De heer Boter.

05:40:47

De heer Boter: Mijn buikspreker kwam even van rechts. Wij zullen tegen dit raadsvoorstel zijn, want wij blijven hier vragen bij hebben waar we geen goed antwoord op hebben gekregen.

05:40:58

Voorzitter: Nog anderen? Meneer Van Kesteren.

05:41:02

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik ben er nog niet uit.

05:41:11

Voorzitter: Het gaat over afval en daar past op zich wel bij dat we een schorsing aankondigen van vijf minuten en er dan een uur voor uittrekken. Nee, hè. Ja, ~. Nou, dan gaan we proberen, drijft meneer Van Kesteren de spanning op tot ongekende hoogte. We openen de stemming. Ik sluit de stemming. Voor negenentwintig, tegen veertien. Het voorstel is aanvaard en de PVV heeft tegengestemd.

7B Vijf jaar na decentralisaties, SP

Dan ben ik bij agendapunt zeven. Dat is binnen deze vergadering het laatste punt en ik zeg ook nog even tegen meneer Van Kesteren en mevrouw Paulusma: de bedoeling is dat we straks nog even in beslotenheid blijven zitten. Wij gaan naar de motie van de SP en de Stadspartij, vreemd aan de orde van de dag, "Vijf jaar na decentralisatie." Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Dijk? Ja.

05:42:48

De heer Dijk: Dank u wel voorzitter. Gisteren kwam het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau uit, wat een evaluatie gaf van vijf jaar lang decentralisatie. Het ging vooral over de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Participatiewet en de Jeugdwet. Ook wij hebben zo'n vijf, zes jaar geleden stevige discussies en debatten gevoerd in deze gemeenteraad over hoe wij dat moesten gaan invullen als gemeente Groningen. Hoe wij zouden omgaan met de thuiszorg, met de sociale werkplaats, met de begeleiding naar werk, met dagbesteding en met de jeugdzorg. Daar waren constant de aannames dat zorg dichtbij in de buurt goed zou zijn, dat mensen aanspreken op hun zelfredzaamheid, eigen kracht en op hun samenredzaamheid goede uitgangspunten waren. Het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau geeft nadrukkelijk aan dat dat in principe goede uitgangspunten zijn, maar dat er toch mensen zijn, met name de meest kwetsbare groepen, die daar niet mee geholpen zijn of eigenlijk minder goed uit zijn. En nu dacht mijn fractie om op deze actualiteit in te spelen. Ook gezien we net de gemeentebegroting hebben behandeld, maar ook hier in deze gemeenteraad eigenlijk voortdurend discussie behoeft, laten we het college vragen om op een rijtje te zetten, een beetje in de lijn van het Sociaal Cultureel Planbureau, wat die vijf jaar lang decentralisaties nou voor de gemeente Groningen en de mensen in Groningen betekend hebben. Voornamelijk ook waar de voordelen zijn gehaald en waar er ook nadelen zijn opgetreden. Volgens mij zou het een goed idee zijn als deze gemeenteraad met elkaar ook de discussie aangaat, maar ook hier vandaag uitspreekt dat daar een behoefte aan is om daar een brede discussie over te voeren hoe we weten hoe we dat beter kunnen uitvoeren en wat we kunnen leren van andere gemeenten, maar ook van de rapporten zoals het Sociaal Cultureel Planbureau heeft uitgebracht. Daar heeft mijn fractie samen met de Stadspartij een motie voor ingediend, waarvan ik hoop dat deze gemeenteraad zich uitspreekt om dat te gaan doen.

05:44:54

Voorzitter: Ik kijk eerst even naar meneer Sijbolts, of hij daar nog een toelichting op heeft?

05:44:58

De heer Sijbolts: Ja, voorzitter. Taken worden niet gedecentraliseerd om de decentrale overheden mogelijkheden te geven om vraagstukken die binnen hun grondgebied spelen zelfstandig aan te pakken, maar omdat het het Rijk goed uitkomt. Decentralisaties waren vooral gericht op het verlichten van uitvoerings- en budgettaire problemen van de Rijksoverheid. Dat stellen onderzoekers van de Stichting Decentraal Bestuur in een onderzoeksrapport 'Beginselen versus praktijktoetsing en decentralisatieprocessen.' Een hele mondvul. Maar ook dat de minister van Binnenlandse Zaken tekortschiet als het gaat om het regelen van voldoende budget, stabiele financiële verhoudingen en voldoende beleidsvrijheid. Dat is volgens mij iets waar ook deze gemeenteraad sinds het ingaan van de decentralisaties tegen aanloopt. Hoewel de afspraak is dat vooraf naar uitvoerbaarheid van over te dragen taken met het beschikbare budget wordt gekeken, gebeurt het in praktijk zelden of nooit, zo concluderen diezelfde onderzoekers. Sterker nog, zij roepen op om meer invloed te gaan uitoefenen bij het kabinet en bij BZK. In die zin een mooie boodschap voor de heer Dijk en mevrouw Paulusma, die waarschijnlijk straks richting Den Haag vertrekken. Daar kwam dan nu het onderzoek van het Sociaal Planbureau bij en zoals de SP ook concludeert, is er niet altijd uitgekomen wat werd beoogd. Daarom dienen wij mede met de SP deze motie in om te kijken waar resultaten geboekt zijn, maar vooral ook waar verbeteringen nodig zijn, zodat we daar als raad van Groningen met elkaar over in gesprek kunnen gaan. We weten dat de financiën van de gemeente er niet rooskleurig voorstaan en ook de Stadspartij moet er niet aan denken dat wij straks dezelfde problemen krijgen als andere gemeenten, waarin we misschien nog wel moeten gaan snijden in deze budgetten.

05:46:47

Voorzitter: Meneer Bolle heeft er nog een vraag over.

05:46:49

De heer Bolle: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het is natuurlijk niet zo dat we de afgelopen vijf jaar geen discussies hebben gehad over die decentralisaties en over hoe we dat hier hebben ingericht. Ik zie tegelijkertijd ook bijvoorbeeld de SP op het gebied van jeugdzorg al een initiatiefvoorstel indienen voordat deze evaluatie gemaakt is. Ja, dat zijn een beetje aparte dingen wat mij betreft. Dan zou je dat ook niet moeten doen. Dan zou je dat terug moeten trekken, dan zou je moeten zeggen dat we nu echt eerst achterover moeten gaan leunen en gaan evalueren. Maar volgens mij weet de SP en weet Stadspartij en weten een heleboel partijen in deze raad best wel wat er mis is gegaan bij deze vijf jaar decentralisaties. Ik heb er niks op tegen als er wat geknipt en geplakt wordt uit verschillende stukken die al ambtelijk zijn verspreid, daar heb ik helemaal geen probleem mee om het daar nog een keer over te hebben, maar als we hier heel erg veel grote onderzoeken over gaan doen, terwijl die landelijk ook al gedaan zijn, dan lijkt dat me een beetje zonde van het geld.

05:47:50

De heer Dijk: Ja, voorzitter, ik kan me die zorgen van de heer Bolle wel voorstellen. Ik snap ook wat hij bedoelt. Het is niet zo dat de SP geen mening heeft over de dingen die spelen. Integendeel, maar toch brengen dit soort rapporten een nieuw licht op wat de decentralisatie voor gevolgen heeft en de SP is ook wel nieuwsgierig - ik denk met de

Stadspartij - hoe het college nu kijkt naar de aannames die gedaan zijn bij het begin van de decentralisaties en of die nog steeds houdbaar zijn op dit moment. Dus wij vragen eigenlijk, u heeft daar wel een punt, een evaluatie zou inderdaad betekenen dat er een heel dik rapport komt, dat hoeft wat ons betreft niet, maar het zou wel prettig zijn als het college op papier zet waar zij bijvoorbeeld kritiek en zelfkritiek op zichzelf toepast en waar zij zelf ziet of die aannames nog wel geldig zijn. Of daarop ingegrepen moet worden, zodat we daar een bredere discussie over kunnen voeren dan nu vaak bijvoorbeeld alleen maar het over het Odensehuis of het Hamelhuis. Of alleen maar over de thuiszorg of de jeugdzorg. Daar zitten allemaal dezelfde aannames achter. De vraag is of die nog wel houdbaar zijn. Dat is eigenlijk waar wij toe oproepen om het college dat te laten doen.

05:48:58

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog anderen? Meneer Pechler.

05:49:02

De heer Pechler: Ja, dank voorzitter. Korthedshalve kan ik me aansluiten bij de woordvoering van de heer Dijk.

05:49:05

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

05:49:08

De heer Van Kesteren: Voorzitter, het is heel goed dat we als volksvertegenwoordigers met elkaar gaan evalueren over zo'n belangrijk onderwerp als jeugdzorg en ouderenzorg. Dus ik vind dat een hele goede motie en ik zou de Stadspartij en de SP willen vragen - met name de SP, het is niet allemaal deprimerend waar ze mee komen - maar zou ik daarbij op mogen? Dat is een beetje misgegaan. Ik ben een drukbezet man, meneer Dijk.

05:49:43

Voorzitter: Ik kan merken dat u niet het eerste deel van deze vergadering heeft bijgewoond, meneer Van Kesteren.

05:49:53

De heer Van Kesteren: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik heb wel eens gezegd en ook in een vorige vergadering dat ik de collegialiteit van deze SP-fractie een beetje mis die ik in de Provinciale Staten wel ervaar. Dat is een heel groot verschil. Dat wil ik toch wel even aangeven. Ja, voorzitter, misschien heeft dat met leeftijd te maken. Maar, daar komt de heer Dijk in de Tweede Kamer wel achter.

05:50:19

Voorzitter: Goed. Ik kijk even rond, of gaan we over naar het preadvies van de kant van het college? Mevrouw Paulusma. Ja.

05:50:31

Mevrouw Paulusma: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde toch nog even heel kort reageren op de motie die net is ingediend, want de SP weet ons altijd te vinden als het gaat om het organiseren van een gesprek. Dan hoor ik u toch nog iets zeggen over tekst of u zwakte de dikte van het rapport wat af, maar ligt nou de zwaarte vooral bij het gesprek, de reflectie en de discussie met elkaar over wat het ons gebracht heeft en welke dingen we nog beter kunnen dan we ze al doen of op het rapport?

05:50:58

De heer Dijk: Dat eerste.

05:51:05

Voorzitter: De wethouder.

05:51:11

Mevrouw Diks: Ja, dat is een beetje onhandig. Sorry, voorzitter. Ja, dank u wel voorzitter, want ik reageer even als coördinerend wethouder namens de overige, mede namens mezelf uiteraard en de overige wethouders in dat sociaal domein. Want ik begrijp natuurlijk heel goed dat de SP na alle berichtgeving en alle rapporten over de decentralisaties ongerust is en zij zal vast niet de enige zijn. Dat ze ongerust is en dat ze zich ook afvraagt wat dit nu allemaal gaat betekenen of heeft betekend voor de situatie in de gemeente Groningen. Dat begrijp ik natuurlijk heel goed. U gaf het net eigenlijk in uw motie of in uw in bewoordingen al aan. In uw motie vraagt u nog - als ik het zo mag zeggen - om een evaluatie, om daarbij zelf kritisch te zijn, om leerpunten te beschrijven en om een inhoudelijke visie op de toekomst te geven. Ja, u weet natuurlijk dat wij in onze dienstverlening dat regelmatig evalueren. Er zijn verschillende manieren om dat te doen. Dus er zijn cliënttevredenheidsonderzoeken. Nou ja, enzovoort, enzovoort. Wij zijn echt - durf ik wel te beweren - ook zelf kritisch op ons eigen functioneren en op dat van de aan ons gelieerde, om het maar even zo te benoemen. U weet natuurlijk ook dat er in de komende periode allerlei inkooptrajecten aankomen en eigenlijk is het zo dat die voorbereidingstrajecten daarvoor eigenlijk in wezen functioneren als een soort van evaluatie. Want ook het college ziet natuurlijk dat het belangrijk is om goed terug te kijken op het verleden, op de eerste tranche zal ik maar zeggen van de decentralisaties en dat terugkijken natuurlijk een belangrijk onderdeel is van al die inkooptrajecten. U weet natuurlijk ook dat onze ambtelijke organisatie zich in deze tijden van corona het schompes werkt. Om nu van hen te vragen om een complete evaluatie te doen, dat zou in de ogen van het college echt een veel te grote druk op de organisatie leggen. Ik zou dat eigenlijk niet willen voorstellen. Maar om breed met elkaar te spreken over wat er minder goed ging, wat er wel goed ging of wat er nog beter kan, dat staat natuurlijk ook heel nadrukkelijk het college voor ogen. Voorzitter, dus omdat er al verschillende onderzoeken gepland staan en omdat er al heel veel informatie bekend is, zou ik de heer Dijk willen vragen of het college het dictum nu zo mag interpreteren dat we niet een complete evaluatie doen, maar over de decentralisaties ergens eind eerste kwartaal, begin tweede kwartaal - moeten we even met de griffie een logisch moment voor zoeken - om dan een bijeenkomst voor de raad te organiseren en of het college de ruimte van de heer Dijk kan krijgen om dit op een goede manier te organiseren. Om de bekende informatie te bundelen en dan gezamenlijk met de raad en college te reflecteren op wat die decentralisaties voor ons hebben betekend en te kijken naar leerpunten en knelpunten en daarmee verder die inkooptrajecten in te gaan. Ik zie de heer Dijk al knikken, maar ik hoor nog even graag van u of ik het dictum inderdaad zo mag interpreteren, want dan kan ik de motie oordeel raad geven. Oh pardon, de heer Dijk en de heer Sijbolts, excuus. Als ik van beide de toestemming krijg om op die manier het dictum te interpreteren, dan kan ik deze motie oordeel raad geven.

05:54:36

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik wil daar graag nog wel iets aan toevoegen, want de

wethouder noemt terecht een aantal evaluaties die geweest zijn, klanttevredenheidsonderzoek. Dan gaat het er wel over wat wij als gemeente hebben gedaan met de middelen die ons beschikbaar zijn gesteld door het Rijk. Volgens mij bedoelt de heer Dijk - in elk geval bedoelt de Stadspartij dat ook - daarom hebben we de motie medeondertekend, dat ook gekeken moet worden naar de fundamentele vraag die eronder ligt: heeft het Rijk ons voldoende in staat gesteld om te doen wat we willen doen. Dat gaat volgens mij verder dan de klanttevredenheidsonderzoeken. Als u dat kan toezeggen, dan ben ik het eens dat de toezegging voldoende is.

05:55:18

Mevrouw Diks: Ik antwoord u maar even zonder voorzitter zal ik maar zeggen. Ja, uiteraard. Ik meende dat ik in mijn opmerking over de lopende inkooptrajecten en de documenten die daarvoor worden voorbereid, om die op de juiste wijze in te richten, wordt natuurlijk ook heel nadrukkelijk aandacht besteed aan de budgetten die daarbij horen en hoe die in de meeste gevallen gewoon zodanig tekortschoten dat deze gemeente natuurlijk nu jaarlijks miljoenen daarbij moet bijpassen. Dus uiteraard zullen we het niet nalaten om daar ook over te rapporteren.

05:55:57

Voorzitter: Moet de motie dan nog in stemming worden gebracht of is het zo genoeg?

05:56:03

De heer Dijk: Ja, voorzitter, volgens mij kan hij wel in stemming worden gebracht. Ik kijk even naar meneer Sijbolts, met inderdaad de uitleg die de wethouder op dit moment eraan geeft. Lijkt me prima.

05:56:13

Voorzitter: Dan vraag ik aan de leden van de raad of er nog een stemverklaring is. Meneer Boter.

05:56:20

De heer Boter: Dank u wel. Als stemverklaring wilde ik nog even wijzen op Joost Nijhuis. Een raadslid in Enschede dat een rekenmodel heeft waarbij lokale keuze en weeffouten tegen het licht worden gehouden, dus wij zouden wel graag zien dat dat ook mee wordt genomen dan.

05:56:33

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Van Kesteren.

05:56:35

De heer Van Kesteren: Ja, voorzitter, als beoogd mede-indiener sta ik achter wat de Stadspartij en de SP hierover hebben gezegd.

05:56:46

Voorzitter: Dat weet u nu wel zeker voor de stemming? Ja. Goed. Anderen nog? Nee, ja, nee, ja. Ja? Gaat uw gang.

05:56:58

Mevrouw Van der Weele: Dank u voorzitter. We zijn blij dat dit onderwerp de aandacht krijgt die het verdient, maar we zijn vooral blij dat dat in deze vormen zal plaatsvinden met de

toezegging van het college en de opmerking van de heer Bolle. Wat we zien in de commissies is dat ook een terugkerend onderwerp is, dus daar stemmen wij voor.

05:57:16

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Sorry, mevrouw Folkerts, gaat uw gang.

05:57:43

Mevrouw Folkerts: Excuses hoor. Nou ja, ik was toch wel even verbaasd, want volgens mij - zolang ik hier rondloop - doen we niks anders dan kritisch zijn op de decentralisaties en dat evalueren en bijsturen en wat het allemaal betekent voor de mensen in de gemeente en hoe het college daarnaar kijkt. Nou ja, de conclusies van het SCP-rapport waren niet onverwachts. Meneer Sijbolts zei: "Ja, heeft ons Rijk ons daar voldoende toe in staat gesteld?" Spoiler alert: nee. Op zich leuk om het daar een keer inderdaad meer in samenhang over te hebben, misschien voor de volgende keer gewoon via de agendacommissie. Maar de avond is nog jong, dus laten we het zo maar doen.

05:58:25

Voorzitter: Dan ga ik over tot stemming. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming en de motie is unaniem aanvaard, met dankzegging aan de indieners.

8 Sluiting

Dan verzoek ik de ondersteuning en meneer *Nauta*, mocht u nou denken van: ik ga met een gestrekt nekje aan de deur staan te luisteren, dan ziet u daar een fors uitgebouwde bode. Het duurt maar kort hoor, wij gaan niet meer uw apparatuur aan de loop. Ik sluit dan het openbare gedeelte van deze vergadering.